

OSAVUOSIKATSAUS
1.1.-30.6.2026

välitä - vaikuta - viihdy

warkaus

ihan omanlainen

Kaupunginhallitus 21.9.2026
Kaupunginvaltuusto 28.9.2026

Varkauden kaupunki

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO 4
2 YLEISEN TILANTEEN JA KUNTATALOUDEN TARKASTELU 5
2.1 Kaupungin talouskehitys 6
2.2 Väestö ja työllisyys 7
2.3 Toiminta ajalla 1.1.–30.6.2026 11
2.3.1 Oleelliset tapahtumat ja päätökset 11
2.3.2 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta 13
2.4 Henkilöstö ja henkilöstöön liittyvät kustannukset 13
3 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 15
3.1 Tuloslaskelma ajalta 1.1.-30.6.2026 18
3.2 Toteutuma toimialoittain ajalta 1.1.-30.6.2026 19
3.3 Rahoituslaskelma 20
3.4 Tase 24
3.5 Vuoden 2026 tilinpäätöksen laskennallinen ennuste 26
4 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN TOIMIALOITTAIN 28
4.1 YLEISHALLINTO 28
4.1.1 Keskusvaalilautakunta 28
4.1.2 Kaupunginvaltuusto 29
4.1.3 Tarkastuslautakunta 30
4.1.4 Kaupunginhallitus 31
4.1.4.1 Jäsenyydet 33
4.1.4.2 Avustaminen 33
4.1.4.3 Toimikunnat 33
4.1.4.4 Vammaisneuvosto 33
4.1.4.5 Vanhusneuvosto 34
4.1.4.6 Elinvoiman edistäminen 35
4.1.5 Konsernihallinto 36
4.1.5.1 Talouspalvelut 37
4.1.5.2 Henkilöstöpalvelut 37
4.1.5.3 Elinvoimapalvelut 38
4.1.5.4 Hallintopalvelut 39
4.1.5.5 Tietohallintopalvelut 39
4.1.5.6 Tukipalvelut 40
4.2 KESKI-SAVON TYÖLLISYYSALUE 40
4.3 HYVINVOINNIN- JA KASVATUKSEN TOIMIALA 45
4.3.1 Hallinto, hyvinvointi ja osallisuus 47
Kasvun ja oppimisen lautakunta 48
4.3.2 Perusopetus 49
4.3.3 Varhaiskasvatus 50
Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta 51

4.3.4 Hyvinvointipalvelut 52
4.3.4.1 Kirjastopalvelut 52
4.3.4.2 Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut 53
4.3.4.3 Liikuntapalvelut 54
4.3.4.4 Museopalvelut 54
4.3.4.5 Nuorisopalvelut 55
4.3.5 Soisalo-opisto 56
4.4 TEKNINEN TOIMI 57
4.4.1 Kaupunkisuunnittelu 59
4.4.2 Kaupunkitekniikka 59
5. INVESTOINTIEN TOTEUTUMISVERTAILU 61
6 KONSERNIYHTIÖT/TYTÄRYHTIÖT 65
6.1 Wartalo Kodit Oy 65
6.2 Varkauden Aluelämpö Oy 66
6.3 Navitas Kehitys Oy 67
6.4 Keski-Savon Teollisuuskylä Oy 68
6.5 Varkauden Taitotalo Oy 70
6.6 Keski-Savon Vesi Oy 71
6.7 Kiinteistö Oy Varkauden Kongressi- ja kulttuurikeskus 72
6.8 Wakaus Keski-Savon tilipalvelut Oy 73

1 JOHDANTO

Talousarviovuoden 2026 osavuosikatsaus laaditaan 30.6. tilanteen mukaisesti, käsitellään lautakunnissa ja kaupunginhallituksessa sekä annetaan tiedoksi valtuustolle.

Koko kaupungin tasolla esitetään tulos- ja rahoituslaskelman toteutuma sekä ennuste tulevasta tilinpäätöksestä 2026. Investointien toteutuma ja ennuste esitetään taseryhmittäin. Osavuosikatsauksessa toimialojen talouden toteutuminen on esitetty palvelualueittain. Vuonna 2026 käyttötalouden sitovuustaso on toimialan toimintakate eli toimintatuottojen ja –kulujen erotus.

Tytäryhtiöiden tiedot esitetään osavuosikatsauksen lopussa yhtiökohtaisesti.

Yhteenveto kaupungin 6 kk:n tuloksesta, vertailu vuoteen 2025 ja ennuste koko vuodelle 2026:

M€	1-6 2026	1-6 2025	1-12 2026/E
Tulos	+2,36	+1,53	
Tulos; jaksotukset ja ostolaskut huomioiden	+ 0,30	-0,52	
Koko tilikauden ennuste			+ 1,3

Alkuvuosi on toteutunut paremmin kuin viime vuoden alku, mutta ennuste loppuvuoden osalta on epävarma. Syynä tähän on korkean työttömyyden mahdollinen vaikutus verokertymään. Koko vuoden tuloksen ennakoidaan olevan 1,3 M€ ylijäämäinen.

Keski-Savon työllisyysalueen luvut sisältyvät Varkauden kaupungin lukuihin. Työllisyysalue on omana toimialana (taseyksikkönä) kaupungin talouden raporteissa. 1-6 tuloksessa on otettu huomioon työllisyysalueen n. 0,5 M€ ylijäämä.

2 YLEISEN TILANTEEN JA KUNTATALOUDEN TARKASTELU

Yleinen talouden tilanne

Suomen talouden toipumista häiritsevät Lähi-idän kriisi ja epävarmuus. BKT kasvaa 0,8 prosenttia vuonna 2026. Kasvun odotetaan vahvistuvan 1,6 prosenttiin vuonna 2027 ja 1,7 prosenttiin vuonna 2028. Öljyn kallistuminen heikentää ulkoista kysyntää ja kotitalouksien ostovoimaa, mikä jarruttaa sekä vientiä että yksityistä kulutusta. Puolustukseen ja energiasiirtymään liittyvät hankkeet lisäävät investointeja, mutta asuntorakentamisen kasvu siirtyy ensi vuoteen. Työttömyys on korkealla ja työllisyyden paraneminen viivästyy, mikä jarruttaa kotimaisen kysynnän elpymistä. Työttömyysaste on tänä vuonna yli 10 prosenttia.

Tänä vuonna bruttokansantuote (bkt) ennustetaan kasvavan 0,8 prosenttia, ensi vuonna 1,6 prosenttia ja 1,7 prosenttia vuonna 2028.

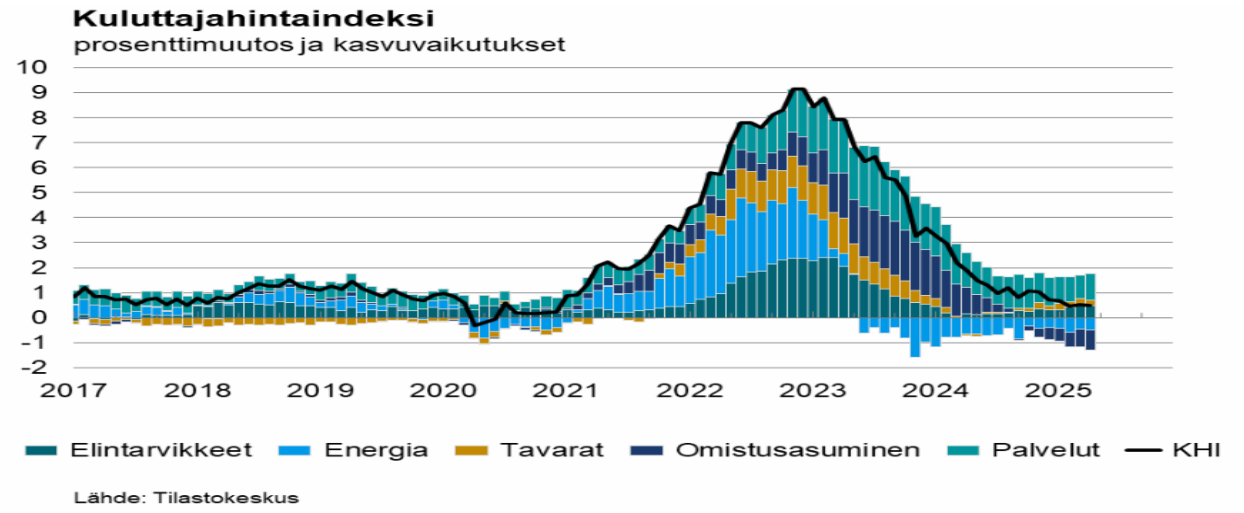
Keskeiset ennusteluvut

	2024	2025	2026*	2027*	2028*
Volyymin muutos, %					
Bruttokansantuote markkinahintaan	0,4	0,2	0,8	1,6	1,7
Tavaroiden ja palvelujen tuonti	-0,8	1,7	4,0	1,5	2,7
Kokonaistarjonta	**0,0**	**0,6**	**1,8**	**1,6**	**2,0**
Tavaroiden ja palvelujen vienti	1,8	3,4	1,5	1,1	2,4
Kulutus	0,5	-0,3	0,4	1,0	1,3
yksityinen	-0,2	-0,3	0,8	1,5	1,6
julkinen	2,0	-0,2	-0,3	0,1	0,9
Investoinnit	-5,0	0,8	6,9	4,3	3,6
yksityiset	-8,2	0,4	2,4	6,3	4,4
julkiset	10,2	2,3	24,5	-2,1	0,9
Kokonaiskysyntä	**0,4**	**0,8**	**1,8**	**1,6**	**2,0**
kotimainen kysyntä	-0,1	-0,3	1,9	1,8	1,9

VM Taloudellinen katsaus kesä 2026.

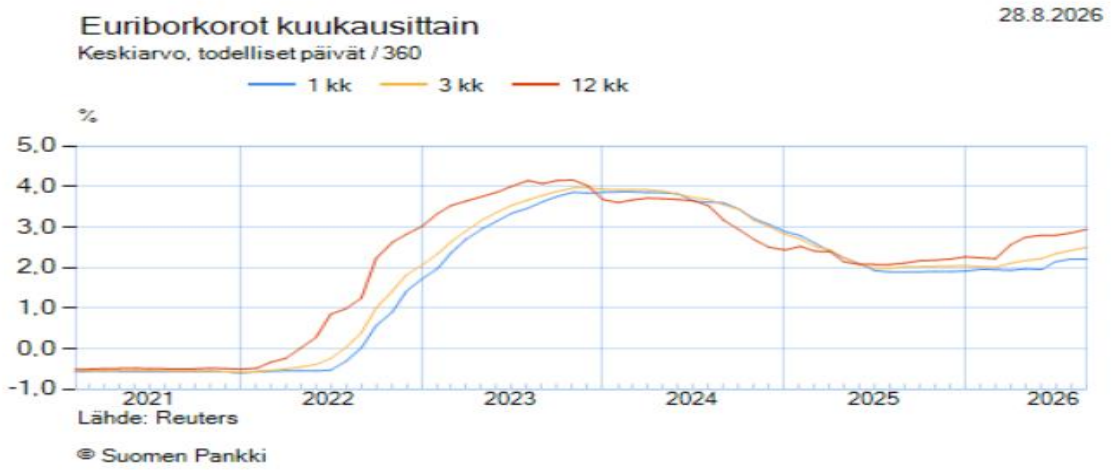
Inflaatio

Inflaatio kiihtyy kuluvana vuonna erityisesti energian hintojen nousun vuoksi. Muuten hintapaineet ovat maltillisia, ja Suomessa oli alkuvuonna euroalueen keskiarvoa hitaampi pohjainflaatio. Riskit inflaation suhteen painottuvat kuitenkin ylöspäin Lähi-idän kriisin aiheuttaman epävarmuuden vuoksi.

Korkotaso

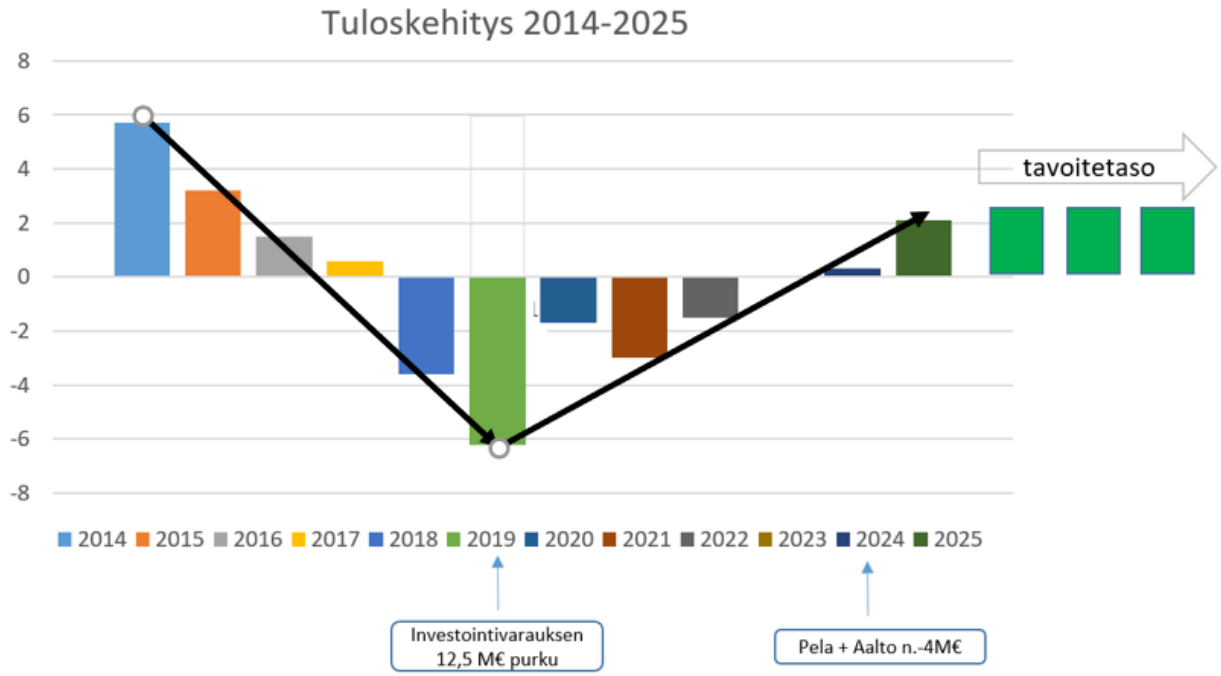
Korkotaso lähti voimakkaaseen nousuun v. 2022 ja pysytteli vuoteen 2024 saakka. Vuoden 2026 alkuvuoden aikana korot ovat jälleen lähteneet nousuun ja 12 kk Euribor on ylittänyt 3 % - tason.

2.1 Kaupungin talouskehitys

Kaupungin talous on ollut alijäämäinen vuosien 2018 - 2022 välillä. Vuonna 2019 tilinpäätös oli positiivinen, mutta se perustui 12,5 M€ investointivarauksen purkuun. Todellinen tulos oli -6,2 M€.

Vuosien 2023 ja 2024 tehtyjen talouden tasapainottamistoimenpiteiden myötä kaupungin talous on saatu pysymään ylijäämäisenä vuodesta 2023 lähtien.

Kaupungin tulevien vuosien investoinnit ovat useita kymmeniä miljoonia euroja. Töstä syystä kaupungin tulostaso on välttämätöntä saada pysymään vähintään 1,5 - 2 M€ euron tasolla, jotta tulevien investointien kustannuksiin on varaa ja kaupungin lainakanta pysyisi hallittavana.

2.2 Väestö ja työllisyys

Väestön kehitys

Pohjois-Savo

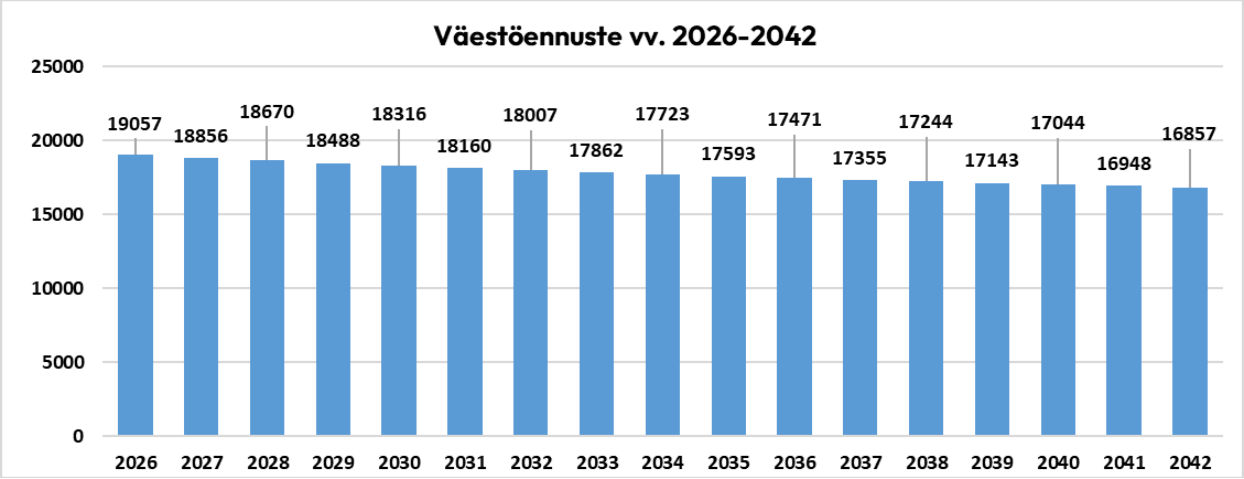
Pohjois-Savossa väestömäärä 30.6.2026 oli 247 660 henkilöä. Maakuntatasolla Pohjois-Savon väestömuutos tammi-kesäkuussa oli -443 asukasta. Luonnollinen väestönlisäys oli -660 ja kuntien välinen nettomuutto -429 asukasta, nettomaahanmuuton ollessa 242asukasta. Kokonaisväestömäärä kasvoi eniten Uudenmaan (7 220 asukasta) ja Varsimaissuomen (549asukasta) maakunnissa. Luonnollinen väestönlisäys koko maassa oli -6 653 ja nettomaahanmuutto 5 226 henkilöä kokonaismuutoksen ollessa 16 henkilöä.

	Luonnollinen väestönlisäys	Kuntien välinen nettomuuto	Nettomaahan-muutto	Kokonaismuutos *) tammi-kesäkuu 2026	Kokonaismuutos *) tammi-kesäkuu 2025	Ennakkoväkiluku 30.6.2026
Uudenmaan maakunta	1 641	5 914	-1 178	7 220	9 705	1 806 849
Varsinais-Suomen maakunta	-721	49	1 165	594	623	498 394
Satakunnan maakunta	-775	9	528	-210	-411	209 902
Kanta-Hämeen maakunta	-507	97	-70	-397	-240	168 560
Pirkanmaan maakunta	-373	36	481	256	1 126	549 166
Päijät-Hämeen maakunta	-647	342	275	-13	58	204 509
Kymenlaakson maakunta	-676	-138	357	-380	-435	155 818
Etelä-Karjalan maakunta	-556	-950	218	-1 280	-792	122 958
Etelä-Savon maakunta	**-667**	**-138**	**217**	**-563**	**-452**	**127 581**
Pohjois-Savon maakunta	**-660**	**-429**	**242**	**-852**	**-483**	**247 660**
Pohjois-Karjalan maakunta	**-611**	**-772**	**346**	**-1 020**	**-810**	**160 398**
Keski-Suomen maakunta	-460	-1 345	366	-1 417	-740	272 314
Etelä-Pohjanmaan maakunta	-473	-29	462	-1	-90	189 473
Pohjanmaan maakunta	-151	-1 004	592	-536	-242	179 019
Keski-Pohjanmaan maakunta	-129	15	135	29	-76	67 527
Pohjois-Pohjanmaan maakunta	-9	-786	412	-365	-645	417 574
Kainuun maakunta	**-350**	**-144**	**196**	**-299**	**-151**	**68 894**
Lapin maakunta	-501	-786	390	-866	-625	175 349
Ahvenanmaa	-28	59	92	116	85	30 952
KOKO MAA	**-6 653**	**0**	**5 226**	**16**	**5 405**	**5 652 897**
Itä-Suomi	-1 908	-936	2 511	-510	-1 896	604 533

*) Kokonaismuutos koostuu luonnollisesta väestönlisäyksestä, kokonaisnettomuutosta ja mahdollisesta korjaustermistä. Korjaukset ovat enimmäkseen muuttoilmoitusten käsittelyssätapahtuneiden virheiden jälkikäteen tehtyjä oikaisuja.

Varkaus

Varkauden väestömäärä 31.12.2025 oli 19 433 asukasta. Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan väestömäärä oli kuluvan vuoden kesäkuun lopussa 19 300 asukasta. Väestömäärän ennakoidaan alenevan tulevina vuosina.

Lähde: Tilastokeskus 2024

Syntyvyys ja muutto

Ennakkotiedon mukaan syntyneiden määrä tammi-kesäkuussa oli 44 henkilöä (v. 2025 47 henkilöä) ja kuolleiden määrä 170henkilöä (v. 2025 157 henkilöä). Kuntien välinen tulomuutto kuluvan vuoden kuuden ensimmäisen kuukauden aikana oli Varkaudessa 368, lähtömuutto 374 eli nettomuutto -6 henkilöä. Nettomaahanmuutto oli 5 henkilöä. Edellisen vuoden vastaavana ajankohtana kuntien välinen nettomuutto oli -26 ja nettomaahanmuutto 70 henkilöä.

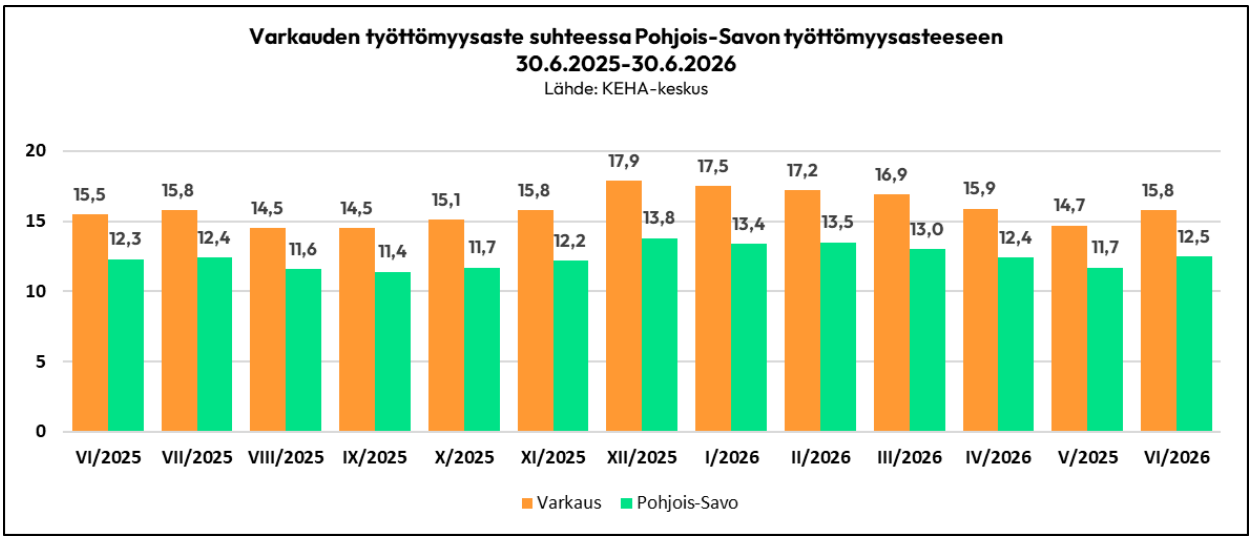
	1.1.-30.6.2026	**1.1.-30.6.2025**
Elävänä syntyneet	44	47
Kuolleet	170	157
Syntyneiden enemmyys	-126	-110
Kuntien välinen tulomuutto	368	350
Kuntien välinen lähtömuutto	374	376
Kuntien välinen nettomuutto	-6	-26
Maahan muutto	27	75
Maasta muutto	22	5
Netto maahan muutto	5	70
Kokonaismuutos (tammi-kesäkuu)	**-127**	**-66**

Lähde: https://foresavo.fi/tilastot/vaesto/vaestonmuutokset/

Ennusteiden mukaan kaupungin väestö vähenee ja ikärakenne painottuu entistä enemmän ikäihmisiin, lapsien ja nuorten sekä työikäisten vähetessä ja vanhusväestön eliniän pidentyessä. Työikäisen väestön väheneminen vaikuttaa elinkeinoelämään ja kaupungin verotulojen kertymään. Tästä syystä Varkaus tulee saada pysymään yrityksille hyvänä sijaintikuntana. Väestökehitykseen tulisi myös pystyä vaikuttumaan siten, että yrityksille olisi osaavaa työvoimaa saatavilla.

Työllisyys

Varkauden työttömyysaste oli kesäkuun lopussa 15,8 %. Verrattaessa vuoden 2025 vastaavaan ajankohtaan, työttömyysaste on 0,3 prosenttiyksikköä korkeampi. Pohjois-Savon työttömyysaste oli kesäkuun lopussa 12,5 % ja koko maan keskiarvon ollessa 12,8 %.

Työttömiä työnhakijoita oli kesäkuussa 1 318 henkilöä (v. 2025 1 277 henkilöä). Työttömistä työnhakijoista oli naisia 545 henkilöä eli 41,4 % (v. 2025 510 henkilöä / 39,9 %), alle 25-vuotiaita 195 henkilöä eli 14,8 % (v. 2025 185henkilöä / 14,5 %) ja yli vuoden työttömänä olleita 516 henkilöä eli 39,2 % (v. 2025 385 henkilöä / 30,1 %).

Kansaneläkelaitokselle on 30.6.2026 mennessä maksettu 1 146 044 € (v.2025 1 180 780 €) työmarkkinatuen kuntaosuutta. Tuen osuus on vähentynyt 34 736 €.

Työpaikat

Vuodesta 2000 vuoteen 2024 ovat Varkauden työpaikat vähentyneet yhteensä 2688 työpaikkaa. Muutokseen vaikuttaa merkittävästi teollisuudessa tapahtuneet rakennemuutokset. Avoimia työpaikkoja kesäkuun lopussa oli 50 kpl. Vastaava määrä viime vuonna oli 77 kpl.

Työpaikkakehitys vuosina 2000-2024

Vuosi	Työpaikat	Muutos
2000	10 584	1 001
2005	10 447	-137
2010	8 956	-1 491
2015	8 244	-712
2016	8 333	89
2017	8 294	-39
2018	8 168	-126
2019	8 155	-13
2020	7 766	-389
2021	7 945	179
2022	8 035	90
2023	7 924	-111
2024	7 896	-28

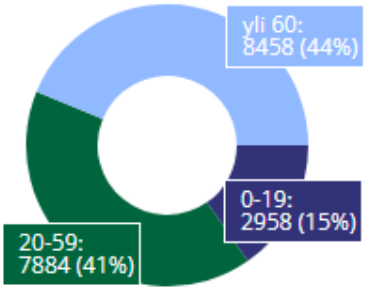
Lähde: https://foresavo.fi/tilastot/

Väestötilanne 1-6/2026 vs 1-6/2025

Asukasluku 6/2026

19300 -324

Ikäjakauma

Syntyneet

44 -4

Kuolleet

170 +11

Luonnollinen Väestönlisäys

-126 -15

Kuntien välinen nettomuutto

-6 +2

Nettomaahan muutto

5 -70

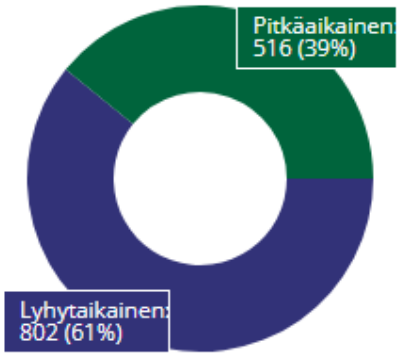
Statfin

Työllisyystilanne 6/2026 vs 6/2025

Työttömyysaste

15.80% +0.30

Työttömyyden pituus

Työttömät

1318 +41

Pitkäaikaistyöttömät

516 +131

Alle 25v Työttömät

195 +10

Avoimet työpaikat

50 -27

Työvoima

8319 +67

Statfin

2.3 Toiminta ajalla 1.1.–30.6.2026

2.3.1 Oleelliset tapahtumat ja päätökset

Kaupunginhallituksen 12.1.2026 § 5 hyväksymällä talousarvion täytäntöönpano-ohjeella pyritään ohjaamaan toimialoja toimimaan siten, että he huomioivat oman toiminnan vaikutuksen myös kaupungin kokonaistalouteen ja kehittävät omaa toimintaansa ottaen huomioon mahdollisuuden poikkihallinnolliseen toimintaan. Ohje sisältää myös taloushallinnon vuosikellon ja raportointiohjeen sekä SUMU-poistosuunnitelman.

Vuoden 2026 talousarvio hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 17.11.2025 § 103.

Vuoden 2026 veroprosentit päätettiin valtuustossa 17.11.2025 § 101-102. Veroprosentteihin ei tullut muutoksia edellisestä vuodesta.

Keski-Savon Uusyrityskeskus ry Wäläkky

Wäläkky Keski-Savon Uusyrityskeskus ry:n toimintaan vuoden 2026 talousarvioon aloittavien yritysten neuvontaan on varattu 49 777 €:n määräraha. Wäläkyn kuntarahoitus on yhteensä 84 000 €, josta Leppävirran osuus on 22 703 € ja Joroisten 11 520 €.

Elinvoiman edistäminen

Kaupungin ja Navitas Kehitys Oy:n kesken on laadittu sopimus elinkeinoasioiden hoidosta vuonna 2026. Talousarviossa kohtaan Elinvoiman edistäminen on varattu yhteensä 792 200 €:n määräraha elinkeino- ja matkailuasioiden hoitoon ja käynnissä olevien talousarvion käsittelyn yhteydessä hyväksyttyjen hankkeiden rahoitukseen.

JoWa Aviation Oy

Joroisten kunta, Varkauden kaupunki, Varkauden lentokerho ry sekä Varkauden siviili-ilmailusäätiö ovat perustaneet JoWa Aviation Oy nimisen lentopaikkayhtiön 16.12.2022 ja yhtiö on aloittanut operatiivisen toiminnan 1.1.2023. Vuodelle 2024 yhtiön toiminnan kehittämiseen saatiin valtion jakovarasta 100 000 €, joka on kohdennettu alueelle Pohjois-Savon liiton erillisen hankerahoituksen kautta. Kaupunki on sitoutunut perustettavan lentopaikkayhtiön käyttökulujen korvaamiseen enintään 30 000 € vuodessa vuosien 2023–2025 ajan. JoWa Aviation käy osaltaan valtion suuntaan neuvotteluja valtion rahoituksen saamiseksi kentän perusinfran korjaamiseen.
Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 13.4.2026 § 104 hyväksyä Jowa Aviaton Oy:n pääomitussopimuksen jatkosopimuksen vuosille 2026-2028. Sopimuksen perusteella kaupungin SVOP-sijoitukset ovat 30 000 €/vuosi.

Kumppanuussopimus Savonia-ammattikorkeakoulun kanssa

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 11.9.2023 § 184 hyväksynyt Varkauden kaupungin ja Savonia-ammattikorkeakoulun välisen yhteistoimintasopimuksen vuosille 2023-2028. Sopimuksen tavoitteena on tukea ja mahdollistaa kansainvälisen tuotantotekniikan koulutuksen järjestäminen paikkakunnalla sekä opiskelijoiden sitoutuminen Varkauteen. Sopimuksessa määritelty tuki on sidottu oppilasmäärään ja sen kehittymiseen ollen suuruudeltaan enintään 100 000 euroa vuodessa.

Varkauden kampuksella vahvalla kumppanuusmallilla toteutettava Bachelor of Engineering tutkinto-ohjelma valmentaa insinöörejä työskentelemään korkean teknologian projekteissa kansainvälisessä toimintaympäristössä. Bachelor of Engineering, Industrial Management -tutkinto-ohjelmasta valmistuu monitaitoisia tuotantotalouden asiantuntijoita, painopistealueenaan teollisuuden palveluliiketoiminta ja tuotanto. Tuotantotalouden insinöörin koulutusohjelman tarve on lähtenyt vahvasti Varkauden ja Keski-Savon alueen elinkeinoelämän tarpeista. Varkauden kaupungin tavoitteena on kumppanuustoiminnan kautta tukea koulutusohjelmaa ja sitä kautta osittain varmistaa alueen elinkeinoelämän työvoiman saatavuus myös tulevaisuudessa. Kumppanuusmallilla vastataan osaajatarpeeseen ja tätä kautta edistetään alueen elinvoimaa.

Hyvällä mielellä Pohjois-Savo 2021–2030 – hanke

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 14.12.2020 § 360 päättänyt osallistua Hyvällä mielellä Pohjois-Savo 2021–2030 – hankkeeseen. Hankkeen päätavoitteena on Pohjois-Savon maakunnan asukkaiden mielen hyvinvoinnin ja mielenterveyden vahvistuminen sekä päihteiden käytön väheneminen. Muutosta mielenterveyden väestötason indikaattoreissa tavoitellaan kymmenen vuoden tähtäimellä. Painopiste on kuntien pysyvien rakenteiden kehittämisessä ja tukemisessa, verkostojen vahvistamisessa ja asukkaiden kanssa yhdessä tekemisessä. Hankkeen rahoitusmallissa kuntarahoitusosuus 452 960 € vuosille jakautuu Pohjois-Savon kuntien kesken asukaslukuun suhteutettuna.

Mieliteko-ohjelman tarkoitus on löytää keinoja pohjoissavolaisten mielen hyvinvointiin ja ennaltaehkäistä mielenterveysongelmien syntymistä. Kymmenvuotisen ohjelman tarkoitus on korjata Pohjois-Savon rumia lukuja mielenterveyden tilastoissa ja vahvistaa alueen elinvoimaa.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 27.3.2023 § 77 päättänyt osallistua 1.9.2023 - 31.8.2027 Mieliteko-ohjelman jatkokaudelle. Jatkokauden kurtarahoitus jakautuu kuntien kesken väestöperusteisesti. Vuoden 2026 kuntaraha ajalta 1-8/2026, 12 685 €, on maksettu 13.7.2026.

Kehittämisyhdistys Mansikka ry – yhteistyösopimus

Kaupunginhallitus on 24.4.2023 § 98 päättänyt, että kaupunki solmii yhteistyösopimuksen Kehittämisyhdistys Mansikka ry:n kanssa kaudelle 2023-2027. Kehittämisyhdistys Mansikka ry on yksi Suomen 52 Leader-toimintaryhmästä. Leader-Mansikan toiminnan perustana on yhdessä alueen asukkaiden ja eri yhteisöjen kanssa laadittu paikallinen maaseudun kehittämisstrategia. Leader- rahoitus koostuu EU:n maaseuturahaston rahoituksesta (43 %), valtion rahoituksesta (37 %) ja kuntien rahoituksesta (20 %). Kaupungin rahoitusosuus sopimuskaudella on yhteensä 321 958 € eli 64 392 € vuodessa. Rahoitusosuus tulee neuvotella uudelleen, mikäli maaseudun yritystuesta rahoituskaudella 2023–2027 annettu asetus (646/2023), tai jokin muu ulkoinen tekijä rajoittaa Kehittämisyhdistys Mansikka ry:n leader-hankkeiden rahoitusmahdollisuuksia Varkauden kaupungin alueella.

Verkosto- ja kehittämishankkeita

Elinvoimajaoston päätöksen 9.1.2023 § 6 mukaan kaupunki osallistuu TechSavo PK-yritysten kestävä kasvu ja uudistuminen –hankkeeseen vuosina 2023-2026. Kaupungin kuntarahaosuus oli vuonna 2023 12 738 €, vuosina 2024 ja 2025 17 518 €/vuosi. Vuonna 2026 kuntarahaosuus on 4 779 €, yhteensä 52 553 €.

Elinvoimajaoston päätöksen 9.1.2023 § 6 mukaan kaupunki osallistuu TechSavo PK-yritysten kestävä kasvu ja uudistuminen –hankkeeseen vuosina 2023-2026. Kaupungin kuntarahaosuus oli vuonna 2023 12 738 €, vuosina 2024 ja 2025 17 518 €/vuosi. Vuonna 2026 kuntarahaosuus on 4 779 €, yhteensä 52 553 €.

Kaupunginhallitus on 7.10.2024 § 194 päättänyt osallistua KYVYKÄS - pk-yritysten ja yritysneuvonnan uudistuminen ja jatkuvuus Pohjois-Savossa -hankkeeseen sekä osoittaa Varkauden kaupungin kuntarahaosuuden yhteensä 33 176 € koko hankeajalle 1.1.2025-31.12.2027.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 16.12.2024 § 262 päättänyt osallistua Kuntaliiton, FCG:n ja kuntien Uuden Sukupolven Organisaatiot USO 2025-2026-verkostohankkeeseen. Osallistumismaksu perustuu kunnan asukasmäärään. Varkauden osallistumismaksu on 12 000 € vuodessa.

Kaupunginhallitus on 28.4.2025 § 19 päättänyt osallistua Kilpailukykyinen ja kasvava Pohjois-Savo 2025-2027 -hankkeeeen ja osoittaa kuntarahaosluuden yhteensä 15 000 € koko hankeajalle 12.3.2025-31.12.2027.

Kaupunginhallitus on 20.10.2025 § 285 päättänyt osallistua TechSavo - Tuottavuutta ja muutoskykyä -hankkeeseen sekä osoittee kuntarahaosuuden hankeajalle 1.6.2026 - 31.3.2029 yhteensä 58 936 €. Kuntaraha jakautuu seuraavasti: 11 378 € vuodelle 2026, 20 918 € vuodelle 2027, 20 918 € vuodelle 2028 ja 5 722 € vuodelle 2029.

Kaupunginhallitus on 20.10.2025 § 286 päättänyt osallistua Pohjois-Savon puhtaan siirtymän Invest-in -hankkeeseen sekä osoittee kuntarahaosuuden hankeajalle 8.6.2026-31.5.2028 yhteensä 41 008 €. Kuntaraha jakautuu seuraavasti: 12 000 € vuodelle 2026, 20 500 € vuodelle 2027 ja 8 508 € vuodelle 2028.

Kaupunginhallituksen 20.10.2025 § 287 päätöksen mukaisesti kaupunki osallistuu Teollisuusmatkailun kehittäminen Pohjois-Savossa -hankkeeseen sekä oloittaa kuntarahaosuuden hankeajalle 1.4.2026-30.8.2028 yhteensä 47 100 €. Kuntaraha jakautuu seuraavasti: 14 600 € vuodelle 2026, 19 500 € vuodella 2027 ja 13 000 € vuodelle 2028.

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaa 10.11.2026 § 316 sitoutua Pohjois-Savon AV-tuotantokannustimen pilotointivaiheen rahoittamiseen ja varata kuntaraosuuden 11 900 € vuodelle 2026.

Kaupungin hallitus päätti kokouksessaan 8.6.2026 § 160 varata kuntarahan SEFIC - Strengthening Eastern Finland Investment Capabilty -hankkeeseen vuosille 2026-2029 yhteensä enintään 20 181, 35 €. Kuntaraha jakautuu suunnitelman mukaisesti; 1 684,67 € vuodelle 2026, 6 759,50 € vuodelle 2027, 6 759, 50 € vuodelle 2028 ja 4 977,68 € vuodelle 2029.

Tilinpäätös

Kaupunginhallitus allekirjoitti vuoden 2025 tilinpäätöksen 30.3.2026 § 83. Samassa kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2025 Tietotilinpäätös § 82. Henkilöstökertomus hyväksyttiin 18.5. § 134. Valtuusto hyväksyi vuoden 2025 tilinpäätöksen, henkilöstökertomuksen sekä tietotilinpäätöksen kokouksessaan 1.6.2026 § 40, 41 ja 43.

Sisäinen tarkastus

Vuoden 2025 sisäisen tarkastuksen raportti valmistui 19.2.2026. Kaupunginhallitus käsitteli raportin 16.3.2026 § 58.

2.3.2 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista Kuntalain § 14 mukaan vastaa kaupunginvaltuusto. Kaupunginhallituksen tehtävänä § 39 mukaan on huolehtia kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Valtuusto hyväksyi 18.12.2017 § 95 uudet päivitetyt kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet.

Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on lisäksi määräykset hallintosäännön luvussa 12.

2.4 Henkilöstö ja henkilöstöön liittyvät kustannukset

Henkilöstön määrä

Henkilöstön kokonaismäärä raportointikauden lopussa oli hieman pienempi kuin vastaavana ajankohtana edellisenä vuonna eli 30.6.2025 (-7 henkilöä eli 1,1 %). Todellinen henkilöstöresurssi (HTV) oli hieman lisääntynyt (10,3 HTV eli 3,4 %).

Toimialakohtaiset tiedot ja analyysit löytyvät niiden omista osioista Henkilöstö 6/2025 ja 6/2026

Henkilöstön määrä palvelussuhteittain	**6/2026**	**%**	**6/2025**	**%**	**Muutos hlöä**	**Muutos %**
Vakituiset	512	84,9 %	518	84,9 %	-6	-1,2 %
Määräaikaiset	85	14,1 %	92	15,1 %	-7	-7,6 %
Työllistetyt		0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %
Oppisopimussuhteiset	6	1,0 %	0	0,0 %	6	0,0 %
Yhteensä	**603**	**100,0 %**	**610**	**100,0 %**	**-7**	**-1,1 %**
Henkilötyövuodet (Htv 2)	**315,2**		**304,9**		**10,3**	**3,4 %**

Palkka- ja kokonaishenkilöstökulut

Kokonaispalkkakulut ovat koko kaupunkiorganisaation tasolla toteutuneet suhteessa talousarvioon hieman alle tasaisen kertymän tavoitteen (47,3 %). Alitus selittyy osin sillä, että lomarahat maksetaan vasta heinäkuun palkanmaksun yhteydessä.

Kokonaishenkilöstökulut (palkka- ja henkilösivukulut) ajalta 1.1. – 30.6.2026 olivat noin 18,2 M€.
Toimialakohtaiset tiedot ja analyysit löytyvät niiden omista osioista.

Palkkojen toteuma 6/2025 ja 6/2026 (ilman henkilösivukuluja)

Maksetut palkat	**6/2026**	**6/2025**	**Muutos €**	**Muutos (%)**
Yhteensä	14 693 799	12 745 166	1 948 633	15,3 %

Työkyvyttömyyden kustannukset

Työkyvyttömyyspoissaolot ajalla 1.1.-30.6.2026 henkilötyövuotta kohden laskivat koko kaupungin tasolla 6,3 pv/HTV (20,4=>13,8). Työtapaturmien määrä väheni 114 pv edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan nähden.

Työkyvyttömyyspoissaolot (pv/HTV1) 6/2025 ja 6/2026:

Työkyvyttömyys-poissaolot (pv/HTV1)	**6/2026**	**6/2025**	**Muutos (pvHTV)**	**Muutos (%)**
Sairaus	14,1	20,4	-6,3	-30,9
Työtapaturma	0,006	0,4	-0,4	-98,5

3 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Talouskatsaus ajalta 1.1.–30.6.2026

Ajankohdan 1.1.–30.6. toteutuman tulisi olla 50,0 %. Koska lomarahat maksetaan koko vuoden osalta heinäkuussa ja osa tuotoista sekä kuluista syntyy joko etuajassa koko vuodelta tai viiveellä loppuvuoden aikana, ei kirjanpidon mukainen tuloslaskelma anna kaikelta osin tarkkaa ajankohdan mukaista tietoa. Tuloslaskelman kohdassa Tilikauden tulos / tilikauden yli-/alijäämä on esitetty laskennallinen tilikauden tulos, jossa on huomioitu etupainotteisesti toteutuneet tuotot ja kulut sekä kirjanpidosta puuttuvat erät.

Toimintatuotot

Toimintatuottojen kirjanpidollinen toteutuma on 18,459 M€ / % 55,4 %. Myyntituottojen toteuma on 7,839 M€ / 58,1 %. Maksutuottoja on toteutunut 0,460 M€ / 59,0 %. Tukia ja avustuksia on toteutunut 0,945 M€ / 55,9 %, Muiden toimintatuottojen toteuma on 9,215 M€ / 53,0 %.

Toimintatuotot ovat sitovia, tavoitteellisia ja velvoittavia valtuuston asettamia määrärahoja. Toimintatuottojen oleellinen alittaminen vaikuttaa rahoituksen perusteisiin.

Toimintakulut

Toimintakulujen toteutuma 41,663 M€ / 47,1 % on vain hieman alle ajankohdan keskimääräisen toteutuman.

Henkilöstökulujen toteutuma ensimmäisellä vuosipuoliskolla oli 16,364 M€ / 47,4 %.

Palvelujen ostoista on toteutunut 14,612 M€ / 46,0 %.

Aineita ja tarvikkeita on hankittu 46,5 % talousarviomäärärahasta eli 2,733 M€. Avustuksiin on käytetty 2,759 M€ / 51,6 %.

Tuloslaskelman muiden kulujen toteutuma oli 5,195 M€ / 48,1 %.

Toimintakate

Toimintakatteen kirjanpidon osoittama toteutuma -23,033 M€ / 42,2 % on hieman alle raportointiajankohdan mukaisen toteutuman.

Verotulot

Verotuloja on kertynyt kesäkuun loppuun mennessä 23,892 M€ / 45,4 %.
Vuoden 2026 talousarvion verotulojen 52,617 M€ arvioinnin pohjana on syyskuun 2025 verohallinnon ja Kuntaliiton ennustekehikko.

Kunnallisveron kertymä 21,660 M€ / 53,1 % on toteutunut ajankohtaan nähden yli arvioidun 1,278 M€.

Kuntaliiton verokehikon mukaan kunnallisverokertymä tulee tänä vuonna tämänhetkisen arvion mukaan toteutumaan 38,65 M€, eli +0,9 M€ / 2,4% viime vuoden kertymään verrattuna. Talousarviossa 2026 kertymäksi on ennakoitu 40,78 M€. Alkuvuoden aikana toteuma on 21,66 M€ ja jos loppuvuosi toteutuisi samalla tavalla, niin koko vuoden toteuma olisi 43,3 M€. Verokertymään sisältyy kuitenkin epävarmuutta, joka johtuu korkeasta työttömyydestä.

Yhteisöverojen toteutuma on ajankohdan mukaisen talousarvion, toteutuma 1,909 M€ / 56,0 %. Verokehikon ennuste koko vuodelle on 3,34 M€. Kiinteistöverojen osalta verokertymä 0,323 M€ / 3,8 % on vielä tässä vaiheessa alhainen, koska kiinteistöverojen maksatukset tapahtuvat pääosin loppuvuoden aikana.

Kuntaliiton toteutumaennusteen mukaan kaupungin kiinteistöverot toteutuvat 0,1 M€ / 4,3 % budjetoitua heikommin. Kiinteistöverot kertyvät pääosin loppuvuoden aikana eikä alkuvuoden kertymästä pysty ennakoimaan koko vuoden kertymää.

	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen
Verotulot	**23 058 841**	**52 617 000**	**23 891 932**	**45,41 %**	**3,61 %**
Kunnan tulovero	20 638 255	40 765 000	21 660 401	53,13 %	4,95 %
Kiinteistövero	471 784	8 443 000	322 548	3,82 %	-31,63 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 948 802	3 409 000	1 908 983	56,00 %	-2,04 %

Verotulojen kehitys 30.6. vuosilta 2024-2026	2024	2025	2026	Muutos 2025/2026	Muutos%
Kunnan tulovero	19 456 271	20 638 255	21 660 401	1 022 146	5,0
Yhteisöverot	2 231 910	1 948 802	1 908 983	-39 819	-2,0
Kiinteistöverot	297 331	471 784	322 548	-149 236	-31,6
Verotulot yht.	**21 985 512**	**23 058 841**	**23 891 932**	**833 091**	**3,6**

Valtionosuudet

Valtionosuudet 2,997 M€ / 49,6 % ovat toteutuneet lähes budjetin mukaisesti.

Peruspalvelujen valtionosuus on toteutunut 0,367 M€ / 62,7 %. Verotulomenetysten kompensaatioita on saatu 0,861 M€ / 49,3 %. Verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen toteutuma on 3,034 M€ / 49,6 % ja opetus- ja kulttuuritoimen muiden valtionosuuksien toteutuma -1,266M€ / 52,7 %.

	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen
Valtionosuudet	**3 327 936**	**6 045 033**	**2 996 838**	**49,58 %**	**-9,95 %**
Kunnan peruspalv.valt.osuus	364 818	585 530	367 370	62,74 %	0,70 %
Verotuloihin perustuva valtion	2 771 472	6 112 318	3 033 876	49,64 %	9,47 %
Opet.-ja kult.toim.muut valt.o	-684 906	-2 400 000	-1 265 540	52,73 %	84,78 %
Verotulomenetysten kompensaatio	876 552	1 747 185	861 132	49,29 %	-1,76 %

Valtionosuudet 30.6.2024-2026	2024	2025	2026	Muutos 2025/2026	Muutos%
Peruspalvelujen valt.os.ml. tasaukset	-1 640 442	364 818	367 370	2 552	**0,7**
Verotuloihin perustuva valt.os. tasaus	3 037 350	2 771 472	3 033 876	262 404	**9,5**
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valt. os	-1 253 604	-684 906	-1 265 540	-580 634	**84,8**
Verotulomenetysten kompensaatio	1 655 238	876 552	861 132	-15 420	**-1,8**
Valtionosuudet yht.	**1 798 542**	**3 327 936**	**2 996 838**	**-331 098**	**-9,9**

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuottojen ja – kulujen toteutuma (netto) oli kesäkuussa 1,714 M€ / 130,9 %. Vastaavana aikana viime vuonna 1,644 M€ eli toteutuma on 0,070 M€ parempi. Rahoitustuottojen toteumaan vaikuttaa osinkotuottojen suurempi kertymä ja korkokulujen pienempi toteuma.

Rahoitustuotoissa korkotulot muodostuvat pääosin Keski-Savon Vesi Oy:n maksamasta korosta 399 587 €. Muut

rahoitustuotot koostuvat suurimmalta osin Savon Energiaholding Oy:n osinkotuloista (1,062 M€), joka on maksettu kesäkuussa.

Korkokuluja on toteutunut 30.6. mennessä 455 764 € / 28,5 %.

Vuosikate

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Edellytyksenä riittävyydelle on, että poistojen määrä vastaa keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Vuosikate 30.6.2026 tilanteen mukaan on 5,570 M€ / 104,1 % ja on 0,219 M€ yli budjetoidun.

SUMU-poistot

Suunnitelman mukaiset poistot 3,207 M€ / 46,0 %.

Tilikauden tulos / tilikauden yli/-alijäämä 30.6.

Vuodelle 2026 hyväksytty talousarvio on alijäämäinen 1,514 M€. Tuloslaskelman 30.6.2026 mukainen tilikauden tulos on ylijäämäinen 2,363 M€.

Huomioitaessa tuloslaskelman tammi-kesäkuun toteutumassa tilikaudelle kuuluvat merkittävimmät kirjautumattomat ja jaksotettavat erät, mm. lomarahat 1.1.–30.6., etupainotteisesti saadut tuotot, kesäkuun ostolaskut, jotka on kirjattu heinäkuulle sekä muut kertaluonteiset erät, on tilikauden tulos ylijäämäinen 0,599 M€**.** Tulos sisältää Keski-Savon työllisyysalueen laskennallisen ylijäämän 0,527 M€. Tästä ylijäämästä voidaan laskea osa Varkaudelle n. 0,21 M€. Tämän oikaisun jälkeen arvio kaupungin tuloksesta on 0,3 M€.

Viime vuoden vastaava laskennallinen tilikauden tulos oli alijäämäinen 0,52 M€.

Kuluvan vuoden tilinpäätösennuste selostetaan tarkemmin kohdassa 3.5.

3.1 Tuloslaskelma ajalta 1.1.-30.6.2026

	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	Enn. 2026
Toimintatuotot	**17 761 339**	**33 349 063**	**18 459 024**	**55,4 %**	**3,9 %**	**34 148 000**
Myyntituotot	6 402 573	13 497 933	7 839 136	58,1 %	22,4 %	14 773 000
Maksutuotot	457 308	780 460	460 262	59,0 %	0,6 %	828 000
Tuet ja avustukset	1 888 707	1 689 630	945 080	55,9 %	-50,0 %	857 000
Muut toimintatuotot	9 012 751	17 381 040	9 214 546	53,0 %	2,2 %	17 690 000
Valmistus omaan käyttöön	**137 605**	**410 000**	**171 385**	**41,8 %**	**24,5 %**	**410 000**
Toimintakulut	**-41 085 855**	**-88 379 129**	**-41 663 138**	**47,1 %**	**1,4 %**	**-86 581 700**
Henkilöstökulut	-16 013 950	-34 559 935	-16 363 625	47,3 %	2,2 %	-34 334 000
Palkat ja palkkiot	-12 895 333	-27 876 219	-13 182 420	47,3 %	2,2 %	0
Henkilösivukulut	-3 118 617	-6 683 716	-3 181 205	47,6 %	2,0 %	0
Eläkekulut	-2 685 260	-5 610 556	-2 731 818	48,7 %	1,7 %	0
Muut henkilösivukulut	-433 357	-1 073 160	-449 387	41,9 %	3,7 %	0
Palvelujen ostot	-14 335 979	-31 794 189	-14 611 927	46,0 %	1,9 %	-30 454 000
Aineet, tarvikkeet ja tav.	-2 628 406	-5 880 978	-2 733 071	46,5 %	4,0 %	-5 666 000
Avustukset	-2 843 950	-5 352 800	-2 759 471	51,6 %	-3,0 %	-5 497 000
Muut toimintakulut	-5 263 571	-10 791 227	-5 195 044	48,1 %	-1,3 %	-10 630 700
Toimintakate	**-23 186 911**	**-54 620 066**	**-23 032 730**	**42,2 %**	**-0,7 %**	**-52 023 700**
Verotulot	**23 058 841**	**52 617 000**	**23 891 932**	**45,4 %**	**3,6 %**	**52 500 000**
Valtionosuudet	**3 327 936**	**6 045 033**	**2 996 838**	**49,6 %**	**-9,9 %**	**5 993 730**
Rahoitustuotot ja -kulut	**1 643 992**	**1 309 500**	**1 714 164**	**130,9 %**	**4,3 %**	**1 680 000**
Korkotuotot	776 822	1 295 000	579 620	44,8 %	-25,4 %	1 160 000
Muut rahoitustuotot	1 535 199	1 645 500	1 601 873	97,3 %	4,3 %	2 140 000
Korkokulut	-657 305	-1 600 000	-455 764	28,5 %	-30,7 %	-1 600 000
Muut rahoituskulut	-10 724	-31 000	-11 566	37,3 %	7,8 %	-20 000
Vuosikate	**4 843 858**	**5 351 467**	**5 570 205**	**104,1 %**	**15,0 %**	**8 150 030**
Poistot ja arvonalentumiset	**-3 318 734**	**-6 965 300**	**-3 207 127**	**46,0 %**	**-3,4 %**	**-6 889 000**
Suunnitelman muk. poistot	-3 318 734	-6 965 300	-3 207 127	46,0 %	-3,4 %	-6 889 000
Tilikauden tulos	**1 525 124**	**-1 613 833**	**2 363 078**	**-146,4 %**	**54,9 %**	**1 261 030**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**1 525 124**	**-1 613 833**	**2 363 078**	**-146,4 %**	**54,9 %**	**1 261 030**

3.2 Toteutuma toimialoittain ajalta 1.1.-30.6.2026

Toimialoittain	TA 2026	TAM 2026	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Tot. 1-6/2025	Muutos €	Muutos %
VARKAUS								
Toimintatuotot	33 119 675	229 388	33 349 063	18 459 024	55,4 %	17 761 339	697 685	3,9 %
Valmistus omaan käyttöön	410 000	0	410 000	171 385	41,8 %	137 605	33 780	24,5 %
Toimintakulut	-88 049 741	-329 388	-88 379 129	-41 663 138	47,1 %	-41 085 855	-577 283	1,4 %
Toimintakate	-54 520 066	-100 000	-54 620 066	-23 032 730	42,2 %	-23 186 911	154 181	-0,7 %
Yleishallinto								
Toimintatuotot	3 369 910	0	3 369 910	2 082 708	61,8 %	2 314 299	-231 592	-10,0 %
Toimintakulut	-13 675 671	-23 016	-13 698 687	-7 005 769	51,1 %	-7 033 762	27 993	-0,4 %
Toimintakate	-10 305 761	-23 016	-10 328 777	-4 923 062	47,7 %	-4 719 462	-203 599	4,3 %
Keski-Savon työllisyysalue								
Toimintatuotot	5 890 434	229 388	6 119 822	2 985 501	48,8 %	2 814 885	170 616	6,1 %
Toimintakulut	-5 890 434	-231 152	-6 121 586	-2 457 946	40,2 %	-2 542 466	84 520	-3,3 %
Toimintakate	0	-1 764	-1 764	527 555		272 419	255 136	93,7 %
Hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimiala								
Toimintatuotot	4 126 244	0	4 126 244	2 654 750	64,3 %	2 644 123	10 628	0,4 %
Toimintakulut	-48 482 049	-69 249	-48 551 298	-22 855 586	47,1 %	-22 474 914	-380 671	1,7 %
Toimintakate	-44 355 805	-69 249	-44 425 054	-20 200 835	45,5 %	-19 830 792	-370 044	1,9 %
Tekninen toimiala								
Toimintatuotot	19 733 087	0	19 733 087	10 736 065	54,4 %	9 988 032	748 033	7,5 %
Valmistus omaan käyttöön	410 000	0	410 000	171 385	41,8 %	137 605	33 780	24,5 %
Toimintakulut	-20 001 587	-5 971	-20 007 558	-9 343 837	46,7 %	-9 025 578	-318 259	3,5 %
Toimintakate	141 500	-5 971	135 529	1 563 613	1 153,7 %	1 100 059	463 554	42,1 %

Toimintakate, €	TA 2026	TAM 2026	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Tot. 1-6/2025	Muutos €	Muutos %
Toimintakate	**-54 520 066**	**-100 000**	**-54 620 066**	**-23 032 730**	**42,2 %**	**-23 186 911**	**154 181**	**-0,7 %**
Verotulot	**52 617 000**	**0**	**52 617 000**	**23 891 932**	**45,4 %**	**23 058 841**	**833 092**	**3,6 %**
Valtionosuudet	**6 045 033**	**0**	**6 045 033**	**2 996 838**	**49,6 %**	**3 327 936**	**-331 098**	**-9,9 %**
Rahoitustuotot ja -kulut	**1 309 500**	**0**	**1 309 500**	**1 714 164**	**130,9 %**	**1 643 992**	**70 173**	**4,3 %**
Korkotuotot	1 295 000	0	1 295 000	579 620	44,8 %	776 822	-197 202	-25,4 %
Muut rahoitustuotot	1 645 500	0	1 645 500	1 601 873	97,3 %	1 535 199	66 675	4,3 %
Korkokulut	-1 600 000	0	-1 600 000	-455 764	28,5 %	-657 305	201 541	-30,7 %
Muut rahoituskulut	-31 000	0	-31 000	-11 566	37,3 %	-10 724	-841	7,8 %
Vuosikate	**5 451 467**	**-100 000**	**5 351 467**	**5 570 205**	**104,1 %**	**4 843 858**	**726 347**	**15,0 %**
Suunnitelman muk. poistot	-6 965 300	0	-6 965 300	-3 207 127	46,0 %	-3 318 734	111 607	-3,4 %
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0,0 %	0	0	0,0 %
Satunnaiset erät	**0**	**0**	**0**	**0**	**0,0 %**	**0**	**0**	**0,0 %**
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0,0 %	0	0	0,0 %
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0,0 %	0	0	0,0 %
Tilikauden tulos	**-1 513 833**	**-100 000**	**-1 613 833**	**2 363 078**	**-146,4 %**	**1 525 124**	**837 954**	**54,9 %**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-1 513 833**	**-100 000**	**-1 613 833**	**2 363 078**	**-146,4 %**	**1 525 124**	**837 954**	**54,9 %**

3.3 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma osoittaa toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat.

Talousarvion rahoituslaskelmaan kootaan käyttötalous-, tuloslaskelma- ja investointiosan tulojen ja menojen aiheuttama rahavirta (toiminnan ja investointien rahavirta). Lisäksi rahoitusosaan merkitään kaupungin antolainauksen, lainakannan ja mahdolliset oman pääoman muutokset sekä arvio merkittävistä muutoksista muissa maksuvalmiuden erissä (rahoituksen rahavirta). Rahoitusosassa osoitetaan siis, kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin ja kuinka rahoitustarve katetaan. Rahoitusosa esitetään vähennyslaskukaavan muodossa.

Toiminnan rahavirta osoittaa budjetoidun tulorahoituksen määrän, joka on varainhoitovuonna käytettävissä investointien rahoittamiseen, pääomasijoituksiin ja pääoman palautuksiin sekä maksuvalmiuden vahvistamiseen. Tulorahoitus muodostuu tuloslaskelmaosasta tuotavasta vuosikatteesta, satunnaisista menoista ja tuloista sekä rahoituksen korjauseristä. Investointien rahavirta muodostuu investointimenojen ja niihin saatujen rahoitusosuuksien ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulojen erotuksesta.

Välisummana esitetään Toiminnan ja investointien rahavirta. Ylijäämäinen välisumma osoittaa, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulorahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen välisumma osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella esim. lainanotolla. Mainitun välisumman ja rahoituksen rahavirran yhteen laskettu määrä osoittaa budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvaikutuksen kunnan maksuvalmiuteen. Rahoituksen rahavirtaan budjetoidaan antolainojen, lainakannan ja pääoman muutokset.

Rahoituslaskelman ensimmäisenä eränä on tuloslaskelman vuosikate. Tulorahoituksen korjauserissä on myyntivoittojen ja – tappioiden kirjaukset.

Toiminnan ja investointien rahavirta on 30.6. positiivinen 6,250 M€, tilinpäätösennusteen mukaan luku on positiivinen 3,293 M€. Vuoden 2025 tilinpäätöksen mukaan toiminnan ja investointien rahavirta on ollut 5 vuoden ajalta negatiivinen 2,2 M€. Tunnusluku ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Negatiivinen tunnusluku ilmaisee, että menoja joudutaan kattamaan joko kassavaroilla tai ottamalla lisää lainaa.

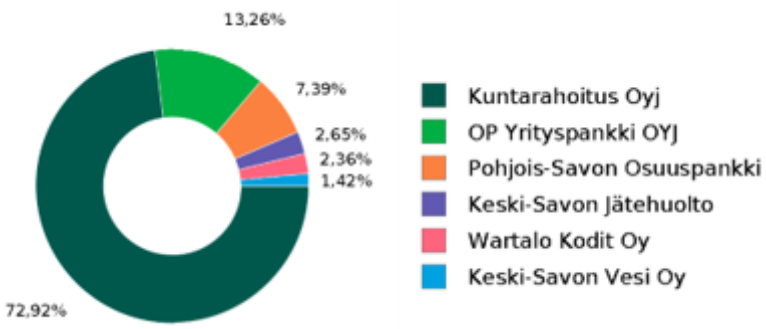
Investointimenoihin on käytetty ensimmäisellä vuosipuoliskolla 6,949 M€ / 62,9 % ja investointituloja on kertynyt 7,974 M€/ 3177,0 % (rahoitusosuudet 0,033 M€ ja pysyvien vastaavien myynnit 7,941 M€, joka sisältää pelastusaseman myynnin), jolloin nettoinvestointien määrä on 1,025 M€ / 9,5 %.

Talousarviolainat

Alkuvuoden aikana on nostettu uutta pitkäaikaista talousarviolainaa 10 M€ ja tämän lisäksi on käytetty lyhytaikaista kuntatodistuslainoitusta sekä konserniyhtiöiltä otettuja lainoja maksuvalmiuden turvaamiseksi.
Kaupungin lainamäärä oli 30.6.2026 yhteensä 106,21 M€ (v. 2025 105,79 M€), josta lyhytaikaista kuntatodistuslainaa on 32,5 M€ ja konserniyhtiöiltä saatua lainaa 5,0 M€.

Lainamäärä oli kesäkuun lopussa 5 503 € / asukas (2025 5 396 €/asukas). Kokonaislainamäärä on kasvanut 3,62 M€ vuoden vaihteen tilanteesta. Pitkäaikaisten lainojen loppuvuoden lyhennykset ja kuntatodistuslainojen muutos huomioiden, lainamäärän arvioidaan olevan vuoden lopussa noin 108,0 M€.

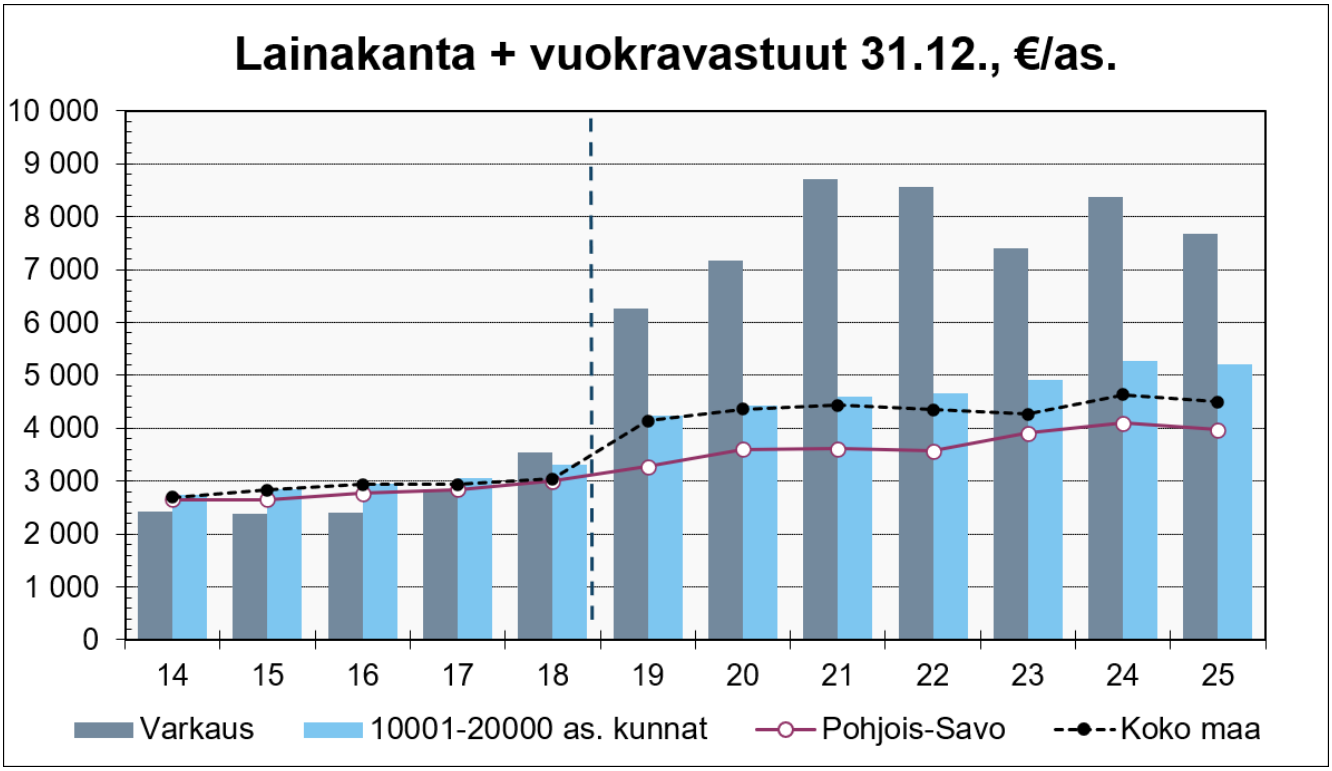
Lainat lainanantajan mukaisesti 30.6.2026, yhteensä 106 206 065 €.

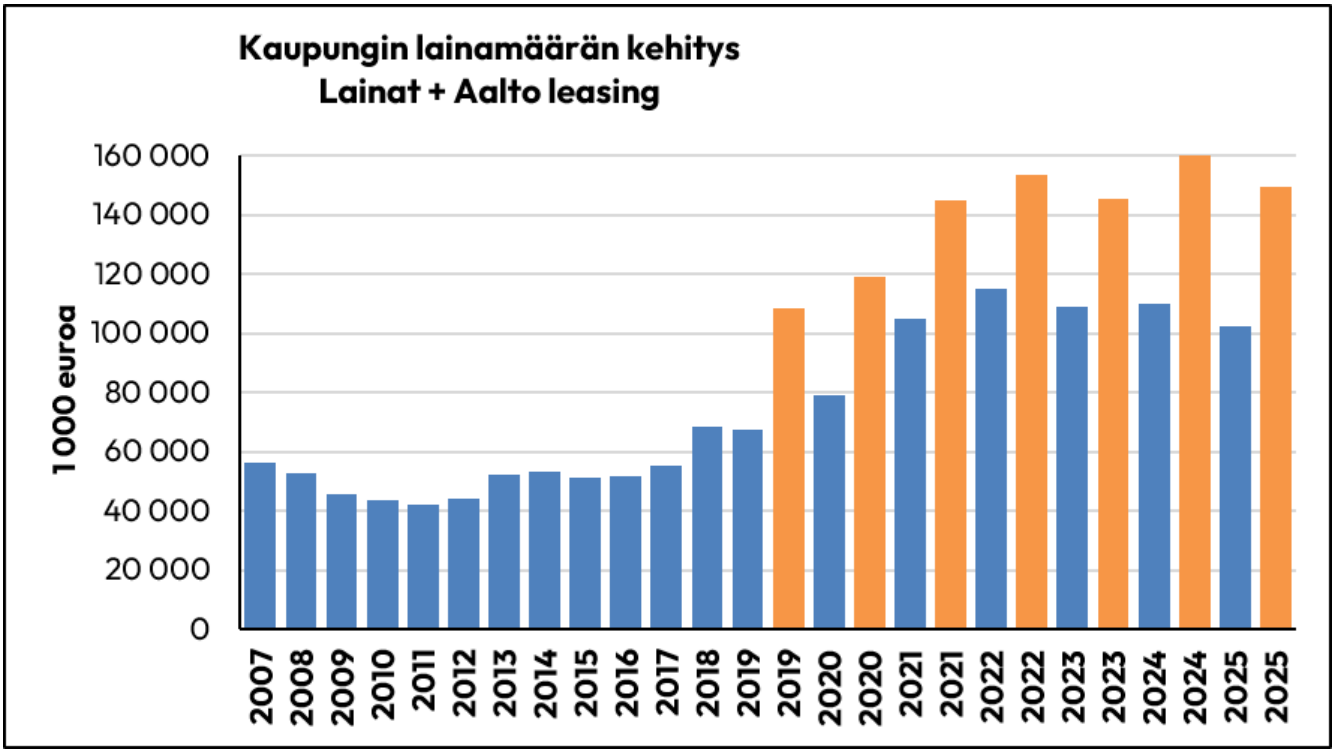
Kuntaliiton julkaiseman kuntien tilinpäätöstietojen pohjalta laaditun tilaston mukaan Varkauden kaupungin lainat + vuokravastuut/ asukas ovat huomattavasti isommat kuin koko maan, Pohjois-Savon tai samankokoisten kuntien lainat.

Lainakanta 31.12., €/as.

	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Varkaus	2 427	2 373	2 405	2 851	3 533	6 268	7 169	8 707	8 568	7 393	8 369	7 685
10001-20000 as. kunnat	2 732	2 843	2 946	3 062	3 317	4 237	4 433	4 604	4 662	4 905	5 279	5 199
Pohjois-Savo	2 649	2 653	2 767	2 842	2 997	3 274	3 599	3 606	3 573	3 909	4 094	3 970
Koko maa	2 694	2 835	2 933	2 933	3 039	4 143	4 356	4 429	4 345	4 267	4 634	4 494

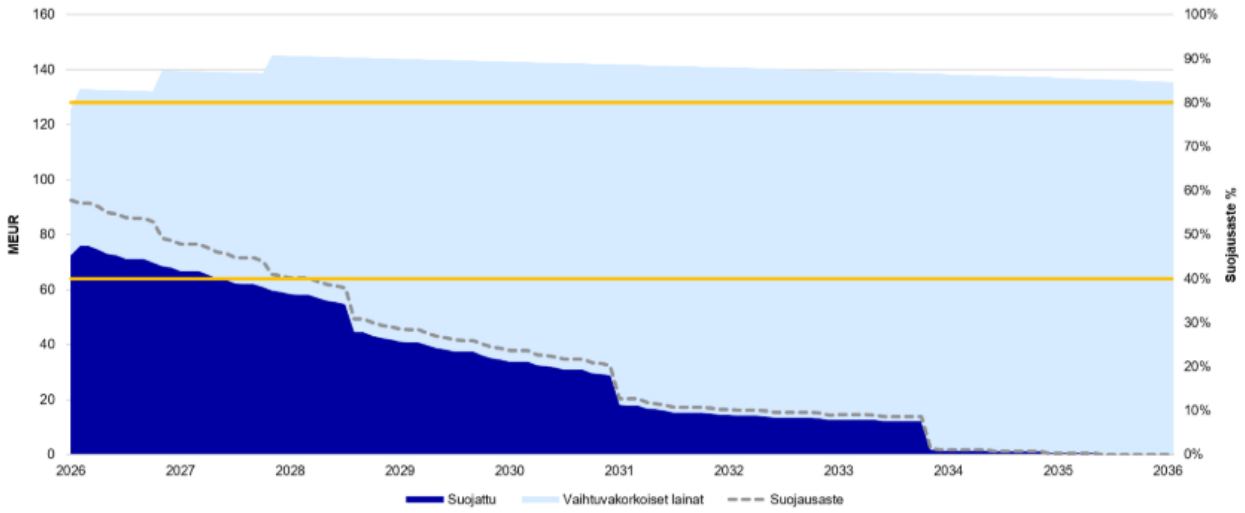
Lähde: Kuntaliitto, kuntien tunnuslukutilasto 16.6.2026

Oheisessa kuvassa on Varkauden kaupungin rahoituskokonaisuus sisältäen lainat, kuntatodistukset ja Aalto-leasingin. Sininen palkki sisältää lainat ja kuntatodistukset. Oranssissa palkissa on mukana myös Aalto leasing.

Lainasalkun suojaus

Seuraavassa kuvassa on esillä Varkauden kaupungin nykytilanne korollisten velkojen suojauksessa.

Varkauden lainasalkun ennakoitu kehitys ja suojausaste. Lähde Nordea.

Lainasalkussa on otettu huomioon kaupungin korolliset velat, ja siihen sisältyy Aallon leasingsopimus 35,6 M€ Kuntarahoitukselta. Kaupungin sainasalkun suojausastetavoite on 40-80%. Tämänhetkinen suojausaste on n. 60%.

Alkuvuoden 2026 aikana on tehty kaksi erillistä suojaussopimusta:
1) Kuntarahoituksen lainaan 10 M€ 12.1.2026, tasalyhenteinen 10 v., korkotaso 2,60% ja
2) Aallon leasingsopimukseen, suojan määrä 10 M€ 1.8.2026, kertalyhenteinen 5 v., korkotaso 2,68%.

	Toteutuma 1 -6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1 -6/2026	Tot.-%	Ennuste TP 2026
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Vuosikate	4 843 858	5 351 467	5 570 205	104,1	8 150 030
Tulorahoituksen korjauserät	-888 544	-50 000	-345 665	691,3	
	3 955 313	**5 301 467**	**5 224 540**	**98,5**	**8 150 030**
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-1 791 556	-11 043 000	-6 948 811	62,9	-12 490 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	210 000	0	32 700		32 700
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	166 089	250 000	7 941 292	3 176,5	7 600 000
	-1 415 467	**-10 793 000**	**1 025 181**	-9,5	**-4 857 300**
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	**2 539 846**	**-5 491 533**	**6 249 720**	**-113,8**	**3 292 730**
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainojen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-15 500	-4 719 000	0	0,0	-4 419 000
Antolainasaamisten vähennys	778 693	700 000	228 387	32,6	553 000
	763 193	**-4 019 000**	**228 387**	**-5,7**	**-3 866 000**
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	22 079 000	10 000 000	45,3	14 219 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 402 902	-10 000 000	-4 377 902	43,8	-10 000 000
Lyhytaikaisten lainojen muuutokset	1 141 177	-1 000 000	-2 000 000	200,0	1 197 000
	-3 261 725	**11 079 000**	**3 622 097**	**32,7**	**5 416 000**
Muut maksuvalmiuden muutokset	-967 104	0	-468 357		-500 000
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	**-3 465 636**	**7 060 000**	**3 382 128**	**47,9**	**1 050 000**
RAHAVAROJEN MUUTOS	**-925 790**	**1 568 467**	**9 631 848**	**614,1**	**4 342 730**
RAHAVARAT 30.6.	**11 671 889**				
1.1.	**2 040 041**		**9 631 848**		

3.4 Tase

TASE 30.6.2026
VARKAUDEN KAUPUNKI

	6/2026	6/2025
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	43 931	78 168
Muut pitkävaikutteiset menot	0	0
Aineettomat hyödykkeet	**43 931**	**78 168**
Aineelliset hyödykkeet		
Maa-ja vesialueet	28 542 616	28 593 484
Rakennukset	47 006 395	57 607 675
Kiinteät rakenteet ja laitteet	12 639 442	13 861 662
Koneet ja kalusto	1 164 869	1 116 336
Muut aineelliset hyödykkeet	86 735	66 735
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	8 831 928	1 372 007
Aineelliset hyödykkeet	**98 271 985**	**102 617 900**
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	42 140 656	42 096 656
Muut lainasaamiset	77 201 311	76 138 272
Muut saamiset	143 994	159 279
Sijoitukset	**119 485 961**	**118 394 207**
PYSYVÄT VASTAAVAT	**217 801 877**	**221 090 275**
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	292 635	1 630 113
Muut saamiset	1 087 487	992 067
Siirtosaamiset	128 173	115 315
Lyhytaikaiset saamiset	**1 508 295**	**2 737 494**
Saamiset yhteensä	**1 508 295**	**2 737 494**
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	11 671 889	3 198 577
VAIHTUVAT VASTAAVAT	**13 180 184**	**5 936 072**
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**230 982 061**	**227 026 346**

	6/2026	6/2025

VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	91 176 004	91 176 004
Ed. tilikauden ylijäämä	19 227 076	17 149 517
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	2 363 078	1 525 124
OMA PÄÄOMA	**112 766 157**	**109 850 644**
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Investointivaraus	1 150 000	650 000
PAKOLLISET VARAUKSET		
Valt.os.pal.vastuut		
Eläkevaraukset	869 507	971 100
Muut pakolliset varaukset	973 995	1 875 690
PAKOLLISET VARAUKSET	**1 843 501**	**2 846 790**
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Muut toimeksiantojen pääomat	171 670	123 936
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	**171 670**	**123 936**
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus-ja vakuutuslaitokselta	63 328 163	63 083 968
Pitkäaikainen	**63 328 163**	**63 083 968**
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	32 500 000	24 500 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoks.	5 377 902	11 402 902
Lainat muilta luotonantajilta	5 000 000	6 800 000
Lyhytaikaiset ostovelat	2 945 736	2 595 760
Muut velat	530 117	520 911
Siirtovelat	5 368 814	4 651 435
Lyhytaikainen	**51 722 569**	**50 471 009**
VIERAS PÄÄOMA	**115 050 733**	**113 554 976**
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**230 982 061**	**227 026 346**

3.5 Vuoden 2026 tilinpäätöksen laskennallinen ennuste

Vuoden 2026 talousarviossa toimialoja sitovana määrärahana on toimintakate (toimintakulujen ja toimintatuottojen erotus).

Huom. Keski-Savon työllisyysalue on taseyksikkönä kaupungin talousjärjestelmien sisällä ja sitä kautta samassa kokonaisuudessa kaupungin luvuissa. Tämä tuo vertailuvaikeutta lukuja verrattaessa vuosiin 2023 ja 2024.

Yleishallinnon toimintakatteen arvioidaan alittuvan n. 278 000 €.

Hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimialan käyttötalouden toimintakatteen arvioidaan alittuvan noin 1,7 M€.

Teknisen toimen talousarvion ennustetaan ylittyvän n. 609 000 €.

Toimintakatteen (= toimintatuotot – toimintakulut) ennustetaan alittuvan muutettuun talousarvioon nähden 2,596 M€ / poikkeama talousarvioon 4,7 %.

Vuoden 2026 verotuloarvio on Kuntaliiton veroennustekehikon perusteella 50,033 M€. Koko vuoden ennuste 52,5 M€ perustuu alkuvuoden verokertymiin. Korkealla pysynyt työttömyys voi vaikuttaa loppuvuoden kunnallisverokertymiin.

Tuloslaskelman mukaan vuosikatteen toteutumaennuste on 8,150 M€, joka on 2,799 M€ budjetoitua parempi. Vuosikate kattaa poistoista ennusteen mukaan noin 118,3 %. Toteutumaennusteen mukaan vuosikate heikkenee vuoden 2025 tilinpäätökseen verrattuna 1,924 M€ / 19,1 %.

Tilinpäätösennusteen mukaan tilikauden tulos on 1,261 M€, mikäli toimintatuotot- ja kulut, verotulot ja valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut toteutuvat tämänhetkisten toimialojen laskelmien ja arvioiden mukaisesti.

Luvut taulukossa 1000 €.

Ennuste toimialoittain	TA 2026	TAM 2026	MTA 2026	Enn. 2026	TP 2025	Muutos TP 2025/ Enn.2026	Muutos %
VARKAUS							
Toimintatuotot	33 120	229	33 349	34 148	33 832	- 316	-0,93 %
Toimintakulut	- 88 050	- 329	- 88 379	- 86 582	- 81 567	5 015	-6,15 %
Toimintakate	- 54 520	- 100	- 54 620	- 52 024	- 47 401	4 623	-9,75 %
Yleishallinto							
Toimintatuotot	3 370		3 370	3 922	4 026	104	2,58 %
Toimintakulut	- 13 676	- 23	- 13 699	- 13 973	- 12 893	1 080	-8,38 %
Toimintakate	- 10 306	- 23	- 10 329	- 10 051	- 8 867	1 184	-13,35 %
Keski-Savon työllisyysalue							
Toimintatuotot	5 890	229	6 120	5 890	5 323	- 567	-10,66 %
Toimintakulut	- 5 890	- 231	- 6 122	- 5 890	- 5 323	567	-10,66 %
Toimintakate		- 2	- 2				0,00 %
Hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimiala							
Toimintatuotot	4 126		4 126	4 336	4 324	- 12	-0,28 %
Toimintakulut	- 48 482	- 69	- 48 551	- 47 054	- 44 545	2 509	-5,63 %
Toimintakate	- 44 356	- 69	- 44 425	- 42 718	- 40 221	2 497	-6,21 %
Tekninen toimiala							
Toimintatuotot	19 733		19 733	20 000	20 160	160	0,79 %
Toimintakulut	- 20 002	- 6	- 20 008	- 19 665	- 18 807	858	-4,56 %
Toimintakate	142	- 6	136	745	1 687	942	55,85 %

Ennuste toimialoittain	TA 2026	TAM 2026	MTA 2026	Enn. 2026	TP 2025	Muutos TP 2025/ Enn.2026	Muutos %
Verotulot	**52 617**		**52 617**	**52 500**	**49 468**	**- 3 032**	**-6,13 %**
Valtionosuudet	**6 045**		**6 045**	**5 994**	**6 648**	**655**	**9,85 %**
Korkotuotot	1 295		1 295	1 160	1 408	248	17,61 %
Muut rahoitustuotot	1 646		1 646	2 140	1 737	- 403	-23,18 %
Korkokulut	- 1 600		- 1 600	- 1 600	- 1 771	- 171	9,65 %
Muut rahoituskulut	- 31		- 31	- 20	- 16	4	-24,81 %
Vuosikate	**5 451**	**- 100**	**5 351**	**8 150**	**10 074**	**1 924**	**19,10 %**
Suunnitelman muk. poistot	- 6 965		- 6 965	- 6 889	- 6 828	61	-0,89 %
Arvonalentumiset					- 669	- 669	100,00 %
Satunnaiset erät							**0,00 %**
Satunnaiset tuotot							0,00 %
Satunnaiset kulut							0,00 %
Tilikauden tulos	**- 1 514**	**- 100**	**- 1 614**	**1 261**	**2 578**	**1 317**	**51,08 %**
Varausten ja rahastojen muutos					**- 500**	**- 500**	**100,00 %**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**- 1 514**	**- 100**	**- 1 614**	**1 261**	**2 078**	**817**	**39,30 %**

4 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN TOIMIALOITTAIN

4.1 YLEISHALLINTO

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintatuotot	2 314 299	3 369 910	2 082 708	61,8 %	-10,0 %	3 922 000
Toimintakulut	-7 033 762	-13 698 687	-7 005 769	51,1 %	-0,4 %	-13 972 700
Toimintakate	**-4 719 462**	**-10 328 777**	**-4 923 062**	**47,7 %**	**4,3 %**	**-10 050 700**

Henkilöstön määrä palvelussuhteittain	1.6.2026	%	1.6.2025	%	Muutos hlöä	Muutos %
Vakituiset	23	88,5%	22	78,6%	1	4,5%
Määräaikaiset	3	11,5%	6	21,4%	-3	-50,0%
Työllistetyt	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Oppisopimussuhteiset	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Yhteensä	**26**	**100,0%**	**28**	**100,0%**	**-2**	**-7,1%**
Henkilötyövuodet (Htv 2)	**12,4**		**14**		**-1,6**	**-11,4%**

Maksetut palkat	6/2026	6/2025	Muutos €	Muutos (%)
Yhteensä	863 865	821 447	42 4183	5,2 %

Työkyvyttömyys-poissaolot (pv/HTV1)	6/2026	6/2025	Muutos (pv/HTV1)	Muutos (%)
Sairaus	4,8	6,6	-1,8	-28,0%
Työtapaturma	0,0	0,0	0,0	0,0 %

4.1.1 Keskusvaalilautakunta

Tilivelvolliset: hallintojohtaja ja keskusvaalilautakunta

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on tuottaa äänestyspalvelut voimassa olevien säädösten mukaisesti ja valvoa vaalien järjestämistä ja äänestystilaisuuksien toimivuutta.

Seuraavat säännönmukaiset vaalit ovat 18.4.2027 järjestettävät eduskuntavaalit.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Uusi vaalitietojärjestelmä otetaan käyttöön tulevissa eduskuntavaaleissa ja tietojärjestelmän testaukseen osallistumalla on valmistauduttu tulevaan muutokseen.

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
Uuden vaalitietojärjestelmän sujuvaan käyttöönottoon valmistautuminen.	Oikeusministeriön loppuvuodesta 2025 järjestämän testivaalin kokemusten analysointi ja tarvittavien toimenpiteiden määrittäminen.	Uuden vaalitietojärjestämän käyttöönoton edellytysten varmistaminen.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Uuden vaalitietojärjestelmän testaamiseen on osallistuttu ja sitä kautta valmistauduttu muutokseen.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintatuotot	23 135	0	0	0,0 %	-100,0 %	0
Toimintakulut	-85 443	-10 311	-5 692	55,2 %	-93,3 %	-9 440
Toimintakate	**-62 308**	**-10 311**	**-5 692**	**55,2 %**	**-90,9 %**	**-9 440**

4.1.2 Kaupunginvaltuusto

Tilivelvolliset: kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, kaupunginvaltuuston puheenjohtajat, valtuutetut

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Valtuusto on kunnan ylintä päätösvaltaa käyttävä luottamuselin. Toimivaltansa valtuusto saa kuntalaisilta kuntavaaleissa. Valtuusto ilmaisee kunnan tahdon. Valtuustolle kuuluu kunnan toiminnasta ja taloudesta päättämisen ohessa edistää kuntalaisten suoraa osallistumista kunnan toimintaan ja päätöksentekoon.

Kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden ohjaamisen perusta on kaupunkistrategia, jonka hyväksyy kaupunginvaltuusto valtuustokaudeksi. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Varkauden kaupunkistrategia 2029:n yleisperiaatteet ja palvelulupauksen kokouksessaan 1.6.2026. Strategiatyön syventäminen jatkuu syyskaudella, kun toimenpideohjelmaa lähdetään laatimaan, päätetään toimenpiteistä, mitattavista asioista, mittareista ja palvelun ohjenuorista.

Strategian toteutumista seurataan vuosittain osana talousarvio- ja tilinpäätösprosessia.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Uuden valtuuston järjestäytyminen, ryhmähengen rakentaminen sekä kaupunkistrategian päivittäminen.	Kaupunkistrategian päivitys, luottamushenkilöille järjestettyihin koulutuksiin osallistuminen.	Luottamushenkilöstö kokee saaneensa riittävästi koulutusta tehtäviensä hoitamiseksi. Yhteistyö valtuustoryhmien välillä on sujuvaa. Kaupunkistrategia on päivitetty ja ohjaa kaupungin päätöksentekoa.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Tavoite arvioidaan toteutuvan.			

2 Vahvistamme kuntalaisten yhteisöllisyyden tunnetta eri osallisuuskanavien kautta ja kehittämällä yhteistyötä ja kumppanuuksia kolmannen ja neljännen sektorin, seurakuntien ja muiden yhteisöjen kanssa.	Järjestettyjen osallisuus- ja yhteisöllisyystapahtumien määrä ja laatu. Osallisuuden näkyminen kaupungin päätöksenteossa ja asioiden valmistelussa.	Teemme osallisuudesta yhteisömme toimintakulttuurin. Osallisuus luo yhteisöllisyyttä ja mahdollistaa vaikuttamisen. Osallisuus on osa johtamiskulttuuria ja se on läpileikkaava kaupunkiorganisaation sisältä henkilöstöstä ja luottamushenkilöistä aina järjestöihin, yrityksiin, oppilaitoksiin ja asukkaisiin saakka. Osallisuuden ja vaikuttamisen eri tasoja ja keinoja tarjotaan, jotta jokainen voi löytää itselleen luontevimman tavan osallistua.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Järjestöjen talon perustaminen entisen Joutenlahden koulun tiloihin on edistänyt tavoitetta vahvistaa kuntalaisten yhteisöllisyyttä ja lisännyt eri toimijoiden yhteistyömahdollisuuksia. Samoihin tiloihin siirtyneet yhteisötalo ja nuorten paja ovat luoneet uusia kohtaamispaikkoja sekä vahvistaneet eri ikäryhmien osallisuutta. Yhteinen toimintaympäristö mahdollistaa yhteistyötä yhdistysten ja muiden yhteisöjen välillä sekä parantaa kuntalaisten mahdollisuuksia osallistua yhteisölliseen toimintaan.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintakulut	-67 741	-120 036	-83 551	69,6 %	23,3 %	-162 620
Toimintakate	**-67 741**	**-120 036**	**-83 551**	**69,6 %**	**23,3 %**	**-162 620**

4.1.3 Tarkastuslautakunta

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Tarkastuslautakunnan tehtävät on määritelty kuntalaissa (410/2015) ja kaupunginvaltuuston hyväksymässä hallintosäännössä.

Kuntalain 121 § mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, arvioida kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista kunnassa ja kuntakonsernissa sekä arvioida onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä. Tarkastuslautakunnan on huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.

Arviointitehtäväänsä varten tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Sen lisäksi mitä kuntalain 121 §:ssä säädetään, tarkastuslautakunnan on seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi.

Tarkastuslautakunnan tulee valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi vuosittain, sekä ylläpitää sidonnaisuusrekisteriä yleisessä tietoverkossa. Tarkastuslautakunta voi tarvittaessa kehottaa ilmoitusvelvollista tekemään uuden ilmoituksen tai täydentämään jo tehtyä ilmoitusta. Sidonnaisuusilmoitusten tarkoituksena on kaupungin päätöksenteon avoimuuden ja läpinäkyvyyden

edistäminen.

Tarkastuslautakunnalla on oikeus asettaa toimikunta määrätyn tehtävän hoitamista varten.

Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät tuottaa kaupungin tilintarkastusyhteisö.

Tarkastuslautakunnan kokouksissa keskitytään tiedon hankkimiseen hallintokuntien toiminnasta ja toiminnan tuloksellisuudesta sekä valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisesta ja tehdään myös arviointikäyntejä.

Tilintarkastajan tehtävänä on esittää näkemyksensä toiminnan oikeellisuudesta ja laillisuudesta

Tilintarkastuspalvelut kilpailutettiin alkuvuodesta 2025 ja uudeksi tilintarkastusyhteisöksi valittiin BDO Adiator Oy.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Kaupungin johtavien viranhaltijoiden, ay-luottamushenkilöiden ja konserniyhtiöiden toimitusjohtajien kuuleminen	Kuulemisen kattavuus ja sykli	Vähintään vuosittain	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Tarkastuslautakunnassa kuulemisia on suoritettu vuoden 2026 aikana ja näitä tullaan jatkamaan loppuvuoden puolella vuosisuunnitelman mukaisesti.			
2 Tutustumis-/arviointikäynnit toimialapaikoilla	Arviointikäyntien lukumäärä	Vuosittain vähintään 2-3 kohdetta	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Tarkastuslautakunta tulee suorittamaan arviokäynnit vuoden 2026 loppupuolella.			
3 Laatia koko konsernista arviointikertomus tilikauden aikana tehtyjen havaintojen perusteella	Arviointikertomuksen sisällön kattavuus	Lainsäädännön edellytysten täyttyminen	Toteutuu
Toteuma 30.6.: 2025 arviointikertomus on laadittu kevään 2026 aikana. Arviointikertomus valmistui 22.5.2026 § 75.			
4 Seurantavastuualueiden raportoinnin kehittäminen	Raportoinnin toteutuminen ja kattavuus	Seurantavastuuraporttien hyödyntäminen arviointikertomuksen laadintatyössä	Toteutuu osittain
Toteuma 30.6.: Seurantavastuuraportteja on hyödynnetty 2025 arviointikertomuksen laadinnassa kevään 2026 aikana. Seuranta-vastuualueiden raportointia kehitetään edelleen.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintatuotot	40 072	80 000	40 002	50,0 %	-0,2 %	80 290
Toimintakulut	-43 714	-80 000	-40 297	50,4 %	-7,8 %	-80 290
Toimintakate	**-3 642**	**0**	**-295**	**0,0 %**	**-91,9 %**	**0**

4.1.4 Kaupunginhallitus

Tilivelvolliset: kaupunginjohtaja, kaupunginhallituksen jäsenet, kaupunginjohtaja

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden johtamisesta ja kehittämisestä valtuuston hyväksymän strategian ja linjaamien tavoitteiden, suunnitelmien ja päätösten mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunkistrategian 2029 yleisperiaatteet ja palvelulupauksen. Syyskaudella 2026 kaupunkistrategiaa lähdetään syventämään yleisperiaatteiden pohjalta, kun päätetään toimenpiteistä, mitattavista asioista, mittareista ja palvelun ohjenuorista. Kaupunginhallituksella on merkittävä vastuu kaupunkistrategian päivittämisen organisoimisessa sekä esitysten tekemisessä valtuustolle.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Kaupunkistrategian päivittäminen ja toimeenpano.	Strategian tavoitteiden mukaisten toimenpiteiden määrä sekä niiden vaikuttavuus. Päivitetyn strategian käytännön valmistelu ja toimeenpano.	Kaupunkistrategia ohjaa keskeisellä tavalla kaupungin toimintaa, päätöksenteko ja kehittämistyötä.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Kaupunkistrategia tuodaan päätöksentekoon kahdessa vaiheessa.			
2 Talouden tasapainottamistoimien täytäntöönpano sekä taloudellisesti kestävä päätöksenteko.	Vuosikate, toiminnan- ja investointien rahavirta, konsernin velkavastuut, yli/alijäämän kehitys emolla/konsernilla, kriisikuntamittarit.	Kaupungin talous on tasapainossa vuoteen 2026 mennessä. Konkreettisena uhkana tavoitteen toteuttamiselle on uudet kuntataloutta heikentävät asiat, jolloin talouden tasapainottamistoimet eivät ole enää riittäviä. Erityisenä riskinä on nähtävä valtionosuusrahoituksen nopea heikkeneminen sekä taloussuhdanteen vaikutukset kaupungin talouteen.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Osavuosikatsauksen perusteella tavoite on toteutumassa.			
3 Hankintalain edellyttämien muutosten toimeenpano konsernitasolla.	Konsernin kokonaistaloudellinen tehokkuus, yhtiöiden lukumäärä, muutoskustannukset, palvelun saatavuus ja laatu, jatkuvuudenhallinta.	Hankintalain vaikutukset on noteerattu, vaikutukset konserniin havaittu ja kokonaistaloudellisesti järkevä konsernirakenne on muodostettu.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Eduskunta hyväksyi hankintalain muutokset ja sen edellyttämien muutosten toimeenpano on valmistelussa. Hankintayksikkö voi yleiseen etuun liittyvistä pakottavista syistä irtisanoa sopimuksen päättymään 30.6.2030 mennessä, jos sopimuksen irtisanomisesta poikkeuksellisesti koituisi kohtuuttomia seurauksia tai merkittäviä taloudellisia riskejä. Hankintayksikön tulee tehdä Valtiokonttorille ilmoitus tällaisesta sopimuksesta viimeistään 30.9.2026.			
4 Sote-kiinteistöyhtiöiden perustaminen sekä sote-kiinteistöihin liittyvien vuokrasopimusten vahvistaminen.	Vuokratulot, vuokrasopimusten pituus, kiinteistöihin liittyvät riskit, tyhjät kiinteistö, taloudelliset vastuut sote-kiinteistöjen osalta.	Markkinaehtoisten vuokrasopimusten laatiminen sote-kiinteistöille. Sote-kiinteistöyhtiöiden perustaminen ja vuokraustoiminnan jatkaminen kaupungin omistamissa sote-kiinteistöissä.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Kiinteistöyhtiöt on perustettu ja vuokraneuvottelut ovat edenneet.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	**Toteutuma 1-6/2025**	**MTA 2026**	**Toteutuma 1-6/2026**	**Tot. %**	**Muutos % ed. vuoteen**	**TP-Ennuste 2026**
Toimintatuotot	24 846	53 000	120 119	226,6 %	383,5 %	240 000
Toimintakulut	-4 463 099	-8 002 475	-4 491 703	56,1 %	0,6 %	-8 440 000
Toimintakate	**-4 438 254**	**-7 949 475**	**-4 371 584**	**55,0 %**	**-1,5 %**	**-8 200 000**

4.1.4.1 Jäsenyydet

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintakulut	-223 378	-335 000	-217 990	65,1 %	-2,4 %	-335 000
Toimintakate	**-223 378**	**-335 000**	**-217 990**	**65,1 %**	**-2,4 %**	**-335 000**

4.1.4.2 Avustaminen

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintakulut	-599 350	-625 000	-560 350	89,7 %	-6,5 %	-625 000
Toimintakate	**-599 350**	**-625 000**	**-560 350**	**89,7 %**	**-6,5 %**	**-625 000**

4.1.4.3 Toimikunnat

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintakulut	-10 187	-24 560	-23 131	94,2 %	127,1 %	-33 500
Toimintakate	**-10 187**	**-24 560**	**-23 131**	**94,2 %**	**127,1 %**	**-33 500**

4.1.4.4 Vammaisneuvosto

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi Kuntalain 5 luvun § 28 mukaan kunnanhallituksen on asetettava vammaisneuvosto. Vammaisneuvosto voi olla useamman kunnan yhteinen. Vammaisilla henkilöillä sekä heidän omaisillaan ja järjestöillään tulee olla vammaisneuvostossa riittävä edustus. Kunnanhallituksen on huolehdittava vammaisneuvoston toimintaedellytyksistä.
Vammaisneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.
Varkauden vammaisneuvoston tehtäviä ovat seurata vammaisten näkökulmasta kaupungin eri hallinnon aloilla tapahtuvaa toimintaa, palveluita sekä päätöksentekoa, erityisesti vammaisille tarkoitettujen palveluiden, tukitoimien ja etuuksien järjestämiseksi ja niiden saatavuuden parantamiseksi.
Vammaisneuvostolla tulee olla mahdollisuus vaikuttaa toiminnan suunnitteluun, seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vammaisneuvosto arvioi olevan merkitystä vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta. Esim. erityisryhmien liikunnanohjaaja/liikuntalaki, sekä palveluasunnot ja yhteisöllinen asuminen.
Osallistuminen hyvinvointialueen järjestämiin Vammaisneuvostolle tarkoitettuihin yhteisiin tilaisuuksiin.

Säännölliset tapaamiset Varkauden kaupungin eri hallintokuntien edustajien kanssa. Osallistuminen hallintosäännän mukaisesti valtuuston sekä eri toimielimien kokouksiin, joihin edustajat valitaan Vammaisneuvoston kokouksessa.

Hyvinvointialueen toiminnan seuraaminen, ajankohtaisten asioiden ja tiedotteiden seuraaminen sekä niistä tiedottaminen.

Seurata ja edistää YK:n vammaissopimuksen toteutumista Varkauden kaupungissa.

Vammaispoliittisesta ohjelmasta tiedottaminen eri vammaisjärjestöjen kautta / Warkauden seudun sosiaali- ja terveysjärjestöt ry.

Vammaisneuvoston kuulumiset 1-6/2026:

Vammaisneuvosto kokoontui tammi-kesäkuun aikana viisi kertaa. Kokouksissa käsiteltiin ajankohtaisia asioita ja annettiin lausuntoja. Neuvosto aloitti syyskaudelle 2026 suunnattujen tapahtumien valmistelun: **Oman näköinen päivä** (15.9.2026) ja **Halloween-etkot** (27.10.2026). Kokouksissa käytiin myös keskustelua induktiosilmukoiden toimivuudesta.

Yhdessä kokouksessa liikuntapalvelupäällikkö esitteli vammaisten liikuntapalvelujen nykytilaa Varkaudessa. Lisäksi neuvosto käsitteli kyselyn toteuttamista yhdessä hyvinvointikoordinaattorin kanssa. Keskustelun perusteella päädyttiin siihen, että vammaisneuvoston kysely toteutetaan osana kaupungin muita kyselyjä.
Jokaisessa kokouksessa seurattiin kaupungin valtuuston ja eri toimielinten toimintaa niiltä osin, joissa vammaisneuvostolla on edustus, sekä hyvinvointialueen vammaisneuvoston toiminnan ajankohtaisia asioita.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Kohderyhmille toteutettava kysely vammaispalvelulain toteutumisesta (vammais- ja potilasjärjestöt sekä omaishoitajat).	vammaispalvelulain toteutumisen seuraaminen kyselyn avulla vuoden 2026 aikana	Tilaisuuden järjestäminen yhdessä hyvinvointialueen kanssa koskien vammaispalvelulain uudistamista. Kyselyn tulosten läpikäyminen	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Kysely toteutunee osana kaupungin muita kyselykokonaisuuksia			
2 Järjestää seminaarin yhteistyössä hallintokuntien kanssa		Vammaisneuvosto päätti (26.2.2026) muuttaa seminaarin toiminallisuuteen keskittyväksi koko perheelle ja kaikenikäisille vammaisille suunnatuksi tapahtumaksi.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Tavoite etenee: 15.9.2026			
3 Edistää erityisryhmien liikunnan toteuttamista			Toteutuu
Toteuma 30.6.: Tavoite etenee: Vammais-neuvosto on tutustunut vammaisten liikuntapalvelujen nykytilaan sekä järjestänyt toiminnallisen tapahtuman, johon on kutsuttu eri järjestöjä ja toimijoita esittelemään palvelujaan.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintakulut	-2 823	-5 000	-5 374	107,5 %	90,3 %	-7 600
Toimintakate	**-2 823**	**-5 000**	**-5 374**	**107,5 %**	**90,3 %**	**-7 600**

Kustannusten ylitys johtuu käsiteltävien asioiden ennakoitua suuremmasta määrästä, mikä on lisännyt kokousten määrää ja siten kokouskustannuksia.

4.1.4.5 Vanhusneuvosto

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Varkauden vanhusneuvoston tehtävät ulottuvat kaikkiin niihin tehtäviin, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, elinolosuhteiden ja palvelujen kannalta. Tällaisia tehtäviä ovat mm. ympäristön ja julkisten tilojen suunnitteluun vaikuttaminen, ikääntyneiden selviytymisen edistäminen kulttuuri- ja harrastustoiminnassa sekä eri palveluista ja niiden saatavuudesta tiedottaminen ikäihmisille. Lisäksi vanhusneuvoston tehtävänä on seurata ja vaikuttaa päätöksiin, jotka koskevat vanhusväestöä. Tarvittaessa vanhusneuvosto tekee esityksiä tänän liittyen.

Vanhusneuvosto toimii aktiivisesti ikäihmisten, järjestöjen, hallintokuntien, lautakuntien sekä hyvinvointialueen ikäneuvoston ja alueellisten vanhusneuvostojen kanssa lisäten eri toimijoiden välistä yhteistoimintaa ja tiedonkulkua edistäen ikääntyneiden mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa julkiseen päätöksentekoon.
Varkauden vanhusneuvosto toteuttaa toiminnassaan Varkauden kaupungin yhteisesti hyväksyttyä kaupunkistrategiaa:

"välitä, vaikuta, viihdy" ikääntyneiden, yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin lisäämiseksi.

Kevätkaudella 2026 vanhusneuvosto järjesti äitienpäiväkonsertin 6.5.2026, jossa oli osallistujia noin 150 henkilöä. Lisäksi vanhusneuvosto on mukana valtakunnallisessa Siskot ja Simo -kampanjassa "Tehdään yllätyksiä ikäihmisille".

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Ikääntyvien osallisuuden, yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin lisääminen	Keväällä järjestetään äitienpäivä konsertti, syksyllä seminaari ja joulukuussa ikääntyvien joulujuhla	Suunnitellut tapahtumat järjestetään	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Äitienpäiväkonsertti järjestetty 6.5.2026			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintakulut	-1 757	-5 000	-3 509	70,2 %	99,7 %	-5 590
Toimintakate	**-1 757**	**-5 000**	**-3 509**	**70,2 %**	**99,7 %**	**-5 590**

4.1.4.6 Elinvoiman edistäminen

Tilivelvolliset: Kaupunginjohtaja, kaupunginhallitus, elinvoimaryhmä, elinvoimajohtaja/Navitas Kehitys Oy:n toimitusjohtaja sekä yhtiön hallitus.

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Elinvoiman edistämisen tavoitteena on toimia aktiivisesti edunvalvonnassa, imagon ja elinvoimaisuuden edistämisessä sekä varmistaa kaupunkistrategian toteutuminen omalta osaltaan. Elinvoimatyötä tehdään yhteistyöverkostossa, johon kuuluu kaupungin toiminnan lisäksi muun muassa alueen yritykset, elinkeinoelämä, järjestökenttä, konserniyhtiöt, maakuntaliitto, Wäläkky Keski-Savon Uusyrityskeskus sekä Mansikka leader.

Kaupunginhallituksen alainen elinvoimajaosto lakkasi uuden valtuuston aloittaessa. Elinvoimajaoston toimivalta siirtyi hallintosäännön muutoksin kaupunginhallitukselle sekä tekniselle lautakunnalle (maankäyttö ja tonttihinnoittelu). Jatkossakin kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii elinvoimaryhmä, joka koostuu luottamushenkilöistä sekä elinkeinoelmän edustajista.

Elinvoimaryhmän tavoitteena on tuottaa ehdotuksia kaupungin elinvolimaa lisäävistä toimenpiteistä sekä osaltaan lausua mm. kaupungissa käynnissä oleviin päätösprosesseihin elinkeinoelämän näkökulmasta.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Elinvoimaa kasvattavien investointien ja toimenpiteiden varmistaminen.	Toteutuneet yksityiset investoinnit, aluetta koskevat poliittiset ratkaisut, työvoiman saatavuus.	Aktiivinen toiminta edunvalvonnassa, kaupungin kehittämisessä, investointien mahdollistamisessa sekä työvoiman saatavuutta parantavien toimien toteutuksessa.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Kaupunki on edistänyt aktiivisesti elinvoimaa kasvattavia investointeja ja kehittämistoimenpiteitä yhteistyössä yritysten, oppilaitosten, työllisyysalueen ja muiden sidosryhmien kanssa. Katsauskaudella on mahdollistettu uusia investointeja edunvalvonnan ja yrityspalveluiden keinoin sekä vahvistettu alueen veto- ja pitovoimaa.			

2 Keski-Savon yhteisen työllisyysalueen toiminnan vakiinnuttaminen.	TE2024 uudistuksen aikataulun mukainen eteneminen sekä päätöksenteko.	Keski-Savon työllisyysalueen toiminta on vakiintunut lautakunnan asettamien tavoitteiden mukaisesti. Aiheuttamisperusteinen laskutusmalli on muodostettu ja otettu käyttöön vuoden 2026 loppuun mennessä.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Keski-Savon työllisyysalueen toiminta on vakiintunut suunnitellusti ja lautakunnan asettamien tavoitteiden mukaisesti. Toimintamalleja, palveluprosesseja ja kuntien välistä yhteistyötä on kehitetty edelleen, mikä on tukenut palveluiden sujuvaa järjestämistä koko työllisyysalueella. Lisäksi aiheuttamisperusteinen laskutusmalli on valmisteltu, mikä tulee vahvistamaan toiminnan läpinäkyvyyttä ja kustannusten oikeudenmukaista kohdentumista.			
3 Strategian mukaisten asunto- ja yrityskaavojen edistäminen kaavoituksen keinoin.	Vireillä ja valmistelussa olevien kaavojen määrä, tonttivarannon kehitys (asumisen, vapaa-ajanasuminen, yritystontit)	Konnansalon, Kopolanniemen sekä muiden asumista, yritystoimintaa ja elinvoimaa tukevien kaavojen edistäminen.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Kaavoitustyötä on edistetty strategian mukaisesti tukemaan asumisen, yritystoiminnan ja kunnan elinvoiman kehittämistä. Kopolanniemen kaava on valmistunut, ja Konnansalon kaavan valmistelua on jatkettu katsauskaudella. Kaavahankkeet vahvistavat kunnan tonttivarantoa sekä luovat edellytyksiä uusille asukkaille, vapaa-ajan asumiselle ja yritystoiminnan kehittymiselle.			
4 Osaavan työvoiman saatavuuden parantaminen yhteistyössä Keski Savon työllisyysalueen, Navitas Kehityksen sekä oppilaitosten kanssa.	Oppilaitosten aloituspaikat, oppisopimuskoulutukset, rekrytointikampanjat, muuntokoulutukset	Koulutusmahdollisuuksien ja uusien koulutusavauksien edistäminen, oppilaitosyhteis-työn tiivistämisen, Sakkyn ja Savonian kampuksen kehittäminen yhteistyössä oppilaitosten kanssa, oppilasasumisen kehittämisen Wartalo Kodit Oy:n kanssa, kansainvälisten rekrytointipolkujen avaaminen ja juurruttaminen, maahanmuuttajataustaisten henkilöiden työelämävalmiuksien kehittäminen erityisesti kielitaidon osalta.	Toteutuu osittain
Toteuma 30.6.: Yhteistyötä Keski-Savon työllisyysalueen, Navitas Kehityksen ja oppilaitosten kanssa on jatkettu osaavan työvoiman saatavuuden parantamiseksi.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintakulut	-366 570	-854 200	-378 693	44,3 %	3,3 %	-786 940
Toimintakate	**-366 570**	**-854 200**	**-378 693**	**44,3 %**	**3,3 %**	**-786 940**

4.1.5 Konsernihallinto

Tilivelvolliset: kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, talousjohtaja, henkilöstöpäällikkö ja tietohallintojohtaja.

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Konsernipalvelujen toiminta-ajatuksena on luoda kaupungin ylimmälle johdolle, esimiehille, muulle organisaatiolle ja henkilöstölle edellytykset menestykselliseen toimintaan. Tässä tarkoituksessa konsernipalvelut vastaavat siitä, että kaupungin strategiset tavoitteet toteutuvat ja että resursseja käytetään tarkoituksenmukaisella tavalla. Konsernipalvelujen tehtävänä on tuottaa tarvittavia hallinto-, talous- ja henkilöstöpalveluja.

Konsernipalvelut vastaavat siitä, että kunnan ylimmillä toimielimillä on hyvät edellytykset työskennellä. Konsernipalvelut tuottavat talouteen liittyvät asiantuntijapalvelut toimialoille ohjaten, ohjeistaen, neuvoen sekä kehittäen taloushallintoa

yhdessä toimialojen kanssa. Konsernipalvelujen tehtävänä on tukea kaupunkistrategian mukaisen henkilöstöpolitiikan toimeenpanoa toimialoilla ja konsernissa. Lisäksi se luo hyvät edellytykset kunnan ylimpien toimielinten työskentelylle ja kunnan yleisjohtamiselle. Se tukee kaupungin toimintaa tuottaen asiakaspalvelua sekä asian- ja asiakirjahallinnan kokonaisuuden. Tietohallinto toimii yhdessä kaupungin ydintoimintojen kanssa toimivana kokonaisuutena, tuottaa tarvittavat ICT-palvelut sekä koordinoi ja hallinnoi tietojärjestelmien kokonaisarkkitehtuuria.

Kaupungin tarjoamia palveluja kehitetään asiakaslähtöisesti. Tavoitteena on sähköistää palveluita ja hyödyntää mobiiliteknologiaa mahdollisimman paljon palvelutuotannon kehittämisessä.

Konsernipalveluiden tulosalueille; taloushallinto, henkilöstöhallinto ja hallintopalvelut määritellään yhteiset strategian mukaiset tavoitteet ja mittarit.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintatuotot	2 226 247	3 236 910	1 922 586	59,4 %	-13,6 %	3 601 710
Toimintakulut	-2 373 489	-5 485 865	-2 384 525	43,5 %	0,5 %	-5 280 350
Toimintakate	**-147 242**	**-2 248 955**	**-461 939**	**20,5 %**	**213,7 %**	**-1 678 640**

4.1.5.1 Talouspalvelut

Tilivelvolliset: talousjohtaja

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Taloushallinnon tehtävänä on ennakoida kaupungin talouden kehitystä, huolehtia maksuvalmiudesta ja erilaisten talouteen liittyen raporttien (mm. kk-raportit, talousarvion ja tilinpäätöksen) laatimisesta. Taloushallinnossa suunnitellaan kaupungin tarvitsema rahoitus ja siihen liittyvät erilaiset rahoitusinstrumentit.

Talousarvio- tilinpäätös- ja osavuosikatsausprosesseja on automatisoitu viime vuosien aikana. Tällä hetkellä nämä prosessit tehdään samaan pohjaan ja usea henkilö pystyy samanaikaisesti täydentämään oman vastuualueensa osalta materiaaleja. Talousluvut siirtyvät rajapintojen kautta suoraan ko. materiaaleihin.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintatuotot	44 317	35 000	17 047	48,7 %	-61,5 %	35 000
Toimintakulut	-160 032	-329 535	-158 579	48,1 %	-0,9 %	-325 000
Toimintakate	**-115 714**	**-294 535**	**-141 532**	**48,1 %**	**22,3 %**	**-290 000**

4.1.5.2 Henkilöstöpalvelut

Tilivelvolliset: henkilöstöpäällikkö

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Henkilöstöpalvelut on keskeinen tukitoiminto toimialoille sekä esihenkilöille. Henkilöstöpalveluiden vastuulla on mm. henkilöstöpoliittisten linjausten valmistelu ja toimeenpano sekä kaupungin henkilöstöhallinto ja sen kehittäminen. Tuemme ja autamme käytännön tilanteissa sekä tiedotamme kaupunkikonsernia kunta-alan ajankohtaisista virka- ja työsuhdeasioista. Toimimme vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä kaupungin sekä toimialojen johtoryhmien, esihenkilöiden, työterveyshuollon, työsuojeluvaltuutettujen, työntekijäjärjestöjen pääluottamusedustajien, markkinointi- ja viestintätiimin sekä Wakaus Keski-Savon tililpalvelu Oy:n palkkahallinnon sekä monien muiden ulkoisten asiantuntijoiden kanssa.

Varkauden kaupunki otti käyttöön uuden, Saarni Nepton Oy:n tuottaman, työajanseurantajärjestelmän vuoden 2026 alussa. Sähköinen työajanseuranta laajennettiin kattamaan myös ne työntekijät ja yksiköt, jotka olivat olleet aikaisemman järjestelmän ulkopuolella. Työajanseurantajärjestelmän käyttöönoton yhteydessä on tarkasteltu myös yksiköiden toimintatapoja, käytäntöjä ja työaikamuotoja sekä niiden vastaavuutta työehtosopimukseen.

Osana kaupungin työnantajamielikuvatyötä osallistuimme yhdessä Navitas Kehityksen kanssa tammikuussa korkeakouluopiskelijoiden ja valmistuneiden uratapahtumaan Helsingin messukeskuksessa. Samoin kaupunki osallistui paikalliseen Hurraa Ura -tapahtumaan, jossa pääsääntöisesti keskityimme tiedottamiseen kaupungin kesätyöpaikoista sekä kaupungin tuesta muille työnantajille kesätyöllistämiseen liittyen. Kaupunki oli työnantajaorganisaationa mukana Savonian kansainvälisten opiskelijoiden mentorointiohjelmassa: kansainvälisille opiskelijoille kerrottiin mm. kuntasektorin työllistymismahdollisuuksista, kunnan roolista yhteiskunnassa sekä suomalaisen työelämän periaatteista ja toimintamalleista.

Kevään aikana esihenkilöille järjestettiin johtamisvalmennusta, joka koostui kolmesta valmennuskerrasta. Kouluttajana toimi Juha Nissilä HR-valmennus Juha Nissilä Oy:stä. Valmennus on osa laajempaa, jatkuvaa kokonaisuutta, jonka myötä parannetaan esihenkilöiden valmiuksia erityisesti työkykyjohtamiseen liittyen.

Työllisyysalueen organisaatiossa ja esihenkilöiden vastuualueissa oli havaittu tarpeen tehdä muutoksia, joten Keski-Savon työllisyysalueen koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintamenettelyt käynnistettiin keväällä 2026. Yhteistoimintamenettelyllä ei tavoiteltu henkilöstövähennyksiä. Uusi organisaatio astui voimaan 1.9.2026.

Työkykyjohtamiseen, työntekijöiden työkyvyn tukemiseen ja ylläpitämiseen sekä sairauspoissaolojen vähentämiseen tähtäävä korvaavan työn toimintamalli Varkauden kaupungilla hyväksyttiin alkukesästä ja toimintamallia lähdetään aktiivisesti jalkauttamaan henkilöstön keskuuteen. Yhteistyötä työterveyshuollon kanssa on tiivistetty ja yhdessä haettu ratkaisuja, joilla työkykyjohtamista saadaan tehostettua ja työntekijöiden työkykyä vahvistettua. AinoHealth työkykyjohtamisen -järjestelmää on käytetty kaupungissa noin vuoden ajan ja keväällä saatiin myös henkilöstön kirjautuminen järjestelmään mahdolliseksi. Vuoden 2026 alkuvuoden työkyvyttömyyspoissaolot ovat laskeneet koko kaupungin tasolla vuoden takaiseen nähden.

Yhdessä työntekijäjärjestöjen pääluottamusedustajien kanssa on tarkastettu 1.2.2025 voimaantullutta uutta KVTESin tasopalkkajärjestelmää sekä paikallisissa tasopalkoissa havaittuja epäkohtia. Syksyn järjestelyeräneuvotteluiden yhteydessä tehdään tarvittavia muutoksia kaupungin tasopalkkajärjestelmään. Henkilöstöpalvelut koordinoivat Varkauden kaupungin työntekijöiden palkkatasa-arvon toteutumista.

Vuoden 2025 henkilöstökysely toteutettiin keväällä 2026 ensimmäistä kertaa KEVA:n verkkotyökalulla, mikä ei mahdollistanut suoraan aiempien tulosten vertailua. Kyselyn vastausprosentti oli 52,8 %. Vahvuuksina korostuivat työyksiköiden tavoitteiden ja tehtävien selkeys, osaamisen hyödyntäminen sekä luottamuksellinen, kannustava ja oikeudenmukainen esihenkilötyö. Kehittämiskohteiksi nousivat työajan riittävyys, johtamisen avoimuus sekä asiakaspalautteen kerääminen ja hyödyntäminen. Tulosten pohjalta työyksiköt ovat laatineet kehittämissuunnitelmat tavoitteineen sekä seuranta-aikatauluineen.

Talous- ja velkaohjauksen sähköinen ajanvarausjärjestelmä on ollut käytössä vuodesta 2024 alkaen. 2026 noin puolet ajanvarauksista on tehty sähköisesti, loput puhelimitse tai sähköpostitse. Palvelua on tarjottu kahtena päivänä viikossa. Asiakaspuheluita ja -käyntejä on ollut yhteensä 154 kpl, minkä lisäksi muita yhteydenottoja 66 kpl. Palvelun piirissä on ollut yhteensä 91 eri henkilöä. Talousneuvola-palvelu päätettiin lopettaa keväällä vähäisen kävijämäärän vuoksi. Pääsääntöisesti asiakkaat ovat ottaneet yhteyttä itse sekä vähäisessä määrässä ohjausta on tehty yhteistyökumppaneiden taholta.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintakulut	-318 743	-807 474	-348 918	43,2 %	9,5 %	-764 000
Toimintakate	**-318 743**	**-807 474**	**-348 918**	**43,2 %**	**9,5 %**	**-764 000**

4.1.5.3 Elinvoimapalvelut

Tilivelvolliset: elinvoimajohtaja

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Elinvoimapalvelut aloittivat toimintansa 1.1.2026. Elinvoimapalveluiden tehtävänä on edistää Varkauden kasvua, kilpailukykyä ja vetovoimaa. Toiminta painottuu yritysten toimintaedellytysten vahvistamiseen, työllisyyden edistämiseen, investointien mahdollistamiseen, osaavan työvoiman saatavuuden tukemiseen sekä kaupunkimarkkinointiin.

Elinvoimatyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä yritysten, oppilaitosten, kehitysyhtiö Business Warkauden, järjestöjen ja muiden alueellisten toimijoiden kanssa kaupungin strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kunnille korvataan maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen kustannuksia, jotka näkyvät elinvoimapalveluiden alla kertyneinä toimintatuottoina. Toimintatuotot ovat kertyneet alkuvuonna budjetoitua suurempina.

Osana elinvoimapalveluja toimii Varkauden kaupungin markkinointi- ja viestintätiimi. Alkuvuoden keskeisin asia kaupunkimarkkinoinnissa on ollut Euroopan kulttuuriperintötunnuksen (EHL) saaminen ja siitä viestiminen sekä markkinointi.
Markkinointi- ja viestintätiimissä oli kaksi kv-harjoittelijaa Barcelonasta ajalla 23.2.-23.3.2026. Markkinoinnin ja viestinnän linjaukset hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 8.6.2026. Keväällä tehtiin myös Kankunharjun koulu -hankkeelle markkinointi- ja viestintästrategia yhteistyössä Teknisen toimen ja mainostoimisto CallToActionin (CTA) kanssa.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintatuotot	852 621	850 000	613 152	72,1 %	-28,1 %	1 093 270
Toimintakulut	-173 742	-1 162 682	-356 378	30,7 %	105,1 %	-967 860
Toimintakate	**678 879**	**-312 682**	**256 774**	**-82,1 %**	**-62,2 %**	**125 410**

4.1.5.4 Hallintopalvelut

Tilivelvolliset: kaupunginjohtaja ja hallintojohtaja

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Vastuualueen keskeiset prosessit ovat päätöksenteon valmistelu ja täytäntöönpano, juridinen asiantuntemus, tietohalllinnon suunnittelu ja koordinointi sekä arkistotoimi.

Hallintopalveluiden tehtävänä on luoda hyvät edellytykset kunnan ylimpien toimielinten työskentelylle ja kunnan yleisjohtamiselle. Hallintopalvelut tukevat kaupungin toimintaa tuottaen asiakaspalvelua sekä asian- ja asiakirjahallinnan kokonaisuuden. Lisäksi huolehditaan kaupungintalon aulapalvelusta.

Hallintopalveluiden on osattava ennakoida toimintaympäristön tulevia muutoksia, jotta niihin voidaan reagoida hallitusti, oikealla tavalla ja jotta muutoksiin voidaan valmistautua ajoissa.

Markkinointi- ja viestintätiimi siirtyi osaksi elinvoimapalveluita 1.1.2026.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintatuotot	822 768	1 421 910	827 387	58,2 %	0,6 %	1 543 440
Toimintakulut	-1 223 921	-2 256 174	-1 112 290	49,3 %	-9,1 %	-2 293 490
Toimintakate	**-401 152**	**-834 264**	**-284 903**	**34,2 %**	**-29,0 %**	**-750 050**

4.1.5.5 Tietohallintopalvelut

Tilivelvolliset: tietohallintojohtaja

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Tietohallinnon tehtävänä on mahdollistaa tieto- ja viestintätekniikan avulla palveluiden järjestäminen ja tuottaminen, palveluprosessien kehittäminen sekä johtamisen sujuvuus.

Alkuvuonna 2026 toteutettiin Varkauden kaupungin tietoverkkoon ulkoinen auditointi. Auditointiraportin perusteella aloitettiin suosituksen mukaisia korjaavia toimenpiteitä. Yhtenä mainittavista on valvontakamerajärjestelmän uusiminen.

Toimenpiteitä jatkettiin myös hyvän kustannustehokkuuden ylläpitämiseksi. Seitsemän hallinnon verkkotulostimen leasing sopimus oli päättymässä ja laitteet päätettiin lunastaa omaksi. Jatkamalla laitteiden elinkaarta muutamalla vuodella eteenpäin onnistutaan saavuttamaan säästöjä tulostuspalvelujen jatkuessa kuitenkin ennallaan. Tulostusjonojen siirtoa pilvipalveluihin jatkettiin samalla.

Vuoden 2026 alusta lähtien Varkauden tietohallinto on toimittanut Joroisten kunnalle sen tarvitsemat tietoliikenne- ja palomuuripalvelut. Sopimukseen kuuluu myös virtuaalipalvelimia Varkauden kaupungin konesalista.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintatuotot	768 100	1 260 910	746 095	59,2 %	-2,9 %	1 381 634
Toimintakulut	-563 317	-1 110 910	-555 167	50,0 %	-1,4 %	-1 112 858
Toimintakate	**204 783**	**150 000**	**190 928**	**127,3 %**	**-6,8 %**	**268 776**

Tietohallinnon kustannukset ovat toteutuneet pääpiirteittäin budjetoidulla tasolla ja alittivat hieman viime vuoden tason vastaavalla aikajaksolla. Säästötoimenpiteillä ja huolellisella taloudenpidolla on ollut vaikutusta toteuman.

4.1.5.6 Tukipalvelut

Tilivelvolliset: henkilöstöjohtaja ja talousjohtaja

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Tukipalveluihin kuuluu pääosin talous-ja palkkahallinnon kustannukset Wakaus Keski-Savon tilipalvelut Oy:ltä ja pieneltä osin erilaiset rahankäsittely- ja kassajärjestelmäkustannukset eri kaupunkiorganisaation puolilta.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintatuotot	506 541	930 000	465 000	50,0 %	-8,2 %	930 000
Toimintakulut	-497 052	-930 000	-408 360	43,9 %	-17,8 %	-930 000
Toimintakate	**9 488**	**0**	**56 640**	**0,0 %**	**497,0 %**	**0**

4.2 KESKI-SAVON TYÖLLISYYSALUE

Tilivelvolliset: työllisyysaluejohtaja, työllisyysaluelautakunta

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Keski-Savon työllisyysalueen toiminta 2026

Keski-Savon työllisyysalue tuottaa palvelut henkilö- ja työnantaja asiakkaille, lain työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023), lain kotoutumisen edistämisestä (681/2023), lain työllistymisen monialaisesta edistämisestä (381/2023) sekä työttömyysturvalain (1290/2002) mukaisesti Joroisten, Leppävirran, Pieksämäen ja Varkauden alueilla.
Asiakastyö on jatkunut kaikilla neljällä paikkakunnalla hyvin. Asiakkailta on tullut positiivista palautetta siitä, että palvelua on saatavilla omalta paikkakunnalta. Asiakastyytyväisyyskyselyn KA 3,78.

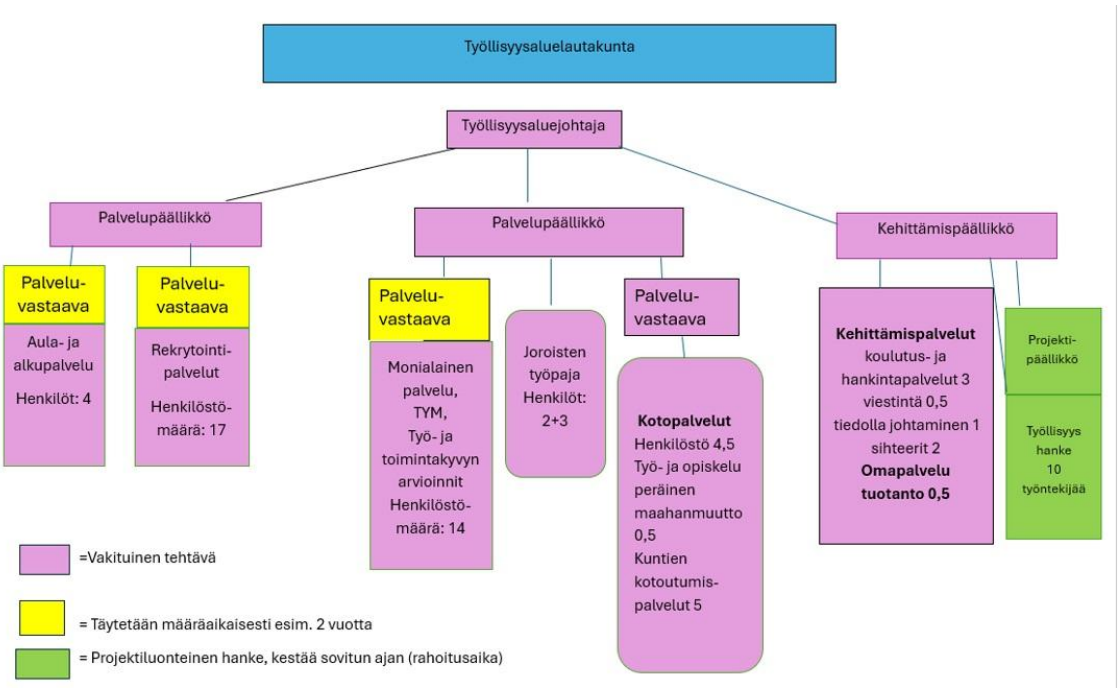
Keski-Savon työllisyysalueen talousarviomenot ovat 5,89 miljoonaa euroa. Talousarviomenot koostuvat henkilöstömenoista ja toiminnan järjestämiseen liittyvistä yleisistä kustannuksista (3,96 miljoonaa euroa), asiakkaille hankittavien palveluiden ja koulutusten kustannuksista (1,27 miljoonaa euroa) sekä kunnille tuotettavista palveluista 648 388 euroa. Puolen vuoden toteutuma toimintatuotoissa on 2,98 miljoonaa euroa eli 48,8 % vuoden budjetista. Toimintakulujen osuus 2,45 miljoonaa euroa eli 40,1 %.

Vuoden ensimmäinen puolikas on toteutunut erittäin haastavassa työmarkkinatilanteessa. Avoimia työpaikkoja oli avoinna vain vähän. Muutosneuvotteluja käytiin alueella runsaasti, 66 kappaletta. Lisäksi lomautukset ovat kuormittaneet

asiakaspalveluamme.

Asiakaspalveluun liittyvään lainsäädäntöön on tullut useita muutoksia. Työvoimaviranomaisen vastuulle siirrettiin KELAn toimeentulotukea saavia asiakkaita. Henkilöasiakkaiden lakisääteinen palveluprosessi on toteutunut pääosin lakisääteisessä ajassa.

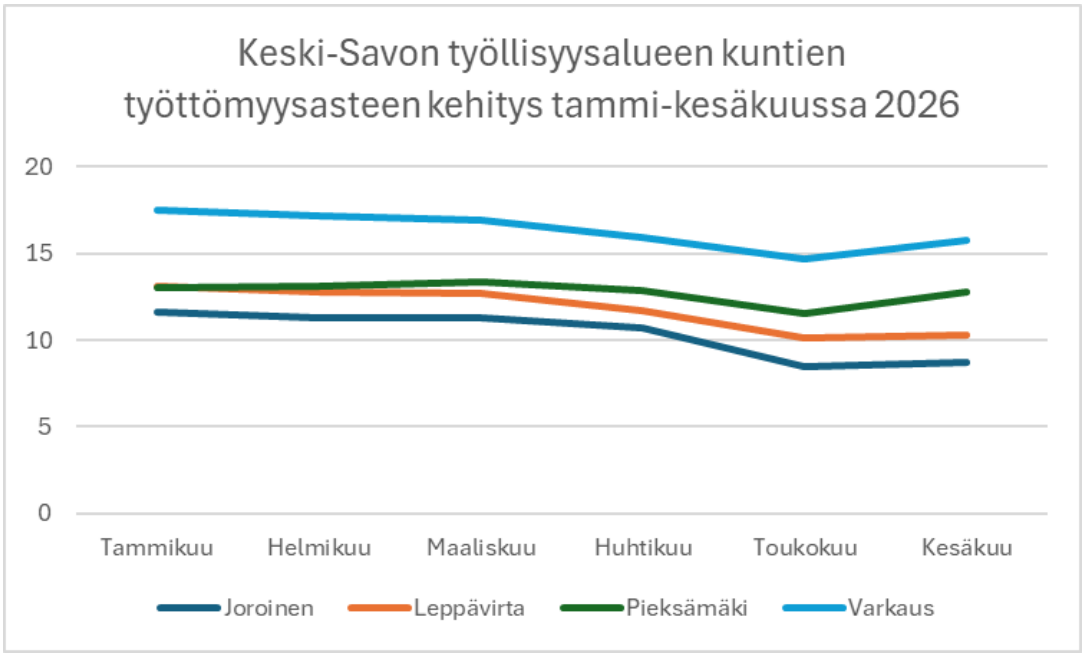
Keski-Savon työllisyysalueella pidettiin yhteistoimintaneuvottelut keväällä 2026. Yhteistoimintaneuvotteluiden tarkoituksena oli tarkastella työllisyysalueen johtamisrakennetta. Neuvotteluiden lopputuloksena perustettiin kehittämispalveluiden palvelualue ja kehittämispäällikön virka. Työnvälityksen ja monialaisten palveluiden palvelualueille perustettiin neljä palveluvastaavan virkaa. Kaksi työnvälitykseen, rekrytointipalveluihin sekä aula- ja alkupalveluihin. Kaksi monialaiseen palveluihin; kotoutumispalvelut sekä monialaiseen palveluun työkyvyn tukemisen palveluun. Palveluvastaavien tehtävänä on kehittää palveluja entistä vaikuttavimmiksi. Kuvio 1.

Kuvio 1. Keski-Savon työllisyysalueen organisaatio

Työttömyyden kehitys

Työmarkkinatilanne on haastava, avoinna olevia työpaikkoja on vähemmän avoinna kuin edellisinä vuosina. Korkeakoulutettujen työllisyystilanne on heikentynyt.
Työttömyysasteen kehityksessä näkyy kausityövaihtelu, lomautusten korkea määrä sekä kesäkuun tilastossa toukokuun lopussa valmistuneiden opsikelijoiden lukumäärä. (Kuvio 2)

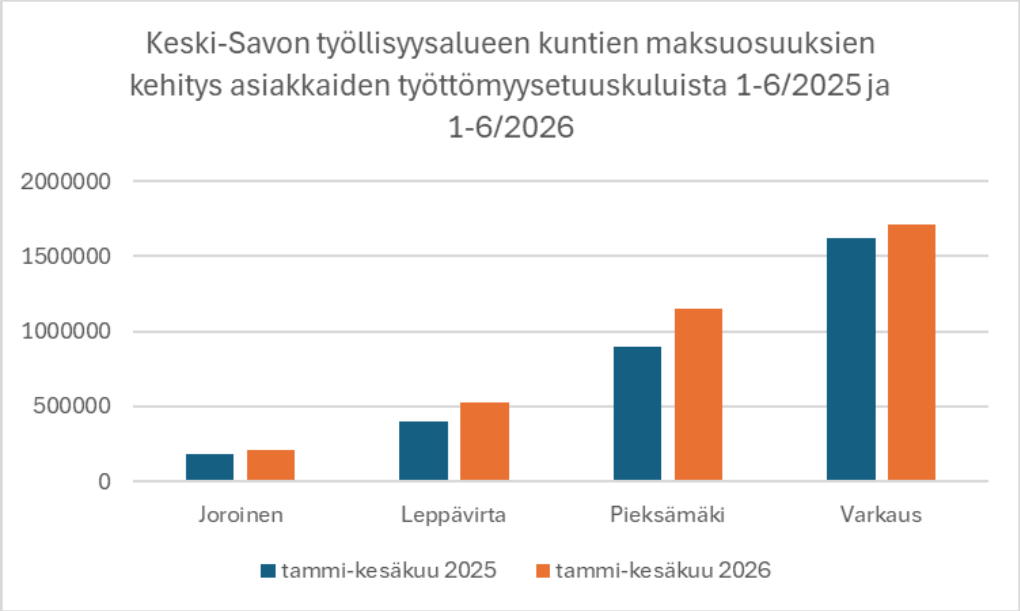
Kuvio 2. Työttömyysasteen kehitys Keski-Savon työllisyysalueen kunnissa tammi-kesäkuussa 2026

Työmarkkinatukimaksujen kehitys

Työllisyyspalveluiden kokonaisuudistukseen on liittynyt kuntien työmarkkinatukimaksujen maksu-uudistus ns. kannustava rahoitusmalli.
Vuoden 2025 alusta kuntien maksuvelvoite on alkanut 100 päivän työttömyyden jälkeen.
Työmarkkinatuen lisäksi kunnat rahoittavat myös osan Kelan maksamasta peruspäivärahasta ja työttömyyskassojen maksamasta ansiopäivärahasta. Toisin kuin ennen vuotta 2025, kunnan rahoitusvastuu koskee jatkossa myös työttömyystukea, joka maksetaan työllistymistä edistävän palvelun ajalta. Lisäksi kuntien rahoitusvastuu aikaistuu ja rahoitusosuus kasvaa portaittain työttömyyden pitkittyessä.

Osallistuminen työllistämistä edistäviin palveluihin ei poista kuntien maksuvelvoitetta asiakkaan työttömyystuesta. Työllistymistä edistäviä palveluja ovat työvoimakoulutus, työnhakijan omaehtoinen työttömyysetuudella tuettu opiskelu, työnhakijan omaehtoinen työttömyysetuudella tuettu kotoutumiskoulutus, työnhakuvalmennus, uravalmennus, työkokeilu, koulutuskokeilu ja kuntouttava työtoiminta. Samalla poistettiin palkkatukityön työssäoloehdon kertyminen. Palkkatukityö ei poista enää asiakkaita kuntien työmarkkinatukimaksulistalta.

Työllisyysalue seuraa jäsenkuntien työmarkkinatukimaksujen kehitystä. Alkuvuoden toteutuman perusteella koko vuoden ennuste on alueella valtionvarainministeriön ennusteen mukainen (kuvio 3). Keski-Savon työllisyysalueen kuntien maksuosuudet työttömyysetuuksista on kasvaneet kriteerien muutosten johdosta sekä työmarkkinatilanteesta johtuen.

Kuvio 3. Keski-Savon työllisyysalueen kuntien kustannusten kehitys työttömyysetuuskuluista 1-6/2025 ja 1-6/2026

Talouden tasapainottamisohjelman toteutuminen

Työllisyysalueen toiminta ja talous toteutuu valtionosuudella kaksi ensimmäistä toimintavuotta. Sen jälkeen otetaan käyttöön aiheuttamisperusteinen laskutus. Aiheuttamisperusteista laskutusta on valmisteltu alkuvuodesta. Valmistelussa on ollut mukana työllisyyskonsultti Mikko Kesä Oy.

Työllisyysalueen henkilöstö 65 htv, joista lakisääteisiä tehtäviä suorittaa 55 htv. henkilöstöstä 33% on määräaikaisia (taulukko 1.)

Henkilöstön määrä palvelussuhteittain	6/2026	%	6/2025	%	Muutos hlöä	Muutos %
Vakituiset	56	63,6 %	53	69,7 %	3	5,7 %
Määräaikaiset	29	33,0 %	23	30,3 %	6	26,1 %
Työllistetyt	2	2,3 %	0	0,0 %	2	0,0 %
Oppisopimussuhteiset	1	1,1 %	0	0,0 %	1	0,0 %
Yhteensä	88	100,0 %	76	100,0 %	12	15,8 %
Henkilötyövuodet (Htv 2)	41,1		37,9		3,2	8,4 %

Maksetut palkat	6/2026	6/2025	Muutos €	Muutos (%)
Yhteensä	1 276 675	1 143 229	133 446	11,7 %

Työkyvyttömyys-	6/2026	6/2025	Muutos (pv/HTV)	Muutos (%)
poissaolot (pv/HTV1)				
Sairaus	9,1	19,5	-10,4	-53,2
Työtapaturma	0,0	0,0	0,0	0,0

Taulukko 1. Työllisyysalueen henkilöstöraportti

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Strategiset tavoitteetjamittarit
Palveluiden sisältöön liittyvät strategiset tavoitteet
- Työllisyysasteen nostaminen ja työmarkkinoiden toimivuuden tukeminen
- Pitkäaikaistyöttömyydenvähentäminen

• Nuorten ja ikääntyvien työllistymisen tukeminen
• Työperäinen maahanmuuton ja kotoutumisen edistäminen
Riskit:
•Työtä hakevien henkilöiden voimakas kasvu, ja yritysten työvoimantarpeen merkittävä laskeminen
• Lomautusten määrän lisääntyminen
• Työllisyysalueen toiminnassa osaavan työvoiman hakeutuminen muihin tehtäviin

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
Nuorten ja ikääntyvien työllistymisen tukeminen	Nuorten rekrysetelien lukumäärä Terveystarkastuksiin lähetteet lukumäärä Työ- ja toimintakyvyn arviointienlähetteet lukumäärä	Kaikki nuorten rekrytointisetelit myönnetään, Työ- ja toimintakyvyn arvioinnit käynnistetään, terveystarkastuksiin pääsy varmistuu	Toteutuu osittain
Toteuma 30.6.: Lukumäärät Nuorten rekrytointiseteli: 2, Terveystarkastuksiin lähetteet: 202, Työ- ja toimintakyvyn arviointiläh.lkm: 0			
Pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen	Kuntien työttömyysmaksujen alaneminen 5% Työllistämissuunnitelmien osuus työtön -statuksella olevilla 75%	Kuntien TMT maksulistat eivät kasva, vaan pienevät	Toteutuu osittain
Toteuma 30.6.: Keskimääräinen työttömyyden kesto Kuntien TMT maksulistat Työllistämissuunnitelmien osuus työtön -statuksella olevilla (75%): 69,5 %			
Työllisyysasteen nostaminen ja työmarkkinoiden toimivuuden tukeminen	Alueen työnantajista kontaktoitu 35% Koulutuksiin ohjausten lukumäärä 100 asiakasta Myönnetyt starttirahat 60 kpl Piilotyöpaikkojen määrä 100 kpl Työtarjousten ja esittelyjen määrä 150 kpl Yrittäjäkoulutuksiin osallistuneet 30 henkilöä	Laaja työnantajayhteistyö ja joustavat koulutusratkaisut. Yhteistyö kuntien, oppilaitosten ja yritysten kanssa, starttirahan ja yrittäjäkoulutusten tarjoaminen. Työnantajayhteistyö tiivistyy	Toteutuu osittain
Toteuma 30.6.: Koko alueen työnantajista kontaktoitu 50% vuoden 2026 loppuun mennessä: 628 Työtarjousten ja esittelyjen määrä: 400 Piilotyöpaikkojen löytyminen määrä: - Yhteishankintakoulutusten määrä: Starttiraha lukumäärä, myönnetyt: 30 yrittäjäkoulutukseen osallistuneet: 13			
Työperäinen maahanmuuton ja kotoutumisen edistäminen	Kotoutumiskoulutuksiin osallistuneet 100 Yhteiskuntaorientaatioon osallistuneet 60	Kotoutumiskoulutuksia sekä Yhteiskuntaorientaatiota järjestetään asiakkaiden tarpeen mukaisesti ja laadukkaasti	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Koulutusten määrä ja keskimääräinen odotusaika. Kotoutumiskoulutuksiin osallistuneet: 95 hlöä, Yhteiskuntaorientaatioon osallistuneet: 49 hlöä			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintatuotot	2 814 885	6 119 822	2 985 501	48,8 %	6,1 %	6 119 822
Toimintakulut	-2 542 466	-6 119 822	-2 457 946	40,2 %	-3,3 %	-6 119 822
Toimintakate	**272 419**	**0**	**527 555**	**0,0 %**	**93,7 %**	**0**

Keski-Savon työllisyysalueen talousarviomenot ovat 5,89 miljoonaa euroa. Talousarviomenot koostuvat henkilöstömenoista ja toiminnan järjestämiseen liittyvistä yleisistä kustannuksista (3,96 miljoonaa euroa), asiakkaille hankittavien palveluiden ja koulutusten kustannuksista (1,27 miljoonaa euroa) sekä kunnille tuotettavista palveluista 648388 euroa.

Puolen vuoden toteutuma toimintatuotoissa on 2,98 miljoonaa euroa eli 48,8 % vuoden budjetista. Toimintakulujen osuus 2,45 miljoonaa euroa eli 40,1 %.

4.3 HYVINVOINNIN- JA KASVATUKSEN TOIMIALA

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, kasvun ja oppimisen lautakunnan jäsenet, hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lisääminen koskettaa koko konsernia. Yhteisötalon toiminta siirtyi kesäkuussa Joutenlahteen ja sopimusta Setlementti Puijola ry:n kanssa jatkettiin kevääseen 2027. Kuntalaisten hyvinvointia on lisätty toimialoilla ja yhteistyössä eri hankkeiden kautta.

Euroopan komissio on myöntänyt Varkauden teolliselle perinnölle Euroopan kulttuuriperintötunnuksen (European Heritage Label) 24.2.2026. Tunnuksen myötä kehitetään alueen vetovoimaa ja teollisuusmatkailua yhteistyössä Navitas Kehitys Oy:n ja Savonia ammattikorkeakoulun kanssa.

KulttuuriVarkaus 2031 -ohjelma valmistui kevään aikana.

Kankunharjun koulun rakentamistyö etenee ja koulu valmistuu kesään 2027 mennessä.

Oppimisen tuen uudistusta on viety eteenpäin kevään 2026 aikana.

Talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteuttamisessa on pyritty huomioimaan kestävä kehitys, kaupunkilaisten osallisuus, palveluiden tuottavuus ja turvallisuus, jotka ovat keskiössä toimialan palvelutuotannon strategian mukaisessa kehittämisessä.

Sairauspoissaolot ovat vähentyneet edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Sairauspoissaoloihin liittyviä ongelmia on selvitetty yhdessä Järviseudun Työterveyden ja henkilöstöhallinnon kanssa.

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet talousarviossa

KAUPUNGINVALTUUSTON 4.12.2023 § 72 PÄÄTTÄMÄT TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET		
Toimiala: Hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimiala	**2026 €**	**Toteutuma 30.6.2026**
Hallinto, hyvinvointi ja osallisuus		
Olohuoneen toiminnan uudelleen järjestely	44 104	Toteutunut
Perusopetus		
Tuntijaon vähentäminen 1-6 lka yhdellä tunnilla	36 000	Toteutunut
Luokkakoon kasvattaminen /tuntikehyksen pienentäminen / yhden opettajan resurssi	55 000	Toteutunut osittain
Valmistavan opetuksen oppilaiden kuljetus	44 000	Toteutunut
Kirjastopalvelut		
Kirjaston vuokratuottojen kasvu	5 000	Ei toteutune
Museopalvelut		
Museon kävijämäärien / tulojen kasvu	5 000	Toteutunee
Soisalo-opisto		
Asiakasmaksujen korotus	40 000	Toteutunut
Tilakäytön tehostaminen	6 000	Toteutunut
Soisalo-opiston oppaan kulujen pienentäminen	2 000	Toteutunut
Hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimiala yhteensä	**237 104**	

Varkauden kaupunki

Talouden tasapainottamistoimenpiteet on huomioitu talousarviossa ja toteutettu jo aiempien vuosien aikana.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Asiakaslähtöiset ja vaikuttavat palvelut.	Asiakaskyselyt ja talousarvion tavoitteiden toteutuminen.	Asiakastyytyväisyys 4/5 ja talousarviossa asetetut tavoitteet toteutuvat.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Talousarvion arvioidaan toteutuvan suunnitellun mukaisesti. Asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyskyselyt toteutetaan syksyn 2026 aikana.			
2 Kuntalaisten hyvinvointi ja osallisuus vahvistuu.	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet. Osallisuusindikaattori.	Kuntalaisten hyvinvoinnin ja osallisuuden kokemus lisääntyy.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Kuntalaisten hyvinvointi ja osallisuus vahvistuvat.			
3 Hyvinvointialueen yhdyspintojen prosessien selkeys ja toimivuus asiakaslähtöisesti.	Yhdyspintaprosessien selkeys.	Yhdyspintaprosessien toimivuus.	Toteutuu osittain
Toteuma 30.6.: Prosessien kehittäminen on haasteellista hyvinvointialueen esihenkilöiden vaihtuvuuden sekä jatkuvien yhteistoimintaneuvottelujen vuoksi.			
4 Henkilöstön työhyvinvointi paranee ja sairauspoissaolot vähentyvät.	Työtyytyväisyyskysely ja sairauspoissaolojen määrä.	Työtyytyväisyyskyselyn tulos on 4/5. Sairauspoissaolot vähenevät 2 pv/HTV.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Henkilöstön sairauspoissaolot ovat vähentyneet merkittävästi, 5.4 pv/HTV1.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	**Toteutuma 1-6/2025**	**MTA 2026**	**Toteutuma 1-6/2026**	**Tot. %**	**Muutos % ed. vuoteen**	**TP-Ennuste 2026**
Toimintatuotot	2 644 123	4 126 244	2 654 750	64,3 %	0,4 %	4 336 000
Toimintakulut	-22 474 914	-48 551 298	-22 855 586	47,1 %	1,7 %	-47 054 000
Toimintakate	**-19 830 792**	**-44 425 054**	**-20 200 835**	**45,5 %**	**1,9 %**	**-42 718 000**

Toimintatuottojen toteutuma raportointiajankohtana on 64,3 %. Toimintatuotot ovat kasvaneet hieman edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna, noin 11 000 €. Toimintatuottoihin sisältyy etupainotteisesti kertyneitä valtion erityisavustuksia (hankerahoja) noin 468 000 €. Osa valtion erityisavustuksella rahoitetuista hankkeista jatkuu ensi vuonna, joten myös osa hankerahoista siirtyy tulevalle vuodelle. Toimintatuottojen ennakoidaan toteutuvan noin 210 000 € arvioitua suurempina muun muassa kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaisten esi- ja perusopetuksen kustannusten korvauksista sekä varhaiskasvatuksen hoitopäivämaksutuotoista johtuen.

Toimintakulujen toteutuma on 47,1 %. Kustannusten kasvu edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna on noin -381 000 €. Kustannusten kasvu kohdistuu pääosin henkilöstökuluihin (työ- ja virkaehtosopimusten mukaiset korotukset), palvelujen ostoihin (hinnankorotukset/indeksitarkistukset) sekä muihin toimintakuluihin/sisäisiin vuokriin. Oppimisen tuen uudistus vaikuttaa edelleen merkittävästi esi- ja perusopetuksen kustannuksiin. Toimintakulujen ennakoidaan toteutuvan noin 1,497 M€ arvioitua paremmin. Merkittävimmät palveluiden ostojen alitukset kohdistuvat esi- ja perusopetuksen oppilasruokailun, puhtauspalveluiden sekä oppilaskuljetusten kustannuksiin. Myös avustukset/lasten kotihoidontuet toteutuvat arvioitua paremmin. Toimintakuluihin sisältyy yli kolme vuotta vanhojen saatavien poistoja -24 754 €.

Hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimialan toimintakatteen toteutuma -20 200 835 € (45,5 %) on noin -370 000 € edellisvuotta heikompi. Kokonaisuutena hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimialan toimintakatteen arvioidaan toteutuvan noin 1,707 M€ suunniteltua paremmin. Ennustetta heikentävät oppimisen tuen uudistuksen kustannusvaikutukset selviävät loppuvuoden aikana. Mahdolliset talousarvion muutokset arvioidaan syyskuun kuluessa.

Henkilöstön määrä palvelussuhteittain	6/2026	%	6/2025	%	Muutos hlöä	Muutos %
Vakituiset	388	87,4%	394	87,9%	-6	-1,5%
Määräaikaiset	53	11,9%	54	12,1%	-1	-1,9%
Työllistetyt	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Oppisopimussuhteiset	**3**	0,7%	**0**	0,0%	3	0,0%
Yhteensä	**444**	**100,0%**	**448**	**100,0%**	**-4**	**-0,9%**
Henkilötyövuodet (Htv 2)	**220,0**		**224,9**		**-4,9**	**-2,2%**

Maksetut palkat	6/2026	6/2025	Muutos €	Muutos (%)
Yhteensä	9 959 652	9 709 114	250 538	2,6

Työkyvyttömyys-poissaolot (pv/HTV1)	6/2026	6/2025	Muutos (pv/HTV1)	Muutos (%)
Sairaus	16,4	22,1	-5,7	-25,8
Työtapaturma	0,0	0,5	-0,5	-98,2

Raportointiajankohdan 30.6. mukaan hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimialan henkilöstön kokonaismäärä on toteutunut 4 henkilöä edellisvuotta pienempänä. Vakituisen ja määräaikaisen henkilöstön määrä 30.6. on vähentynyt yhteensä seitsemällä henkilöllä ja oppisopimussuhteisten määrä on lisääntynyt edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna kolmella henkilöllä. Henkilötyövuodet ovat toteutuneet 4,9 htv2 edellisen vuoden vastaavaa ajankohtaa pienempinä.

Maksetut palkat 30.6. ovat kasvaneet 250 538 € (2,6 %) edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Työkyvyttömyyspoissaolot ja sairauspoissaolot ovat vähentyneet edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna 5,7 pv/HTV1 ja työtapaturmista johtuvat poissaolot 0,5 pv/HTV1.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan johtavien viranhaltijoiden, erityisesti tilivelvollisten, tehtävänä on toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta vastuualueellaan.

Sisäisellä valvonnalla pyritään tunnistamaan ja ehkäisemään mahdollisia virheitä ja väärinkäytöksiä sekä varmistamaan kohtuullinen varmuus asetettujen päämäärien ja tavoitteiden saavuttamisesta. Riskienhallinnalla pyritään tunnistamaan, arvioimaan ja hallitsemaan toimialan toimintaan kohdistuvia riskejä. Riskienhallinnan avulla pyritään minimoimaan mahdollisia haitallisia vaikutuksia ja varmistamaan, että organisaatio voi toimia vakaasti epävarmuuksista huolimatta.

Hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimialalla sisäistä valvontaa toteutetaan toimialan kaikilla tasoilla (henkilöstö, esihenkilöt, johto). Turvallisuuden edistämiseksi koko henkilöstöllä on käytössä WPro ohjelma, jolla voidaan raportoida yksiköiden esihenkilöille ja/tai työsuojeluorganisaatiolle esimerkiksi työturvallisuudesta, työtapaturmista ja läheltä piti -tilanteista sekä toimintaympäristön puutteista. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa koko henkilöstön jokapäiväistä työskentelyä (muun muassa henkilöstöasiat, ostolaskut, hinnoittelu, omaisuuden hoito).

4.3.1 Hallinto, hyvinvointi ja osallisuus

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, kasvun ja oppimisen lautakunnan jäsenet, hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Hyvinvointikertomuksen vuosiraporttia vuodelta 2025 työstettiin työryhmissä ja se hyväksyttiin toukokuussa valtuustossa. Erityishuomioita vaativia asioita ovat syrjäytymisen ehkäisy, mielenterveyden - ja vanhemmuuden tuki sekä yhteistyörakenteiden toimivuus. Toimia on jo edistetty, kun toiminnallinen tasa-arvo - ja yhdenvertaisuussuunnitelma hyväksyttiin valtuustossa 16.2.2026. Lisäksi mielen hyvinvoinnin ABC-malli päätettiin ottaa käyttöön 2.6 2026.

Asukkaiden osallisuuden mahdollisuuksia on lisätty muun muassa Yhteisötalon toimintojen ja uuden kulttuuriluotsitoiminnan kautta ja vahvistamalla yhteistyötä vaikuttamistoimielinten kanssa.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Asukkaiden hyvinvoinnin tila vahvistuu suhteessa painopisteisiin ja tavoitteisiin.	Mielenterveyttä ja yksinäisyyttä kuvaavat indeksit (kouluterveyskysely) Syrjäytymisriskissä olevat 18-24 v Unicef lapsiystävällinen kunta tavoitteet	Laajaan hyvinvointikertomuksen tavoitteille asettuja vaikuttavia toimenpiteitä on edistetty toimialoilla.	Toteutuu osittain
Toteuma 30.6.: 18-24 -vuotiaiden syrjäytymisen riskissä olevien määrä on yhä lisääntynyt. Nuorten mielenterveys on kouluterveyskyselyn mukaan mennyt positiivisempaan suuntaan, vaikka varsinkin tyttöjen kohdalla haasteita on edelleen nähtävissä. Lasten ja nuorten vaikuttamis- ja osallisuusmahdollisuuksia on lisätty sekä hyvinvointikertomustyön että osallisuustyön kautta.			
2 Osallisuustyötä vahvistetaan osana strategiatyötä, päätöksentekoa ja palveluprosesseja.	Osallisuusindikaattori TEA - viisari kuntajohto / osallisuus.	Osallisuusrakenteet on sovittu.	Toteutuu osittain
Toteuma 30.6.: Kuntajohdon TEA - viisari osallisuuden osalta on parantunut. Kehittämistä vaatii kuntalaisten mahdollisuus osallistua talouden suunnitteluun sekä lapsille järjestettävä kyselytunti. Osallisuussuunnitelmaa on työstetty ja se on menossa päätöksentekoon syksyn aikana. Järjestösuunnitelma tehdään opinnäytetyönä ja se valmistuu syksyn aikana.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintatuotot	318 351	627 731	313 014	49,9 %	-1,7 %	584 000
Toimintakulut	-253 388	-627 731	-302 281	48,2 %	19,3 %	-584 000
Toimintakate	**64 963**	**0**	**10 733**	**0,0 %**	**-83,5 %**	**0**

Hallinnon, hyvinvoinnin ja osallisuuden kustannukset kohdistetaan kuntien ja kuntayhtymien automatisoidun talousraportoinnin edellyttämällä tavalla varsinaisille palveluille.

Kasvun ja oppimisen lautakunta

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, kasvun ja oppimisen lautakunnan jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Oppimisen tuen uudistusta on läpiviety ja kehitetty sekä esi- että perusopetuksessa. Työ jatkuu edelleen.

Perusopetuksen opetussuunnitelmaa sekä toimintaohjeita, mm. Koulun konstit, on täydennetty tarvittavin osin alkuvuoden aikana.

Maahanmuuttajataustaisten lasten kielen opetukseen saatiin valtion erityisavustusta, jota toteutetaan ja kehitetään yhteistyössä Joroisten, Leppävirran ja Pieksämäen kanssa.

Haasteellisten lasten osuus kasvatustyössä on lisääntynyt, joka on vaikuttanut myös henkilöstön jaksamiseen. Ongelma on pyritty ratkaisemaan henkilöstön koulutuksella ja työnohjauksella. Yhteistyötä on tehty henkilöstöhallinnon, hyvinvointialueen ja työterveyden kanssa.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintatuotot	1 132 420	1 685 212	1 169 482	69,4 %	3,3 %	1 921 000
Toimintakulut	-16 865 202	-36 383 782	-17 031 963	46,8 %	1,0 %	-35 218 000
Toimintakate	**-15 732 782**	**-34 698 570**	**-15 862 480**	**45,7 %**	**0,8 %**	**-33 297 000**

Toimintatuotot ovat toteutuneet hieman yli arvioidun, 69,4 %. Toimintatuottoihin sisältyy etupainotteisesti kertyneitä perusopetuksen hankerahoja noin 292 000 €, joista osa siirtyy ensi vuodelle. Toimintakulujen toteutuma 30.6.2026 on 46,8 %. Oppimisen tuen uudistuksen toteutus jatkuu loppuvuoden aikana ja oppimisen tuen kustannukset tarkentuvat loppuvuoden aikana. Kasvun ja oppimisen lautakunnan toimintakate on toteutunut alle arvioidun, 45,7 %. Kasvun ja oppimisen lautakunnan toimintakatteen ennakoidaan toteutuvan noin 1,402 M€ arvioitua paremmin. Toimintatuottojen toimintakatteen arvioidaan ylittyvän noin 236 000 € ja toimintakulujen alittuvan 1 166 000 €. Toimintakulujen alittuminen johtuu pääosin lasten kotihoidontuen ja palveluiden ostojen alituksesta, esimerkiksi puhtauspalveluiden ja ateriapalveluiden hintoihin ei ole tiedossa korotuksia vuoden 2026 aikana.

4.3.2 Perusopetus

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, kasvun ja oppimisen lautakunnan jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Oppimisen tuen uudistusta on toteutettu kevään 2026 aikana ja ohjeistusta on päivitetty tarvittavin osin.

Mobiililaitteitten käyttökielto koulun aikana perusopetuksessa on toteutunut odotettua paremmin.

Kankunharjun koulun rakentamistyö jatkuu ja koulu valmistuu lv 2027-2028 alkuun mennessä.

Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden opetukseen on lisätty resurssia. Palvelutarpeen ennakointi on haasteellista, joka tuo haasteita myös rekrytointiin. Varkauden kaupungissa oppilailla on mahdollisuus osallistua valmistavan opetuksen lisäopetukseen valmistavan opetuksen jälkeen.

Liikunnallisen elämän tavan edistäminen on otettu osaksi opetussuunnitelmaa ja osa koulun toimintakulttuuria. Lisäksi perusopetuksessa toteutetaan Liikkuva koulu ja Move -hanketta.

Kouluruokailua kehitetään, hyödynnetään Maistuva Koulu -toimintamallia, joka on viety koulujen lukuvuosisuunnitelmiin. Tämän lisäksi jokainen koulu tekee Nykytila-arvion kouluruokailusta ja liikkumisesta.

Valtion erityisavustusten määrä on vähentynyt.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Laadukkaasti tuotettu esi- ja perusopetus sekä opiskeluhuolto	Hyvinvointikertomuksen ja henkilöstökyselyn mittarit sekä koulukiusaamistapaukset. Oppilaiden poissaolojen seuranta.	Oppilaiden ja henkilöstön hyvinvointi lisääntyy ja koulukiusaamistapaukset sekä poissaolot vähentyvät.	Toteutuu osittain
Toteuma 30.6.: Tulokset selkiytyvät vuoden 2026 loppuun mennessä.			
2 Oppilaiden ja henkilöstön turvallisuuden lisääminen	Koulukiusaamistapaukset, WPRO-tapaukset.	Kiusaamistapaukset ja henkilöstöön kohdistuvat uhkatilanteet vähenevät.	Toteutuu osittain
Toteuma 30.6.: Henkilöstökoulutukset turvallisuuden lisäämiseksi toteutetaan vuoden 2026 aikana.			
3 Henkilöstöresurssin käyttö oppimisen tuen uudistukseen liittyen	Henkilöstömäärä suhteessa tuen tarpeeseen.	Tarve selvitetään kevään 2026 aikana.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Henkilöstöresurssia on lisätty oppimisen tuen uudistuksen läpiviemiseksi.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintatuotot	834 467	1 053 594	833 315	79,1 %	-0,1 %	1 219 000
Toimintakulut	-10 552 884	-22 468 153	-10 634 752	47,3 %	0,8 %	-22 087 000
Toimintakate	**-9 718 417**	**-21 414 559**	**-9 801 438**	**45,8 %**	**0,9 %**	**-20 868 000**

Perusopetuksen toimintatuottojen toteutuma raportointiajankohdan mukaan on yli arvioidun 79,1 %. Tämä johtuu etupainotteisesti toteutuneista hankerahoista (noin 292 000 €), joista osa siirtyy ensi vuodelle. Toimintakulujen toteutumaprosentti on maltillinen, 47,3 %. Oppimisen tuen uudistuksen toteutus tulee vaikuttamaan perusopetuksen kuluihin loppuvuoden aikana. Toimintakatteen toteutuma 30.6.2025 on 45,8 %.

Perusopetuksen toimintakatteen ennakoidaan toteutuvan noin 547 000 € arvioitua paremmin.

4.3.3 Varhaiskasvatus

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, varhaiskasvatuspäällikkö, kasvun ja oppimisen lautakunta

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Varhaiskasvatuksen toiminnassa on mukana noin 50 vieraskielistä lasta, ja siksi toimintakulttuuriin kuuluvat vahvasti kuvaohjaus ja erilaiset digitaaliset apuohjelmat. Tarpeeseen on vastattu S2 -opettajalla, joka tukee kielen oppimista ja kulttuuria.

Lapsimäärän vähentyessä varhaiskasvatuksessa on vastattu palvelutarpeen muutokseen. Aiemmin kuusiryhmäinen Päiviönsaaren päiväkoti aloittaa 1.8.2026 viisiryhmäisenä.

Perusopetuksen oppimisen tuen uudistus esiopetuksessa on onnistunut hyvin.

Pedagogisen tuen kirjaukset sekä tuen prosessit on yhtenäistetty sekä kunnallisessa että yksityisessä varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatuksessa on perustettu asiantuntijaryhmä, joka kokoontuu kerran kuukaudessa käsittelemään tuen asioita.

Palvelusetelilainsäädännön muuttuessa varhaiskasvatuksessa otetaan käyttöön varhaiskasvatuksen palveluseteli 1.8.2026. Tämä korvaa aiemmin käytössä olleen palvelurahan.

Koko kaupungin varhaiskasvatussuunnitelman teema ohjattu leikki, sadut, lorut ja laulut. Leikki jatkuu vahvana teeman ja arjessa näkyy leikin eri muodot sekä mukautuvat leikki- ja oppimisympäristöt. Yhtenäiset pedagogiset prosessit tukevat strukturoitua ja ennakoitua arkea varhaiskasvatuksessa. Tehostamalla pedagogisen johtamisen rakenteita vahvistetaan myös henkilöstön osaamista, työn mielekkyyttä sekä työhyvinvointia.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Varhaiskasvatuksen laadunhallinnan valtakunnallisen arviointiohjelma Valssin tuloksia hyödynnetään toiminnan suunnittelussa ja ne viedään käytäntöön.	Valssi kyselyn tulokset viedään kerran vuodessa kasvun ja oppimisen lautakunnalle tiedoksi.	Laadunhallinnan tulokset käydään yksikössä kyselyn jälkeen läpi ja tulosten perusteella kehitetään toimintaa ja luodaan uusia tavoitteita.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Valssi-kyselyn pohjalta on luotu syksyn 2026 tavoitteet sekä leikki- ja oppimisympäristöjen jatkuva kehittäminen. Valssi-arvioinnin tulokset on käyty kaikissa omissa varhaiskasvatuksen yksiköissä läpi ja tehty yhteiset toimenpide- ja kehittämissuunnitelmat.			

2 Henkilöstön työhyvinvoinnin säilyminen vähintään nykyisellä tasolla (4/5)	Tuloksia seurataan kaksi kertaa vuodessa toteutettavalla henkilöstön työtyytyväisyyskyselyllä (Pulssi-kysely).	Työtyytyväisyyskyselyn tulokset säilyvät nykyisellä tasolla (4/5).	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Pulssi-kyselyt toteutetaan loppuvuoden aikana.			
3 Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelutarpeen arviointi ja mahdollisiin muutoksiin vastaaminen	Lapsimäärän kehitys ja varhaiskasvatukseen ikäisistään osallistuvien prosentuaalinen määrä säilyy vähintään ennallaan (noin 80 %)	Seurataan lasten lukumäärän kehitystä ja ikäisistään hoitoon osallistuvien prosentuaalisen määrän kehitystä. Suunnitellaan palvelurakennemuutosta vastaamaan palvelutarpeen kehitystä.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Varhaiskasvatukseen ikäisistään osallistuvien prosentuaalinen määrä on ollut suurempi kuin 80 %.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintatuotot	297 953	631 618	336 168	53,2 %	12,8 %	702 000
Toimintakulut	-6 312 318	-13 915 629	-6 397 211	46,0 %	1,3 %	-13 131 000
Toimintakate	**-6 014 365**	**-13 284 011**	**-6 061 043**	**45,6 %**	**0,8 %**	**-12 429 000**

Toimintatuotot ovat toteutuneet hieman arvioitua paremmin, 53,2 %. Varhaiskasvatuksen toimintatuotoista hoitopäivämaksutuotot ovat toteutuneet alkuvuonna reilusti arvioitua paremmin, 80,1 %.

Toimintakulujen toteutuma raportointiajankohdan mukaan on 46,0 %. Henkilöstökulujen toteutuma raportointiajankohdan mukaan on 45,7 % ja palvelujen ostojen 46,3 %. Tätä selittää nopea reagointi palveluntarpeeseen. Myös avustukset/lasten kotihoidontuki on toteutunut alle arvioidun, 40,4 %.

Varhaiskasvatuksen toimintakatteen toteutuma raportointiajankohdan mukaan on 45,6 %. Varhaiskasvatuksen toimintakatteen ennakoidaan toteutuvan noin 855 000 € arvioitua parempana.

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Varkauden kaupunki sai Euroopan kulttuuriperintötunnuksen, jolla lisätään kaupungin tunnettuutta ja vetovoimaisuutta.

KulttuuriVarkaus 2031 -ohjelma valmistui kevään aikana.

Pesäpallokenttä siirtyy Kisapuiston urheilualueelle ja se valmistuu vuoden loppuun mennessä. Lupa- ja valvontavirasto myönsi investoinnille avustuksen 109 000 €.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintatuotot	1 193 352	1 813 301	1 172 254	64,6 %	-1,8 %	1 831 000
Toimintakulut	-5 356 324	-11 539 785	-5 521 342	47,8 %	3,1 %	-11 252 000
Toimintakate	**-4 162 973**	**-9 726 484**	**-4 349 088**	**44,7 %**	**4,5 %**	**-9 421 000**

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan (hyvinvointipalvelut ja Soisalo-opisto) toimintatuotot ovat toteutuneet yli arvion, 64,6 %. Toimintatuottojen toteutumaan vaikuttaa tukien ja avustusten (hankerahojen) etupainotteinen kertymä, noin 211 000 €. Osa hankerahoista siirtyy tulevalle vuodelle. Toimintakulujen toteutuma 30.6.2026 on 47,8 % ja toimintakatteen

44,7 %. Hyvinvointipalveluiden toimintakatteen ennakoidaan toteutuvan noin 306 000 € arvioitua paremmin.

4.3.4 Hyvinvointipalvelut

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan jäsenet

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintatuotot	804 051	1 132 601	802 201	70,8 %	-0,2 %	1 160 000
Toimintakulut	-3 831 933	-8 435 580	-4 002 842	47,5 %	4,5 %	-8 245 000
Toimintakate	**-3 027 882**	**-7 302 979**	**-3 200 641**	**43,8 %**	**5,7 %**	**-7 085 000**

Hyvinvointipalveluiden (kirjastopalvelut, kulttuuri- ja tapahtumapalvelut, liikuntapalvelut, museopalvelut ja nuorisopalvelut) toimintatuotot ovat toteutuneet yli arvion, 70,8 %. Toteutumaa selittää etupainotteisesti kertyneet hankerahat, noin 211 000 €. Osa saaduista hankerahoista siirretään tilinpäätöksen yhteydessä tulevalle vuodelle. Toimintakulujen toteutuma 30.6.2026 on 47,5 %. Toimintakatteen toteutuma on 43,8 %. Toimintatuottojen hyvä toteutuma johtuu pääosin tukien ja avustusten etupainotteisesta kertymästä. Hyvinvointipalveluiden toimintakatteen ennakoidaan toteutuvan kokonaisuutena noin 218 000 € arvioitua paremmin.

4.3.4.1 Kirjastopalvelut

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Alkuvuodesta kirjastossa keskityttiin ydintehtävien hoitamiseen. Henkilöstön työpanosta jouduttiin vuoden 2025 lopun tapaan kohdentamaan tavanomaista enemmän pääkirjaston tilojen valvontaan ja järjestyksen ylläpitämiseen. Koulupäivien jälkeen kirjastossa kokoontui useita nuorisoryhmiä, mikä lisäsi valvonnan tarvetta. Lisäksi kirjaston asiakaskoneiden keskusyksiköihin kohdistui varkausyrityksiä: yhden laitteen varastaminen estettiin, mutta toinen keskusyksikkö onnistuttiin viemään.

Henkilöstössä tapahtui muutos, kun eläkkeelle jääneen työntekijän tilalle saatiin uusi työntekijä kesäkuun alussa. Pääkirjaston kokoussalissa toiminut Yhteisötalo siirtyi toukokuussa uusiin tiloihin.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
Varkauden kirjastoon laaditaan lukutaitostrategia ja toimintasuunnitelma.	Lukutaitostrategian ja toimintasuunnitelman valmistuminen.	Lukutaitostrategian ja toimintasuunnitelman myötä lukutaitotyötä tehdään entistä suunnitelmallisemmin ja tavoitteellisemmin.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Valmistelutyö lukutaitostrategian ja -suunnitelman laatimiseksi on aloitettu.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintatuotot	46 244	87 001	36 962	42,5 %	-20,1 %	83 000
Toimintakulut	-586 446	-1 288 825	-603 862	46,9 %	3,0 %	-1 242 000
Toimintakate	**-540 202**	**-1 201 824**	**-566 900**	**47,2 %**	**4,9 %**	**-1 159 000**

Kirjastopalveluiden toimintatuotot ovat toteutuneet ale arvion, 42,5 %. Toimintakulujen toteutuma 30.6.2026 on maltillinen, 46,9 %. Toimintakatteen toteutuma raportointiajankohtana on 47,2 %. Kirjastopalveluiden toimintakatteen ennakoidaan toteutuvan noin 43 000 € arvioitua paremmin.

4.3.4.2 Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Kulttuuri- ja tapahtumapalveluita on tuotettu suunnitellusti eri kohderyhmille.

• Talvi-Vekara ja Vekara-Varkaus-festivaali tavoittivat hyvin kävijöitä, mutta maksullisiin sisältöihin osallistutaan vähemmän.
• Lastenkulttuurikeskus Verson alueellisessa toiminnassa pääpaino on syyskaudella, mutta alkuvuodestakin on ollut mm. satutuokiotoimintaa ja varhaiskasvatuksen työpajoja sekä Seikkailujen saari osana Vekara-Varkautta.
• Harrastamisen Suomen mallin kautta jokaisella koululla on maksutonta harrastustoimintaa neljällä paikkakunnalla. Uudelle lukuvuodelle 26-27 on saatu rahoituspäätös.
• LomaVarkaus-päiväleirit toteutettiin Lupa- ja valvontaviraston myöntämällä valtionavustuksella kesäkuussa.
• Yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa on toteutettu mm. Armas - Ikääntyvien kulttuuriviikko.

Kaikukortti on ollut käytössä maakunnallisessa yhteistyössä. Sote/hyte-alan toimijan myöntämällä Kaikukortilla pääsee ilmaiseksi maksullisiin kulttuuri- ja liikuntakohteisiin.
KulttuuriVarkaus2031-ohjelmatyö valmistui keväällä ja vahvistettiin valtuustossa huhtikuussa.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Kulttuurin saatavuuden ja saavutettavuuden edistäminen tuottamalla sisältöjä erilaisille kohderyhmille.	Tilaisuuksien määrä ja osallistumiskerrat.	50 000 osallistumiskertaa erilaisissa tapahtumissa, harrastuksissa, esityksissä ja työpajoissa.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden erilaisissa sisällöissä on ollut 30.6. mennessä yhteensä 47 714 osallistumiskertaa. Tilaisuuksia on järjestetty 1348. Jakautuminen eri sisältöjen kesken: Vekara-Varkaus-festivaali 30865 osallistumiskertaa / Talvi-Vekara 3773 osallistumiskertaa / Lastenkulttuurikeskus Verso 4237 osallistumiskertaa (8 kunnassa) / Harrastamisen Suomen malli 7264 osallistumiskertaa (4 kunnassa) / LomaVarkaus-päiväleirit 234 osallistumiskertaa / Muut kulttuuritapahtumat, mm. Armas – ikääntyvien kulttuuriviikko sekä muu verkostoyhteistyö 1266 osallistumiskertaa			
2 Osallisuuden vahvistaminen kulttuuripalveluissa erilaisten toimintamallien avulla.	Vuosittainen suunnitelma osallisuuden tukemiseksi.	Suunnitelmaan kirjatut tavoitteet toteutuvat.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Suunnitelmaan kirjatut tavoitteet toteutuvat.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintatuotot	326 486	320 750	367 975	114,7 %	12,7 %	343 000
Toimintakulut	-377 458	-810 440	-426 628	52,6 %	13,0 %	-803 000
Toimintakate	**-50 972**	**-489 690**	**-58 653**	**12,0 %**	**15,1 %**	**-460 000**

Kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden toimintatuotot ovat toteutuneet arvioitua paremmin saatujen hankerahojen vuoksi, 114,7 %. Toteutumaan sisältyy etupainotteisia hankerahoja noin 175 000 €, joista osa siirtyy tulevalle vuodelle. Toimintakulujen toteutuma 30.6.2026 on 52,6 % ja toimintakatteen 12,0 %. Kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden ennakoidaan toteutuvan noin 30 000 € arvioitua paremmin.

4.3.4.3 Liikuntapalvelut

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Liikuntapalvelut ja tekninen toimi käynnisti maaliskuussa 2026 Varkauden matkaketjujen ja pyöräpysäköinnin kehittämisselvitys-hankkeen. Kehittämisselvityksen toteuttaa Ramboll Finland Oy. Hankkeeseen on saatu Traficomin myöntämää liikkumisen ohjauksen valtionavustusta 18 810 euroa.

Investointiohjelman mukaisesti on toukokuussa aloitettu Kisapuiston pesäpallokentän rakentaminen. Hankkeeseen saatiin liikuntapaikkarakentamisen valtionavustusta 109 000 euroa. Työt valmistuvat loka-marraskuun aikana.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen maksuttomalla liikuntaneuvonnalla sekä liikuntamahdollisuuksia järjestämällä.	Liikuntaneuvonta: Asiakaskontaktit Muut liikuntapaikat: Tilojen käyttöaste ns. primetime-aikana (ma-pe klo 16.00-21.00) Uimahalli: Kävijämäärä	Vuoden 2024 tasolla. Lähtötilanne: Uimahalli käyntimäärä: 109 622 Käyttöasteet: Liikuntatalo suuri sali 98 % Harjoitusjäähalli 58 % Kilpajäähalli 88 % Liikuntaneuvonta asiakaskontaktit: 60 kpl	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Kävijämäärät ja asiakaskontaktit näyttävät toteutuvan suunnitellun mukaisesti.			
2 Perheliikunta-toimintamallin jatkaminen ja kehittäminen yhteistyössä Varkauden Perheentalon kanssa	Vuosi 2026 toiminnan käynnistäminen ja vakiinnuttaminen Perheille-hankkeen päätyttyä Varkaudessa	Toiminta käynnistyy ja vakiintuu Perheille-hankkeen päätyttyä Varkaudessa.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Yhteistyö on aloitettu.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintatuotot	256 661	557 200	271 294	48,7 %	5,7 %	551 000
Toimintakulut	-2 015 442	-4 304 306	-2 020 400	46,9 %	0,2 %	-4 240 000
Toimintakate	**-1 758 781**	**-3 747 106**	**-1 749 106**	**46,7 %**	**-0,6 %**	**-3 689 000**

Liikuntapalveluiden toimintatuotot ovat toteutuneet hieman alle arvion, 48,7 %. Toimintatuottojen toteutuma on noin 15 000 € edellisen vuoden vastaavaa ajankohtaa suurempi. Toimintakulujen toteutuma 30.6.2026 on 46,9 %. Toimintakatteen toteutumaprosentti on 46,7 %. Toimintakatteen ennakoidaan toteutuvan noin 58 000 € arvioitua paremmin.

4.3.4.4 Museopalvelut

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Tammikuussa 2026 Varkauden museokeskus Konstin vuosi lähti vauhdikkaasti käyntiin, kun paikallisesta progeyhtyeestä, Magyarista kertova näyttely avautui 16.1. ja houkutteli paikalle 339 avajaisvierasta.

Helmikuussa 2026 Varkauden teollinen perintö sai Euroopan kulttuuriperintötunnuksen (European Heritage Label), jonka hakijoina olivat Varkauden museokeskus Konsti ja Navitas Kehitys Oy. Tunnus myönnetään kohteille, joilla on poikkeuksellinen merkitys Euroopan historiassa, kulttuurissa ja yhdentymisessä. Varkaus on vasta kolmas suomalainen kohde, joka on saanut kulttuuriperintötunnuksen. Varkauden teollinen kulttuuriperintö avaa itäsuomalaisen näkökulman

Euroopan teollistumisen historiaan lähes kolmen vuosisadan ajalta. Kaupungin kehitysvaiheet kietoutuvat tiiviisti Euroopan suuriin murroksiin raudanvalmistuksesta höyrykoneisiin, kanavarakentamisesta työväenliikkeen nousuun ja hyvinvointiyhteiskunnan muotoutumiseen. Samalla se on Varkauden selviytymistarina Eurooppaa ravistelleista teollisuuden murrosvaiheista Itä-Suomen vientiteollisuuden veturiksi. Tunnus luovutettiin Varkaudelle virallisesti Brysselissä 22. huhtikuuta 2026. Tunnuksen myötä Konsti ja koko Varkaus saivat medianäkyvyyttä.

Varkauden museokeskus Konstin puutarhahanke "Naatti! -iloa, lepoa ja hyötyä kaupunkipuutarhasta" pyörähti käyntiin maaliskuussa 2026. Hanke jatkuu vuoden 2027 loppuun saakka ja sen rahoittajana toimii Mansikka ry. Leader-rahoitus on osa EU:n maaseuturahoitusta. Kehittämishankkeen lisäksi on vireillä Naatti! -investointihanke, joka keskittyy Konstin piha- ja puistoalueiden fasiliteettien kohentamiseen.

Yleisesti ottaen museoiden tehtävänä on tutkia, kerätä, säilyttää, tulkita ja asettaa näytteille aineellista ja aineetonta kulttuuriperintöä. Museot ovat yleisölle avoimia, saavutettavia ja inklusiivisia. Museot edistävät monimuotoisuutta ja kestävää kehitystä ja toimivat yhdessä yhteisöjensä kanssa.

Lisätulonlähteeksi Konstissa on jälleen otettu kesäkuukausiksi (kesä-heinä-elo) käyttöön sisäänpääsymaksu 5/3/0€.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Varkautelaisten uuden museokeskus Konstin toiminnan vakiinnuttaminen.	Asiakasmäärä. Palautekysely syksyllä 2026.	Tavoitteena 14 000 kävijää. Museon kokeminen vaikuttavana toimijana yhteisössä.	Toteutuu osittain
Toteuma 30.6.: Ajalta 1.1.2026 - 28.6.2026 Konstin kävijämäärä on ollut 5406.			
2 Kokoelmatyön tarpeiden kartoittaminen ja kokoelmien huolto.	Luetteloitujen ja digitoitujen objektien määrä lisääntyy	Tavoitteena on kokoelmien hyvä kunto.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Kesäkuun loppuun mennessä vuonna 2026 on luetteloitu valokuvia 473, esineitä 32, taideteoksia 17.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintatuotot	38 609	67 400	21 055	31,2 %	-45,5 %	55 000
Toimintakulut	-421 760	-1 001 756	-477 685	47,7 %	13,3 %	-939 000
Toimintakate	**-383 151**	**-934 356**	**-456 630**	**48,9 %**	**19,2 %**	**-884 000**

Museopalveluiden toimintatuotot ovat toteutuneet raportointiajankohdan mukaan alle arvioidun, 31,2 %. Alkuvuoden toteutuman perustella näyttää siltä, että myyntituottojen tavoitteeseen ei päästä Museokeskus Konstin kesäajan maksullisuudesta huolimatta. Toimintakulujen toteutuma 30.6.2026 on maltillinen 47,7 %, samoin toimintakatteen 48,9 %. Museopalveluiden ennakoidaan toteutuvan noin 50 000 € arvioitua paremmin.

4.3.4.5 Nuorisopalvelut

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Nuorisopalvelujen toimintakentän alkuvuoden 2026 olennaisimpia tapahtumia ovat olleet henkilöstöön liittyvät määräaikaisten työsopimusten muuttamiset toistaiseksi voimassa oleviksi kolmen työntekijän osalta: Koulunuorisotyöntekijän ja etsivän nuorisotyöntekijän tehtävät sekä yhden nuorisonohjaajan osa-aikainen tehtävä. Tämän myötä koulunuorisotyö vakinaistui kolmen hankekauden (ajalla 1/2021-5/2026) jälkeen nuorisopalvelujen uusimmaksi työmuodoksi. Työtehtävien pysyvyys on olennainen tekijä pätevän henkilöstön varmistamiseksi ja työn kehittämisessä pitkäjänteisesti.

Lasten ja nuorten osallisuuden rakenteiden eli nuorisovaltuuston Wanuvan ja lastenparlamentti Warpasten kokoukset ovat

toteutuneet suunnitellusti, kuukausittaisten kokousten lisäksi kesäkuussa oli myös uuden Wanuvan järjestäytymiskokous. Wanuvan action-päivät varsinaisten kokousten välissä tukevat nuorten osallisuutta varsinaisten toimintojen toteutuksessa. Nuorisovaltuusto on tehnyt useita aloitteita Varkauden kaupunginvaltuustoon sekä lausunnon Pohjois-Savon Hyvinvointialueen yleisten palvelujen lautakuntaan koskien nuorten mielenterveyspalvelujen tavoitettavuutta.

Lupa- ja valvontaviraston ylläpitämä NuoDo – kunnallisen nuorisotyön dokumentointi- ja tilastointijärjestelmä otettiin käyttöön helmikuussa 2026. Sen pääasiallisena etuna on nuorisotyön tekeminen näkyväksi ja sen avulla kunnat voivat kerätä yhtenäistä tietoa nuorisotyön resursseista, sisällöistä ja osallistujamääristä paikallisen päätöksenteon ja valtakunnallisen kehityksen tueksi.

Vuoden 2026 alusta Varkaudessa käynnistyi ostopalveluna uudenmuotoinen, aiempaa matalamman kynnyksen nuorten työpajatoiminta yhteistyössä Elävä säätiön kanssa. Nuorilla on mahdollista osallistua pajatoimintaan riippumatta taustatilanteesta, palvelu ei rajaa nuoria ulkopuolelle (esim. sairausloma, opiskelijuus, määräaikainen kuntoutustuki). Sopimus on vuodelle 2026 (optio vuoteen 2027). Toiminta tukee 16–29-vuotiaita nuoria elämänhallinnassa, vahvistaa heidän sosiaalisia taitojaan ja ohjata heitä kohti koulutusta, työkokeilua tai työllistymistä ehkäisten syrjään jäämistä.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Osallisuuden ja vaikuttamisen kehittäminen	Nuorten ja lasten osallisuuden foorumien lukumäärä	Nuorten ja lasten rakenteissa olevien osallistumisen ja vaikuttamisen foorumien toteutuminen suunnitelman mukaisesti, uusia toimintamalleja on hyödynnetty.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Lastenparlamantti Warpasten kevätkokous 9.4.2026, nuorisovaltuusto Wanuvan kokouksia 6 + 1 järjestäytymiskokous sekä Wanuvan action-päivät 1 krt/kk			
2 Koulunuorisotyön vakiinnuttaminen	Riittävä henkilöstöresurssi	Nuorisopalveluilla on koulunuorisotyöntekijä.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Koulunuorisotyöntekijän tehtävä muuttui toistaiseksi voimassa olevaksi 1.6.2026 lähtien.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintatuotot	136 051	100 250	104 916	104,7 %	-22,9 %	128 000
Toimintakulut	-430 827	-1 030 253	-474 267	46,0 %	10,1 %	-1 021 000
Toimintakate	**-294 776**	**-930 003**	**-369 351**	**39,7 %**	**25,3 %**	**-893 000**

Nuorisopalveluiden toimintatuotot ovat toteutuneet saatujen hankerahojen vuoksi yli arvion, 104,7 %. Toimintatuottojen toteutumaan sisältyy etupainotteisia hankerahoja noin 36 000 €. Toimintakulujen toteutuma 30.6.2026 on 46,0 % ja toimintakatteen 39,7 %. Nuorisopalveluiden ennakoidaan toteutuvan noin 37 000 € arvioitua paremmin.

4.3.5 Soisalo-opisto

Tilivelvolliset: Hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, Soisalo-opiston rehtori, hyvinvoinnin edistämisen seutujaosto, hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Ompeluluokan toiminnot siirrettiin Tehtaan koululta Sammonkadulle Käpykankaalle. Siirron seurauksena saatiin toimivammat tilat. Opiskelijoilta ja opettajilta on tullut kiitosta toimivimmista tiloista.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Pito- ja vetovoiman säilyttäminen.	Harrastajien määrä.	Pysyy vuoden 2025 tasolla.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Harrastajien määrä tulee pysymään vuoden 2025 tasolla.			
2 Monipuolisen ja laadukkaan tarjonnan säilyttäminen.	Ainealueiden lukumäärä.	Pysyy vuoden 2025 tasolla.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Ainealueiden lukumäärä pysyy vuoden 2025 tasolla.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintatuotot	389 301	680 700	370 052	54,4 %	-4,9 %	671 000
Toimintakulut	-1 524 392	-3 104 205	-1 518 500	48,9 %	-0,4 %	-3 007 000
Toimintakate	**-1 135 091**	**-2 423 505**	**-1 148 447**	**47,4 %**	**1,2 %**	**-2 336 000**

Soisalo-opiston toimintatuotot ovat toteutuneet alkuvuonna hieman yli arvioidun, 54,4 %. Toimintatuottojen toteutuma on noin 19 000 € viime vuoden vastaavaa ajankohtaa heikompi. Toimintakulujen toteutuma 30.6.2025 on 48,9 %. Toimintakulut ovat toteutuneet noin 6 000 € edellisen vuoden vastaavaa ajankohtaa pienempinä. Toimintakatteen toteutumaprosentti on 47,4 %. Soisalo-opiston toimintakatteen ennakoidaan toteutuvan noin 88 000 € arvioitua paremmin.

4.4 TEKNINEN TOIMI

Tilivelvolliset: tekninen johtaja, teknisen lautakunnan jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 23.3.2026 Toisniemi-Kuhaniemi-Kopolanniemi osayleiskaavan muutoksen Kopolanniemen osalta. Muutoksella Kopolanniemeen osoitettiin neljä uutta rantarakennus- ja kolme kuivanmaan rakennuspaikkaa. Kopolanniemen tonttien hinnoittelu- ja luovutusehdot hyväksyttiin lautakunnassa 23.6.2026.

Päiviönsaaren entisen koulun tontin ja ympäristön asemakaavamuutos hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 20.4.2026. Asemakaavamuutos mahdollistaa uuden uimahallin rakentamisen alueelle.

Männikön asemakaava hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 1.6.2026. Kaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa Männikkö-nimisen rakennuksen erottaminen omaksi kiinteistökseen sairaala-alueesta ja rakennuksen käyttötarkoituksen kehittäminen rakennetun kulttuuriympäristön säilyttämiseksi.

Lautakunta hyväksyi 19.5.2026 Joutenlahden kirsikka- ja alppiruusupuistojen yleisen alueen suunnitelmat. Alueen toteuttaminen siirtyy tuleville vuosille.

Lautakunta hyväksyi 28.4.2026 Kangaslammille laajennetun palveluliikenteen (Pali) palvelutason. Liikennöinti alkoi 3.6.2026 vuoden kokeilujaksolla.

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet talousarviossa

KAUPUNGINVALTUUSTON 4.12.2023 § 72 PÄÄTTÄMÄT TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET		
Tekninen toimiala	**2026 €**	**Toteuma 30.6.2026**
Katuvalojen sammutus keskustojen ulkopuolelta myös talvella	150 000	toteutunee
Kymmenen leikkikentän lakkautus	30 000	toteutettu
Kesäkukkien määrän vähentäminen	15 000	ei toteudu

Kunnan hoitamat yksityistiet	17 000	toteutettu
Seutuvalvomosta irtautuminen	30 000	toteutettu
Venepaikkojen vähentäminen	7 000	toteutettu
Operatiiviset toimet	2 000	toteutettu

Talouden tasapainottamistoimenpiteet on huomioitu talousarviossa ja toteutettu jo aiempien tasapainottamisvuosien aikana.

Euroopan komissio on myöntänyt Varkauden teolliselle perinnölle Euroopan kulttuuriperintötunnuksen 24.2.2026. Em. tunnustuksen vuoksi Kauppakadun viihtyisyttä lisättiin kesäkukilla.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
Mahdollistetaan kehittyvä elinkeinoelämä	Tonttitarjonta	Yritystonttitarjonta on riittävä ja laadukas	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Normaaleja yritystontteja on kysyntään nähden tarjolla riittävästi.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintatuotot	9 988 032	19 733 087	10 736 065	54,4 %	7,5 %	20 000 000
Valmistus omaan käyttöön	137 605	410 000	171 385	41,8 %	24,5 %	410 000
Toimintakulut	-9 025 578	-20 007 558	-9 343 837	46,7 %	3,5 %	-19 665 000
Toimintakate	**1 100 059**	**135 529**	**1 563 613**	**1 153,7 %**	**42,1 %**	**745 000**

Toimialan toimintakate on toteutunut 1-6 kk osalta n. 463 500 € edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden paremmin.

Koko vuoden osalta toimialan talousarvion ennustetaan tässä vaiheessa toteutuvan n. 610 000 € talousarviota paremmin. Toimintatuottoja arvioidaan toteutuvan n. 267 000 € talousarviota enemmän ja toimintakuluja n. 343 000 € vähemmän. Toteumaennusteessa on huomioitu mm. pelastusaseman myynti, Aallon leasingvuokrien toteumaennuste sekä hoito- ja pääomavuokrien tasaukset.

Vanhoja vuoden 2023 avoimena olevia saatavia on poistettu kirjanpidosta n. 14 500 €.

Henkilöstön määrä palvelussuhteittain	1.6.2026	%	1.6.2025	%	Muutos hlöä	Muutos %
Vakituiset	47	83,9%	49	84,5%	-2	-4,1%
Määräaikaiset	9	16,1%	9	15,5%	0	0%
Työllistetyt	0	0%	0	0%	0	0%
Oppisopimussuhteiset	0	0%		0%	0	0%
Yhteensä	**56**	**100%**	**58**	**100%**	**-2**	**-3,40%**
Henkilötyövuodet (Htv 2)	**24,7**		**28,0**		**-3,3**	**-11,80%**

Maksetut palkat	6/2026	6/2025	Muutos €	Muutos (%)
Yhteensä	1 082 229	1 215 575	-139 313	-11,4

Työkyvyttömyys-poissaolot (pv/HTV1)	6/2026	6/2025	Muutos (pv/HTV1)	Muutos (%)
Sairaus	4,0	17,1	-13,1	-76,8
Työtapaturma	0,0	0,0		

Vakinaisen henkilöstön määrä on vertailuajanjaksona vähentynyt kahdella henkilöllä. Vuoden alussa rakennusvalvonnan henkilöstöä siirtyi seudulliseen rakennusvalvontayksikköön.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan johtavien viranhaltijoiden, erityisesti tilivelvollisten tehtävänä on toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta vastuualueellaan. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kunnan sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistumaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä.

Teknisen toimialan sisäinen valvonta sekä riskienhallinta tapahtuu osana esimiesten jokapäiväistä työskentelyä.

4.4.1 Kaupunkisuunnittelu

Tilivelvolliset: tekninen johtaja, teknisen lautakunnan jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 23.3.2026 päivitetyn pelastusaseman myyntitarjouksen Pohjois-Savon hyvinvointialueelle. Hyvinvointialueen aluehallitus hyväksyi 18.5.2026 pelastusaseman oston siten, että pelastusasema rakennuksineen ja maa-alueineen siirtyy hyvinvointialueen omistukseen 1.7.2026 alkaen. Kauppakirja allekirjoitettiin 26.6.2026.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
Konnansalon kaavoituksen eteneminen	Kaavoituksen eteneminen	Kaava hyväksymiskäsittelyssä	Ei toteudu
Toteuma 30.6.: Kaava ei etene hyväksymiskäsittelyyn tämän vuoden aikana. Tavoite arvioidaan uudelleen loppuvuoden aikana.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	Toteutuma 1-6/2025	MTA 2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot. %	Muutos % ed. vuoteen	TP-Ennuste 2026
Toimintatuotot	8 862 866	17 262 769	9 415 782	54,5 %	6,2 %	17 530 000
Valmistus omaan käyttöön	69 897	140 000	83 508	59,6 %	19,5 %	140 000
Toimintakulut	-6 032 515	-13 884 940	-6 594 856	47,5 %	9,3 %	-13 550 000
Toimintakate	**2 900 248**	**3 517 829**	**2 904 433**	**82,6 %**	**0,1 %**	**4 120 000**

4.4.2 Kaupunkitekniikka

Tilivelvolliset: kaupungininsinööri, teknisen lautakunnan jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Uusi Infran hoito- ja investointiurakka alkoi 1.5.2026. Urakoitsijana on Destia Oy, joka vastasi myös edellisestä urakasta. Uusi urakka on käynnistynyt odotusten mukaisesti.

Koulujen ilkivaltaan on puututtu tehostamalla yhteistyötä koulujen kanssa. Ilkivallan määrä on vähentynyt alkuvuoden aikana verrattuna aiempiin vuosiin. Waltterin koulun kanssa on ilkivaltaa ryhdytty torjumaan osallistavalla budjetoinnilla. Mikäli ilkivalta vähenee, on mahdollista ohjata aiemmin ilkivallan korjauksiin mennyttä rahaa esim. nuorten esittämiin

kehittämiskohteisiin.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
Kiinnitetään huomiota turvallisuuteen ja hyvään kuntoon kaupungin omistamilla kulkuväylillä, katuverkolla, kiinteistöillä ja muilla yleisillä alueilla.	Korvattavien vahinkojen määrä	Vahinkojen määrä ei lisäänny merkittävästi	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Korvauksia ei ole maksettu			
Rakentamishankkeet toteutetaan kustannustehokkaasti	Kustannusten toteutuminen kustannusarvioihin verrattuna	Hankkeiden lopulliset kustannukset ovat kustannusarvion mukaiset tai ylittävät kustannusarvion enintään 15 %.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Tällä hetkellä ei ole ennakoitavissa hankkeiden ylityksiä. Akonniemen sataman laiturin korjaus toteutetaan karsimalla muita talousarvion investointikohteita (Kvalt 1.6.2026)			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	**Toteutuma 1-6/2025**	**MTA 2026**	**Toteutuma 1-6/2026**	**Tot. %**	**Muutos % ed. vuoteen**	**TP-Ennuste 2026**
Toimintatuotot	1 067 234	2 470 318	1 320 283	53,4 %	23,7 %	2 470 000
Valmistus omaan käyttöön	67 708	270 000	87 877	32,5 %	29,8 %	270 000
Toimintakulut	-2 786 428	-6 122 618	-2 748 981	44,9 %	-1,3 %	-6 115 000
Toimintakate	**-1 651 486**	**-3 382 300**	**-1 340 821**	**39,6 %**	**-18,8 %**	**-3 375 000**

5. INVESTOINTIEN TOTEUTUMISVERTAILU

Koko kaupunki

VARKAUS	Toteuma 1-6/2025	TA2026	MTA2026	Toteuma 1-6/2026	Tot. %	Jäljellä €
Menot	-1 791 556	-11 003 000	-11 043 000	-6 948 811	63 %	4 094 189
Tulot	257 575	200 000	200 000	7 628 327	3 814 %	7 428 327
Netto	-1 533 981	-10 803 000	-10 843 000	679 516	-6 %	11 522 516

Taseryhmittäin

	Toteuma 1-6/2025	TA2026	MTA2026	Toteuma 1-6/2026	Tot. %	Jäljellä €
Rakennukset						
Menot	-429 808	-7 705 000	-7 705 000	-5 983 699	78 %	1 721 301
Tulot	210 000	0	0	7 493 955	0 %	7 493 955
Netto	-219 808	-7 705 000	-7 705 000	1 510 256	-20 %	9 215 256
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Menot	-895 505	-2 470 000	-2 510 000	-706 261	28 %	1 803 739
Tulot	0	0	0	32 700	0 %	32 700
Netto	-895 505	-2 470 000	-2 510 000	-673 561	27 %	1 836 439
Tietokoneohjelmistot						
Menot	-20 420	-125 000	-125 000	0	0 %	125 000
Netto	-20 420	-125 000	-125 000	0	0 %	125 000
Aineettomat oikeudet						
Menot	-70 897	0	0	0	0 %	0
Netto	-70 897	0	0	0	0 %	0
Maa- ja vesialueet						
Menot	-101 530	-200 000	-200 000	-23 286	12 %	176 714
Tulot	5 075	200 000	200 000	101 672	51 %	-98 328
Netto	-96 455	0	0	78 386	157 %	78 386
Osakkeet ja osuudet						
Menot	-75 000	-100 000	-100 000	0	0 %	100 000
Tulot	42 500	0	0	0	0 %	0
Netto	-32 500	-100 000	-100 000	0	0 %	100 000
Koneet ja kalusto						
Menot	-198 396	-403 000	-403 000	-235 564	58 %	167 436
Netto	-198 396	-403 000	-403 000	-235 564	58 %	167 436

Rakennukset	Toteuma 1-6/2025	TA2026	MTA2026	Toteuma 1-6/2026	Tot. %	Jäljellä €
Kaupungintalo (9102)						
Menot	-46 350	-35 000	-35 000	-3 200	9 %	31 800
Netto	-46 350	-35 000	-35 000	-3 200	9 %	31 800
Päiviönsaaren päiväkoti (9301)						
Menot		-40 000	-40 000	-17 206	43 %	22 794
Netto		-40 000	-40 000	-17 206	43 %	22 794
Taulumäen päiväkoti (9304)						
Menot	-11 644					
Netto	-11 644					
Kankunharjun päiväkoti (9306)						
Menot	-4 000					
Netto	-4 000					
Waltterin koulu C-osa (9311)						
Menot	-1 600			-2 078		-2 078
Netto	-1 600			-2 078		-2 078
Könönpellon koulu (9314)						
Menot	-300 003					
Netto	-300 003					
Repokankaan koulu (9319)						
Menot				-10 360		-10 360
Netto				-10 360		-10 360
Kankun koulu (9324)						
Menot	-28 314	-7 100 000	-7 100 000	-5 868 423	83 %	1 231 577
Netto	-28 314	-7 100 000	-7 100 000	-5 868 423	83 %	1 231 577
Soisalo-opisto (ent. kansalaiso (9331)						
Menot	-6 400					
Netto	-6 400					
Pääkirjasto (9333)						
Menot	-5 267					
Netto	-5 267					
Uimahalli (9341)						
Menot	-21 430	-60 000	-60 000	-18 756	31 %	41 244
Netto	-21 430	-60 000	-60 000	-18 756	31 %	41 244
Liikuntatalo Varkaus (9342)						
Menot		-190 000	-190 000	-53 278	28 %	136 722
Netto		-190 000	-190 000	-53 278	28 %	136 722
Ennalta arvaam.korj. (9390)						
Menot		-200 000	-200 000			200 000
Netto		-200 000	-200 000			200 000
Uusi Paloasema (9400)						
Tulot	210 000			7 493 955		7 493 955
Netto	210 000			7 493 955		7 493 955
Uimahallin hankesuun (9546)						
Menot	-4 800	-80 000	-80 000	-10 400	13 %	69 600
Netto	-4 800	-80 000	-80 000	-10 400	13 %	69 600

Kankun koulun rakentaminen ajoittuu vuosille 2025-2027 hankkeen kustannusarvion ollessa 14,2 M€. Talousarviossa vuodelle 2026 on varattu 7,1 M€. Laskutus tapahtuu hankkeen valmiusasteen mukaan ja kuluvan vuoden kustannukset ovat arviolta 8,8 M€ ja vuoden 2027 kustannukset n. 2,77 M€. Kokonaiskustannusarvio ei ole ylittymässä.

Kiinteät rakenteet ja laitteet	Toteuma 1-6/2025	TA2026	MTA2026	Toteuma 1-6/2026	Tot. %	Jäljellä €
Kisapuiston kenttä (9349)						
Menot		-450 000	-450 000	-108 411	24 %	341 589
Tulot				32 700		32 700
Netto		-450 000	-450 000	-75 711	17 %	374 289
Talviuintipaikka (9398)						
Menot			-40 000			40 000
Netto			-40 000			40 000
Katujen rakentaminen (9501)						
Menot	-447 354	-70 000	-70 000	-3 542	5 %	66 458
Netto	-447 354	-70 000	-70 000	-3 542	5 %	66 458
Katujen perusparannus (9502)						
Menot	-55 233	-810 000	-790 000	-229 305	29 %	560 695
Netto	-55 233	-810 000	-790 000	-229 305	29 %	560 695
Katujen suunnittelu (9503)						
Menot	-33 649	-40 000	-40 000	-36 537	91 %	3 463
Netto	-33 649	-40 000	-40 000	-36 537	91 %	3 463
Päällystystyöt (9504)						
Menot	-2 160	-50 000	-50 000	-270	1 %	49 730
Netto	-2 160	-50 000	-50 000	-270	1 %	49 730
Uusintapäällysteet (9505)						
Menot	-218 094	-500 000	-530 000	-242 475	46 %	287 525
Netto	-218 094	-500 000	-530 000	-242 475	46 %	287 525
Liikennevalot (9506)						
Menot	-45 740	-10 000	-10 000			10 000
Netto	-45 740	-10 000	-10 000			10 000
Maastomittaukset (9510)						
Menot		-10 000	-10 000	-5 891	59 %	4 110
Netto		-10 000	-10 000	-5 891	59 %	4 110
Keskustan kehittäminen (9529)						
Menot		-30 000				
Netto		-30 000				
Puistot ja leikkipaikat (9531)						
Menot	-11 102	-100 000	-40 000	-23 571	59 %	16 429
Netto	-11 102	-100 000	-40 000	-23 571	59 %	16 429
Vattuvuori (9545)						
Menot		-50 000	-50 000	-7 700	15 %	42 300
Netto		-50 000	-50 000	-7 700	15 %	42 300
Venesatamien peruskorjaus (9566)						
Menot	-4 201	-120 000	-40 000	-1 463	4 %	38 537
Netto	-4 201	-120 000	-40 000	-1 463	4 %	38 537
Green Corridor (9613)						
Menot	-385	-10 000	-10 000	-385	4 %	9 615
Netto	-385	-10 000	-10 000	-385	4 %	9 615
Liikenneturvallisuustyöt (9640)						
Menot	-8 001	-40 000	-40 000	-10 759	27 %	29 241
Netto	-8 001	-40 000	-40 000	-10 759	27 %	29 241
Ennalta arvaam. koht (9650)						
Menot		-50 000	-20 000			20 000
Netto		-50 000	-20 000			20 000
Katuvalaistus (9672)						
Menot	-20 407	-30 000	-30 000	-35 952	120 %	-5 952
Netto	-20 407	-30 000	-30 000	-35 952	120 %	-5 952
Satamien kehittäminen (9701)						
Menot		-100 000	-290 000			290 000
Netto		-100 000	-290 000			290 000
Sähköautojen latauspisteet (9829)						
Menot	-49 180					
Netto	-49 180					

Kisapuiston pesäpallokentän rakentaminen on edennyt suunnitellusti ja työt valmistuvat loka-marraskuun aikana. Hankkeeseen saatiin liikuntapaikkarakentamisen valtionavustusta 109 000 €.

Aineettomat oikeudet	Toteuma 1-6/2025	TA2026	MTA2026	Toteuma 1-6/2026	Tot. %	Jäljellä €
Valokuituverkot (9802)						
Menot	-70 897					
Netto	-70 897					

Tietokoneohjelmistot	Toteuma 1-6/2025	TA2026	MTA2026	Toteuma 1-6/2026	Tot. %	Jäljellä €
ICT-lisenssit (9801)						
Menot	-12 816	-20 000	-20 000			20 000
Netto	-12 816	-20 000	-20 000			20 000
Sähköinen asiointi (9803)						
Menot		-55 000	-55 000			55 000
Netto		-55 000	-55 000			55 000
Viestintäkanavien uusiminen (9804)						
Menot	-7 604	-25 000	-25 000			25 000
Netto	-7 604	-25 000	-25 000			25 000
Ohjelmistot ja tietojärjestelmät (9814)						
Menot		-25 000	-25 000			25 000
Netto		-25 000	-25 000			25 000

Maa- ja vesialueet	Toteuma 1-6/2025	TA2026	MTA2026	Toteuma 1-6/2026	Tot. %	Jäljellä €
Maa-alueet (9000)						
Menot	-98 310	-150 000	-150 000	-23 286	16 %	126 714
Tulot	5 075	200 000	200 000	101 672	51 %	-98 328
Netto	-93 235	50 000	50 000	78 386	157 %	28 386
Teollisuustonttien kunnostaminen (9015)						
Menot	-3 220	-50 000	-50 000			50 000
Netto	-3 220	-50 000	-50 000			50 000

Osakkeet ja osuudet	Toteuma 1-6/2025	TA2026	MTA2026	Toteuma 1-6/2026	Tot. %	Jäljellä €
Osakkeet ja osuudet						
Menot	-75 000	-100 000	-100 000			100 000
Tulot	42 500					
Netto	-32 500	-100 000	-100 000			100 000

Koneet ja kalusto	Toteuma 1-6/2025	TA2026	MTA2026	Toteuma 1-6/2026	Tot. %	Jäljellä €
Oppimisympäristön ICT-laitteet (9805)						
Menot	-68 736	-70 000	-70 000	-65 018	93 %	4 982
Netto	-68 736	-70 000	-70 000	-65 018	93 %	4 982
ICT laitehankinnat ja päivitykset (9813)						
Menot		-100 000	-100 000	-89 277	89 %	10 723
Netto		-100 000	-100 000	-89 277	89 %	10 723
Sähköhuollon autot (9830)						
Menot	-29 482	-15 000	-15 000	-14 892	99 %	108
Netto	-29 482	-15 000	-15 000	-14 892	99 %	108
Kiinteistöpalvelut/autot (9843)						
Menot		-60 000	-60 000			60 000
Netto		-60 000	-60 000			60 000
perusop. opp.ym. uusim ja kalus (9941)						
Menot	-71 142	-86 000	-86 000	-49 308	57 %	36 692
Netto	-71 142	-86 000	-86 000	-49 308	57 %	36 692
Varhaiskasvatuksen kalustohank (9942)						
Menot	-9 148	-24 000	-24 000	-14 055	59 %	9 945
Netto	-9 148	-24 000	-24 000	-14 055	59 %	9 945
Liikuntapaikkojen koneet ja ka (9943)						
Menot	-12 337	-25 000	-25 000			25 000
Netto	-12 337	-25 000	-25 000			25 000
Kirjaston kalustohankinnat (9948)						
Menot	-2 000	-11 000	-11 000			11 000
Netto	-2 000	-11 000	-11 000			11 000
Soisalo-opiston kalustohankinn (9949)						
Menot	-5 550	-12 000	-12 000	-3 014	25 %	8 986
Netto	-5 550	-12 000	-12 000	-3 014	25 %	8 986

6 KONSERNIYHTIÖT/TYTÄRYHTIÖT

6.1 Wartalo Kodit Oy

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 100 %

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Yhtiössä on päivitetty kiinteistöstrategia. Kiinteistöstrategian kolme keskeistä painopistettä vuosille 2026–2029 ovat asuntokannan sopeuttaminen tulevaisuuden tarpeisiin, nykyisen asuntokannan kehittäminen sekä uudisrakentamisen mahdollisuuksien arviointi. Käytännössä tämä tarkoittaa hallittua asuntokannan kehittämistä, huoneistojakauman uudistamista muuttuvaa asukasrakennetta varten sekä uusien hankkeiden arviointia silloin, kun niille on todellinen tarve ja taloudelliset edellytykset ovat olemassa. Yhtiössä on kaikkien kiinteistöstrategian painopisteiden mukaisia hankeselvityksiä menossa. Yhtiö sopeuttaa purkamalla kiinteistökantaansa vuoden 2026-2027 vaihteessa kahden pienehkön kiinteistön osalta

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Asuntojen vuokraustoiminnassa kumulatiivinen käyttöaste tavoitteen mukainen.	Kiinteistökohtainen käyttöastetilasto kuukausittain ja kumulatiivisesti.	Kumulatiivinen käyttöaste vuoden lopussa 90 %.	Ei toteudu
Toteuma 30.6.: Kumulatiivinen käyttöaste 1-6/2026 88,63 % Kesäkuun käyttöaste 88,31 %. Tyhjiä asuntoja 30.6.2026 147 kpl.			
2 Kiinteistöjen ja asuntojen säilyttäminen asuttavassa kunnossa.	Kiinteistöjen ja asuntojen ylläpito ja hoitaminen budjetin sekä laadittujen ohjelmien mukaisesti.	Asunnot muuttokuntoiset mahdollisimman nopeasti. Kiinteistöjen ja asuntojen peruskunto talon ikään nähden hyvä.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Muuttovalmius remonttien jälkeen. Korjausinvestointeja toteutetaan suunnitellusti.			
3 Kiinteistöissä toteutetaan kiinteistöstrategian mukaisia toimenpiteitä käyttöasteen nostamiseksi.	Kiinteistöjen ylläpito ja sopeuttaminen kysyntää vastaavaksi. Käyttöaste	Toimenpiteet vastaavat asetettuja tavoitteita.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Kiinteistöstrategian mukaisia toimenpiteitä toteutetaan suunnitellusti.			
4 Budjetissa pysyminen.	Kuukausittainen budjetin seuranta oikea-aikaisen tiedon avulla. Kuukausittainen korjausbudjetin seuranta ja analysointi. Kassavarat vähintään 2 kk:n vuokratulot, saldotilanteen seuranta viikoittain.	Tilikauden tulos positiivinen tai vähintään nollatulos. Korjauksiin varatut euromäärät pysyvät hallinnassa. Maksutapahtumat kassaperusteisina ilman lainanottoa.	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Tilikauden odotetaan toteutuvan budjetoidusti.			
5 Konserniyhteistyön kehittäminen	Konkreettiset toimenpiteet eri osa-alueilla	Toiminnalliset kustannussäästöt ja yhteistyön kehittäminen	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Yhteistyötä konsernin sisällä on lisätty viimeisten vuosien aikana.			

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Yhtiön riskienhallinta suunnitelmaa ylläpidetään ja päivitetään vuosittain. Riskienhallintasuunnitelma hyväksytään vuosittain hallituksen päätöksellä.

Talous	Toteutuma 1-6/2025	MTA2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot %	Muutos % ed. vuoteen	Enn. 2026
Liiketoiminnan tuotot, €	4 150 191	8 388 600	4 132 504	49,26%	-0,42%	8 388 600
Liiketoiminnan kulut (-) (sis. poistot), €	-3 706 891	-7 974 600	-3 982 873	49,94%	7,44%	-7 798 600
Liikevoitto (-tappio), €	443 300	414 000	149 630	36,14%	-66,24%	590 000
Rahoitustuotot ja -kulut, €	- 283 887	- 625 000	- 314 208	50,27%	10,68%	- 590 000
Tilikauden voitto (-tappio), €	**159 398**	**- 211 000**	**- 164 578**	**77,99%**	**-203,24%**	**0**
Investointimenot	1 532 617	0	0	100,00%	-100,00%	0
Lainakanta 30.6.	32 563 587	30 500 863	31 294 722	102,60%	-3,89%	30 500 863

Henkilöstö 30.6.	6/2026	6/2025	Muutos
Vakinaiset	22	22	0
Määräaikaiset ja sijaiset	0	1	- 1
Yhteensä	**22**	**23**	**- 1**

6.2 Varkauden Aluelämpö Oy

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 80,1 %

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Liiketoiminta toteutui kaudella lähes suunnitellusti. Osakkuusyhtiöllä oli kauden aikana 2 lyhyt kestoista suunnittelmatonta seisokkia, joiden aikana energiaa ostettiin Stora-Enso Oyj:ltä. Samoin lämmityskauden ulkopuolelle ajoittuvat suunniteltu seisokki pidettiin kesä-heinäkuun aikana, aiemmin on pidetty seisokki toukokuussa ja elokuussa. Tästä johtuen kausi ei ole vertailukelpoinen viime vuoden kanssa. Kauden aikana päätettiin investoida 10 MW sähkökattilaan, joka on käytössä helmikuussa 2027. Koko vuoden osalta ennusteena on budjetoitu tulos, mikäli energiantuotantolaitokset toimivat teknisesti ja taloudellisesti suunnitellusti.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Tasapainoinen talous ja vakavarainen toiminta	Omavaraisuusaste Tulos ja kassavirta	Palauttaa tulos aiempien vuosien tasolle Yli 60 %, liittymismaksut omana pääomana	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Toteutuu			
2 Lämmön hankintastrategia	Lämmön hankintastrategia	Omistajien hyväksyntä	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Toteutunut			
3 Uudet liittymät ja palvelut	Toteutunut euromäärä	150 000 €	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Toteutuu			

Talous	Toteutuma 1-6/2025	MTA2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot %	Muutos % ed. vuoteen	Enn. 2026
Liiketoiminnan tuotot, €	8 718 207	16 500 000	9 554 274	57,90%	9,58%	16 747 500
Liiketoiminnan kulut (-) (sis. poistot), €	-7 725 305	-14 500 000	-8 942 731	61,67%	15,75%	-14 717 500
Liikevoitto (-tappio), €	992 902	2 000 000	611 543	30,57%	-38,40%	2 030 000
Rahoitustuotot ja -kulut, €	- 103 812	- 165 000	- 80 903	49,03%	-22,06%	- 165 000
Tilikauden voitto (-tappio), €	**889 090**	**1 865 000**	**530 640**	**28,45%**	**-40,31%**	**1 865 000**
Investointimenot	241 890	2 000 000	797 867	39,89%	229,84%	2 000 000
Lainakanta 30.6.	5 838 947	6 391 000	5 233 751	81,89%	-10,36%	6 391 000

Henkilöstö 30.6.	6/2026	6/2025	Muutos
Vakinaiset	9	9	0
Määräaikaiset ja sijaiset	0	0	0
Yhteensä	**9**	**9**	**0**

6.3 Navitas Kehitys Oy

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 100 %

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Alkuvuosi 2026 on ollut yrityksille kahtiajakoinen. Osalla yrityksistä tilauskanta on hyvä ja liikevaihto kasvussa, kun taas toisilla talouden ennustettavuuteen liittyy edelleen paljon epävarmuutta ja tilauskanta on lyhyt. Yleisesti talouden suhdanne näyttäisi olevan kääntymässä parempaan suuntaan ja yritysten investointisuunnitelmat ovat lisääntymässä. Maailman talouden nopeat muutokset voivat kuitenkin edelleen vaikuttaa tilanteeseen lyhyelläkin aikavälillä.

Työttömyyden kasvu näyttäisi taittuneen kevään aikana ja työttömyys on lähdössä laskuun talouden vahvistuessa alueella. Useammalla toimialalla on nähtävissä positiivisia piristymisen merkkejä. Maailmantaloudessa on kuitenkin edelleen paljon epävarmuustekijöitä. Puhtaan siirtymän sektori tarjoaa alueelle jatkossakin uusia tuotanto- ja jalostusmahdollisuuksia. Datakeskuksen rakentaminen käynnistynee Varkaudessa syksyn aikana. Lisäksi Fingrid on aloittanut ympäristövaikutusten arviointimenettelyn uuden 400 kV:n voimajohtoyhteyden rakentamiseksi Joroisista Varkauden kautta Kontiolahdelle. Toteutuessaan linja voisi tuoda Varkauden alueesse uutta sähkökapasiteettia.

Yritysten investointi- ja kehittämishankkeissa on olllut odottava vaihe viime vuoteen verrattuna. Tilanteeseen ovat osaltaan vaikuttaneet vuodenvaihteen elinvoimakeskusuudistus sekä yritysrahoituksen hakuihin tullut katkos. Yrityksillä on edelleen investointi- ja kehittämistarpeita, mutta epävarma markkinatilanne on siirtänyt osan investointipäätöksistä loppuvuoteen. Yrityskeskustelujen perusteella erilaisia investointi- ja kehittämistarpeita on edelleen runsaasti esillä ja useita hankkeita on valmistelussa.

Navitas Kehitys Oy:llä on hallinnoitavanaan useita määräaikaisia hankkeita. Useampi hanke päättyi keväällä toukokuun loppuun mennessä ja kesäkuun alussa aloitti vastaavasti uusia hanketyöntekijöitä uusissa hankkeissa. Työntekijoiden lukumäärä oli kesäkuun lopussa 15. Vakituisen henkilökunnan määrä on pysynyt ennallaa. Hankkeiden maksatuksissa on ajoittain esiitynyt pitkiä viiveitä, mikä on edellyttänyt ratkaisuja kassanhallintaan.

Navitas Kehitys Oy:n hallinnoimasta Keski-Savon rahastosta tehtiin kaksi rahoituspäätöstä alkuvuoden 2026 aikana, mikä on jo yhtä paljon kuin koko viime vuonna. Joroisten kunta ostaa Navias Kehitys Oy:ltä yritysneuvontapalvelut alueelleen. Ratkaisu on ollut toimiva ja sujuva. Yhteistyötä Keski-Savon työllisyysalueen kanssa on pyritty tiivistämään sekä hakemaan uusia ratkaisumalleja työttömyyden alentamiseksi.

Navitas Kehitys otti kevään aikana käyttöön uuden strategian ja jatkaa uudistamista loppuvuoden aikana uudella brändi-ilmeellä.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Yritysten sijoittumiset Varkauteen	Uudet sijoittumiset	3	Toteutuu osittain
Toteuma 30.6.: 1			
2 Kehittämis- ja investointihankkeet	Saadut kehittämis- ja investointiavustukset	13 kpl/10 m€	Toteutuu
Toteuma 30.6.: 7			
3 Yritysten määrä	Yritysten nettolisäys	10	Ei toteudu
Toteuma 30.6.: -5			

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Talouden ja kassavirran seurantaan kiinnitetään huomiota ja ne ovat esillä hallituksen kokouksissa. Samoin seurataan ja pidetään huolta saatavista ja maksurästeistä. Suurimmat riskit liittyvät hankkeiden mahdolliseen takaisin perintään, joten hankkeiden raportointiin ja talouden seurantaa kiinnitetään erittäin suurta tarkkuutta. Navitas Kehityksellä on käytössa taloushallinnossa Netvisor ja CRM:nä Hakasalo, joiden avulla talouden ja tulosten seuranta on tehokasta. Pienessä yhtiössä myös henkilöstöriskit korostuvat, joita pyritään hallitsemaan osaamisen jakamisella sekä tietojen riittävällä dokumentoinnilla. Henkilöstön työhyvinvointia ja osaamistarperita seurataan osana johtamista ja riskienhallintaa.

Talous	**Toteutuma 1-6/2025**	**MTA2026**	**Toteutuma 1-6/2026**	**Tot %**	**Muutos % ed. vuoteen**	**Enn. 2026**
Liiketoiminnan tuotot, €	997 261	1 675 700	858 704	51,24%	-13,89%	1 600 000
Liiketoiminnan kulut (-) (sis. poistot), €	-1 053 731	-1 685 700	- 859 801	51,00%	-18,40%	-1 610 000
Liikevoitto (-tappio), €	- 57 278	- 10 000	- 1 097	10,97%	-98,08%	- 10 000
Rahoitustuotot ja -kulut, €	11 026	10 000	9 747	97,47%	-11,59%	10 000
Tilikauden voitto (-tappio), €	**- 46 251**	**0**	**8 650**	**100,00%**	**-118,70%**	**0**
Investointimenot	0	0	0	100,00%	100,00%	0
Lainakanta 30.6.	0	0	600 000	100,00%	100,00%	600 000

Henkilöstö 30.6.	**6/2026**	**6/2025**	**Muutos**
Vakinaiset	5	7	- 2
Määräaikaiset ja sijaiset	9	16	- 7
Yhteensä	**14**	**23**	**- 9**

6.4 Keski-Savon Teollisuuskylä Oy

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus:100 %

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Yhtiön lainakanta, korkoennusteet, talouden raportointi, talousarviot sekä kiinteistökannan tietoja on viety toiminnanohjausjärjestelmään, joka tulee parantamaan yhtiön talouden seurantaa ja ennakointia. Toiminnanohjausjärjestelmän kehitys jatkuu vuoden 2026 loppuun saakka. Osaan taloudellisesti kannattamattomista

sopimuksista on saatu neuvoteltua muutoksia, joka parantaa yhtiön taloutta. Saatavien perinnässä aloitettu yhteistyö Intrumin kanssa. Perintätoimia on jouduttu käyttämään ja niiden tulokset ovat olleet hyviä. Tilamarkkinointia pystytään tehostamaan uuden toiminnanohjausjärjestelmän myötä. Talouden seuranta ennakoivaa. Talouden tervehdyttämiseen liittyvä maksuohjelma on toteutunut.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Kannattavuus	Tilikauden tulos	Toiminnan kehittäminen kannattavaksi	Toteutuu osittain
Toteuma 30.6.: Toimenpiteisiin kannattavuuden parantamiseksi on ryhdytty. Tilikauden tuloksen arvioidaan toteutuvan lähelle budjetoitua.			
2 Omien tilojen käyttöaste	Vuokrausaste	90 %	Ei toteudu
Toteuma 30.6.: Omien tilojen käyttöaste jää tavoitetasosta (90 %).			
3 Omien kiinteistöjen kehitys	Yrityksien tarpeiden mukaiset tilat	Vuokrausasteen nousu	Toteutuu osittain
Toteuma 30.6.: Kiinteistöjä muokataan yritysten tarpeet huomioiden.			
4 Toiminnanohjausjärjestelmät	Ennakointi ja seuranta	Käyttöönotettu	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto alkamassa syksyllä 2026, käyttöönotto vuodenvaihteen tienoilla.			

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Yhtiön riskienhallinta suunnitelma on laadittu. Yhtiön riskienhallinta suunnitelmaa ylläpidetään ja päivitetään vuosittain. Riskienhallintasuunnitelma hyväksytään yhtiön hallituksessa vuosittain.

Talous	**Toteutuma 1-6/2025**	**MTA2026**	**Toteutuma 1-6/2026**	**Tot %**	**Muutos % ed. vuoteen**	**Enn. 2026**
Liiketoiminnan tuotot, €	1 345 507	2 552 000	1 256 326	49,22%	-6,62%	2 566 000
Liiketoiminnan kulut (-) (sis. poistot), €	-1 246 541	-2 471 000	-1 142 594	46,24%	-8,33%	-2 423 000
Liikevoitto (-tappio), €	98 966	81 000	113 732	140,40%	14,92%	143 000
Rahoitustuotot ja -kulut, €	- 242 129	- 458 000	- 258 440	56,42%	6,73%	- 429 000
Tilikauden voitto (-tappio), €	**- 143 163**	**- 377 000**	**- 144 708**	**38,38%**	**1,07%**	**- 286 000**
Investointimenot		0	0	100,00%	100,00%	0
Lainakanta 30.6.		34 315 199	35 056 478	102,16%	100,00%	34 315 199

Henkilöstö 30.6.	**6/2026**	**6/2025**	**Muutos**
Vakinaiset	0	0	0
Määräaikaiset ja sijaiset	0	0	0
Yhteensä		**0**	

Ei ole varsinaista henkilöstöä. Yhteiset henkilöstöresurssit ostettu Wartalo Kodit Oy:ltä.

6.5 Varkauden Taitotalo Oy

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 100 %

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Yhtiön lainakanta, korkoennusteet, talouden raportointi, talousarviot sekä kiinteistökannan tietoja on viety toiminnanohjausjärjestelmään, mikä tulee parantamaan yhtiön talouden seurantaa ja ennakointia. Uusi toiminnanohjausjärjestelmä otetaan käyttöön 1.10.2026. Markkinointia ja viestintä tehostetaan uuden järjestelmän kautta. Yhtiön verkkosivut uudistetaan ja eriytetään elinkeinoyhtiön sivuista omaksi kokonaisuudeksi. Käyttöönotto 1.10.2026. Uusia toimitilatuotteita on kehitetty muuttuvan toimintaympäristön seurauksena. Yhtiön talouden tervehdyttämiseksi on päätetty toteuttaa uudet rahoitusjärjestelyt, jotka tulevat voimaan syksyn 2026 aikana. Saatavien perinnässä aloitettu yhteistyö Intrumin kanssa, mutta palveluja ei ole toistaiseksi tarvinnut käyttää.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Toimistotilojen vuokraus	Vuokrausaste	90 %	Ei toteudu
Toteuma 30.6.: Toimitilojen käyttöaste jää tavoitetasosta (90 %).			
2 Kokoustilamyynti	Kokoustilojen tuotto	10 % kasvu	Toteutuu osittain
Toteuma 30.6.: Toimenpiteisiin markkinoinnin parantamiseksi on ryhdytty. Kokoustilamyynnissä ei kasvua tammi-kesäkuussa.			
3 Toimiva yrityskeskus	Asiakastyytyväisyys	4	Arvioimatta
Toteuma 30.6.: Asiakastyytyväisyyskyselyä ei ole toteutettu 1-6/2026.			

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Yhtiön riskienhallinta suunnitelma on laadittu. Yhtiön riskienhallinta suunnitelmaa ylläpidetään ja päivitetään vuosittain. Riskienhallintasuunnitelma hyväksytään yhtiön hallituksessa vuosittain.

Talous	**Toteutuma 1-6/2025**	**MTA2026**	**Toteutuma 1-6/2026**	**Tot %**	**Muutos % ed. vuoteen**	**Enn. 2026**
Liiketoiminnan tuotot, €	1 044 377	2 067 131	910 754	44,05%	-12,79%	2 067 000
Liiketoiminnan kulut (-) (sis. poistot), €	- 925 857	-1 785 334	- 921 576	51,61%	-0,46%	-1 785 000
Liikevoitto (-tappio), €	118 521	281 797	- 10 822	-3,84%	-109,13%	282 000
Rahoitustuotot ja -kulut, €	- 150 372	- 306 332	- 147 447	48,13%	-1,94%	- 289 000
Tilikauden voitto (-tappio), €	**- 31 851**	**- 24 535**	**- 158 269**	**645,07%**	**396,90%**	**- 7 000**
Investointimenot	0		0	100,00%	100,00%	0
Lainakanta 30.6.	12 762 306	11 859 742	12 377 823	104,36%	-3,01%	11 859 742

Henkilöstö 30.6.	**6/2026**	**6/2025**	**Muutos**
Vakinaiset	1		1
Määräaikaiset ja sijaiset	0		0
Yhteensä			

Yhtiöllä yksi työntekijä. Yhteiset henkilöstöresurssit ostettu Wartalo Kodit Oy:ltä.

6.6 Keski-Savon Vesi Oy

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 100 %

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Etäluettaviin mittareihin siirtyminen jatkuu, mittareista vaihdettu jo n. 75 %.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Puhtaan veden tuottaminen	Veden pH pidetään mahdollisimman hyvin arvossa 8,0 Vesijohtoveden laatu täyttää hyvin STM:n talousvedelle asettamat laatuvaatimukset	Vesijohtovesi täyttää vaatimukset	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Vesijohtovesi täyttää vaatimukset			
2 Ympäristön kuormitus	Jätevedet puhdistetaan lupaehtojen mukaisesti Ohijuoksutusten määrä/lupaehdot	Lupaehdot täyttyvät	Toteutuu osittain
Toteuma 30.6.: Akonlahden lupaehdot täyttyvät muutamia ylityksiä lukuun ottamatta. Kivelänkadun paineviemärivuoto.			
3 Henkilöstön hyvinvointi	Työtapaturmien määrä	Työtapaturmien määrä 0	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Työtapaturmia ei sattunut.			
4 Seudulliset kilpailukykyiset taksat	Taksat	Taksataso keskimäärin alle naapurikuntien sekä valtakunnallisen keskiarvon	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Taksat ovat seudullisesti ja valtakunnallisesti kilpailukykyiset			

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Mitään merkittävää poikkeamaa ei alkuvuoden aikana ole tapahtunut.

Talous	Toteutuma 1-6/2025	MTA2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot %	Muutos % ed. vuoteen	Enn. 2026
Liiketoiminnan tuotot, €	2 774 221	5 880 000	2 708 699	46,06%	-2,36%	5 735 000
Liiketoiminnan kulut (-) (sis. poistot), €	-2 430 580	-5 197 000	-2 703 242	52,01%	11,21%	-5 106 000
Liikevoitto (-tappio), €	343 641	683 000	5 456	0,79%	-98,41%	629 000
Rahoitustuotot ja -kulut, €	- 387 235	- 765 800	- 383 573	50,08%	-0,94%	- 771 000
Tilikauden voitto (-tappio), €	**- 43 596**	**- 82 800**	**- 378 117**	**456,66%**	**767,32%**	**- 142 000**
Investointimenot	- 784 506	1 670 000	- 513 204	-30,73%	-34,58%	1 720 000
Lainakanta 30.6.	45 414 760	45 414 760	45 414 760	100,00%	0,00%	45 414 760

Henkilöstö 30.6.	6/2026	6/2025	Muutos
Vakinaiset	10	11	- 1
Määräaikaiset ja sijaiset	1	1	0
Yhteensä	**11**	**12**	**- 1**

6.7 Kiinteistö Oy Varkauden Kongressi- ja kulttuurikeskus

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 51,9 %

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Sakari Lainamon toimintusjohtajuus päättyi 31.5.2026. Uutena toimistusjohtajana on aloittanut 1.6.2026 alkaen Tiitus Hopia. Muilta osin toimintaympäristössä ei tapahtunut olennaisia muutoksia. Tulevaisuudessa yhtiössä olisi syytä laatia pitkän tähtäimen suunnitelma, sillä useiden kiinteistön teknisten osien tekninen käyttöikä on loppupuolella.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Rakennuksen kunnon ylläpito	Häiriöilmoitukset	Ei Ilmoituksia	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Toteutuu			
2 Käyttäjien tyytyväisyys	Valitukset / huomautukset	Ei valituksia	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Toteutuu			
3 Kustannusten minimointi	Hoitovastikkeen suuruus	Vastikkeen korotus alle 5%	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Toteutuu			

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Riskienhallintasuunnitelmaan kirjatut merkittävimmät riskit ovat kiinteistöön kohdistuvat häiriöt: tulipalo ja vesivahingot. Niihin on varauduttu kattavalla kiinteistövakuutuksella. Vesivahinkojen torjumiseksi on tehty rakenteellisia muutoksia. Tammikuun 2023 jälkeen ei vesivahinkoja ole tapahtunut. Vakuutukset tullaan kilpailuttamaan alkusyksystä 2026, tarkoituksena parantaa entisestään vakuutuksen kattavuutta.

Sisäisen valvonnan edellytykset ovat huomattavasti parantuneet käytössä olevalla Fennoa-digitaalisella kirjanpitojärjestelmällä. Kaikki hallituksen jäsenet voivat reaaliaikaisesti seurata yhtiön taloudenpidon tapahtumia ja tarvittaessa pyytää lisätietoja ja tehdä tarkastuksia.

Talous	Toteutuma 1-6/2025	MTA2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot %	Muutos % ed. vuoteen	Enn. 2026
Liiketoiminnan tuotot, €	139 241	284 801	142 400	49,99%	2,26%	284 801
Liiketoiminnan kulut (-) (sis. poistot), €	- 109 872	- 262 160	- 117 247	44,72%	6,71%	- 262 160
Liikevoitto (-tappio), €	29 369	22 641	25 154	111,09%	-14,35%	22 641
Rahoitustuotot ja -kulut, €	0,22	- 23 000	0,48	0,00%	118,18%	- 23 000
Tilikauden voitto (-tappio), €	**29 369**	**- 359**	**25 154**	**-7006,68%**	**-14,35%**	**- 359**
Investointimenot	0		0	100,00%	100,00%	0
Lainakanta 30.6.	6 367 747	6 407 747	6 367 747	99,37%	0,00%	6 407 747

Henkilöstö 30.6.	6/2026	6/2025	Muutos
Vakinaiset	1	1	0
Määräaikaiset ja sijaiset	0	0	0
Yhteensä	**1**	**1**	**0**

1 osa-aikainen toimitusjohtaja 30.6.2026 asti.

6.8 Wakaus Keski-Savon tilipalvelut Oy

Tilivelvolliset:
Toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet.

Kaupungin omistusosuus 85 % 30.6.2026 (elokuussa osakekaupat Rantasalmen kunnalle 5% ja Joroisten kunnalle 10% => kaupungin omistusosuus näiden jälkeen70%)

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Joroisten kunnan kanssa on kevään aikana valmisteltu Wakauden osakkaaksi ja asiakkaaksi tuloa. Osakekaupat ja asiakkuuden aloitus syksyn 2026 aikana.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2026 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
Nykyisten asiakkaiden laadukas palvelu ja uusien asiakkuuksien onnistunut palvelun aloitus.	Asiakas- ja henkilöstötyytyväisyys	Kiitettävät tasot	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Toteutuu			
Toiminta yhtiön strategian pohjalta. Yhtiön strategia päivitetään vuosittain henkilöstön ja yhtiön hallituksen yhteisen suunnittelun mukaisesti.	Yhtiön toiminnan vertaaminen yhtiön strategiaan	Yhtiön strategian toteutuminen	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Toteutuu			
Yhtiön hyvä taloustilanne	Liiketoiminnan kannattavuus ja vakavaraisuus	Vahvistetun talousarvion mukainen toiminta	Toteutuu
Toteuma 30.6.: Toteutuu			

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Yhtiön sisäisten ohjeistuksin, järjestelmävaltuuksin, henkilötietojen käsittelyohjeiden ja tietoturvaohjein toteutettu riskienhallintakokonaisuus.

Talous	Toteutuma 1-6/2025	MTA2026	Toteutuma 1-6/2026	Tot %	Muutos % ed. vuoteen	Enn. 2026
Liiketoiminnan tuotot, €	535 631	1 183 000	622 768	52,64%	16,26%	1 183 000
Liiketoiminnan kulut (-) (sis. poistot), €	518 461	-1 115 390	- 573 105	51,38%	-210,53%	-1 115 390
Liikevoitto (-tappio), €	17 154	67 610	49 663	73,45%	189,51%	67 610
Rahoitustuotot ja -kulut, €	16	500	27	5,40%	68,75%	500
Tilikauden voitto (-tappio), €	**17 154**	**68 110**	**49 636**	**72,87%**	**189,35%**	**68 110**
Investointimenot	0	0	0	100,00%	100,00%	0
Lainakanta 30.6.	0	0	0	100,00%	100,00%	0

Yhtiön laskutusperiaate on muuttunut aiheuttamisperustaiseksi vuoden 2026 alusta.

Henkilöstö 30.6.	6/2026	6/2025	Muutos
Vakinaiset	8	9	- 1
Määräaikaiset ja sijaiset	2	0	2
Yhteensä	**10**	**9**	**1**

Vuoden 2026 loppuun mennessä yhtiön henkilöstö on yhteensä 11 henkilöä.